

Proleterce DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

Eylül 2009 Sayı: 8

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Yaşam koşullarını iyileştirmek istiyorsan

Eylül ayı, krizin kendini daha fazla hissettireceği ay olacak! Uzun süredir böyle bir tespit ve beklenti var. Geçtiğimiz aylarda "krizin dibi göründü" diye ortalığa iyimser hava pompalayan burjuva ekonomistler bile, Eylül ayından itibaren krizin daha şiddetli biçimde yaşanacağını kabul ediyorlar.

Eylül, yaz mevsiminin bitmesiyle birlikte yeni masraf kapılarının açıldığı bir ay aynı zamanda. Özellikle okul masrafları, eğitimin paralı hale getirilmesiyle, işçi-emekçi ailelerinin belini iyice bükerek oldu. Yaz mevsiminin görece ucuzluğu, "mevsimlik işçi" olarak çalışma olanağı da bitiyor. Buna rağmen işsizlik, yaz aylarında bile rekora koştu. 6 milyonu aşkın işsiz var ve bunun 1.5 milyonu son bir yıl içinde işini kaybetmiş.

Türkiye, krizin en ağır yaşandığı ülkeler sıralamasında dünyada üçüncü sırada yer alıyor. Zaten işsizlikte Cumhuriyet tarihinin en yüksek oranını yaşıyor. Kapanan işyeri ve fabrika sayısı ise, yüz bine dayanmış. Son bir yılda 950 bin kişinin evine, işyerine veya maaşına icra gelmiş. Bu da günde ortalama 2 bin 600 ev ve işyerine icra memurunun gittiğini gösteriyor. Ve daha borçlarını ödeyemeyen, icralık duruma düşen on binlerce kişinin sırada olduğu söyleniyor.

Hal böyleyken, burjuvazi, çeşitli kampanyalarla işçi ve emekçilerle dalga geçmeyi sürdürüyor. "Pazara Çık" kampanyasının ardından, şimdi de "alın-verin, ekonomiyi canlandırın" kampanyası başlatıldı. Sakız, çiçek, oyuncak satan burjuva ekonomistler, kitleleri alış-verişe çıkmaya teşvik ediyor. Hem de en temel ihtiyaçlarını bile almada zorlandığı bir dönemde, çiçek, oyuncak, sakız gibi ürünleri almalarını istiyorlar. Açıkça ihtiyacın yoksa da "alın-verin" diyerek...

Sayfa 2'de sürüyor

Özgürlükler için DÖVÜŞ!

Yaşam koşullarını iyileştirmek istiyorsan ÖZGÜRLÜKLER İÇİN DÖVÜŞ

Öte yandan “işsizlik sigortası fonu” işsizler dışında her yere akıtılıyor. Son olarak meclisten geçirilen bir yasa ile altyapı ve karayolları yapımına ayrıldı. İşsizler için ulaşılması imkansız hale getirilen fon, her sıkışmada başvurulacak bir kaynak oldu. Krizde zora giren tekelleri kurtarmak için açılan paketler bütçeyi boşaltınca, bütçe açığı da fondan karşılanmaya başladı. Yani krizin yükü, yine işçi ve emekçilerin sırtına bindiriliyor.

500 büyük firmanın verileri, krizin asıl yükünün işçi ve emekçilerin çektiğini ortaya koyan somut rakamlarla dolu. Büyük firmaların karlarını yüzde 103 oranında arttırdığı saptanmış örneğin. Bu firmaların toplam maliyetleri içinde işçilere düşen pay ise, 1999’da yüzde 20 iken, 2008 yılında yüzde 11’lere inmiş. Keza bu büyük firmaların üretim ve satışları artmaya devam ederken, istihdamın yüzde 1.6 oranında azaldığı görülüyor. Buna karşın işçi verimliliği yüzde 78 oranında artmış. Yani daha az işçiyle daha fazla kar etmişler. Bunun da uzun çalışma saatleri ve yoğun bir emek sayesinde gerçekleştiği ortada. Esnek çalışma adı altında 10-12 saati bulan çalışma saatleri giderek yaygınlaşıyor ve geneli kapsıyor. İşçiler bu uzun çalışma saatlerinden elde edilen ek ücretlerle ancak geçimini sağlayabiliyor.

Oysa çalışma saatlerinde yapılacak bir saatlik indirim, sanayide 126 bin yeni istihdam yaratıyor. İşsizliğin kol gezdiği bir ülkede, istihdam alanları açılması gerekirken, patronlar daha az işçiyle daha fazla ürün çıkarmaya çalışıyor ve devlet de tüm imkanları onların önüne seriyor. Art arda teşvik paketleri çıkarıyor, vergi indirimine gidiyor, fonları peşkeş çekiyor. Bütün bunların üzerinden bu yıl bütçenin 50 milyar TL dolayında açık vereceği söyleniyor. Bu açık da yeni vergiler ve zamlarla işçi ve emekçinin sırtına bindiriliyor.

Zamların ardı arkası kesilmedi. Son olarak elektriğe yüzde 20 civarında zam yapılacağı duyuruldu. Buna karşın devlet, işçiye olduğu gibi memura da yüzde 2.5 gibi komik bir zam önerebiliyor. Üniversite öğrenci har(a)çlarına yüzde 500’lere varan zam girişimi, gençliğin yükselttiği eylemlerle yüzde 8’lere çekildi. Fakat bu bile büyük bir meblağ ediyor. Emekçi ailelerin çocuklarını daha fazla zorluyor. O yüzden öğrenci gençliğin har(a)ç zamlarına karşı eylemleri devam ediyor. Bunun okulların açılmasıyla birlikte daha da yükselmesi beklenmelidir.

Aynı durum, kamu emekçileri için de geçerli. Her yıl yapılan “toplular pazarlık” oyununa artık bir son vermek gerekiyor. KESK’in “toplular sözleşme yoksa, grev var!” sloganıyla başlattığı eylemler, ne yazık ki cılız kaldı. Bu sloganı gerçeğe dönüştürmek, fiili grevleri başlatmaktan geçiyor. Aksi

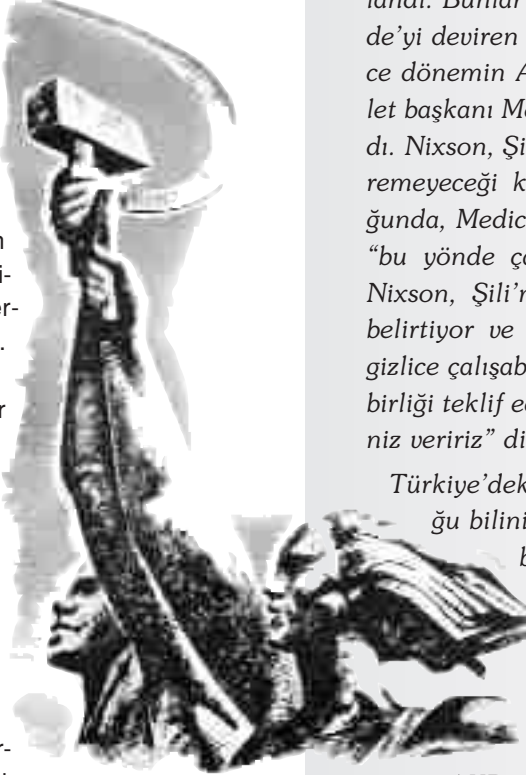
halde devlet, her yıl benzer oyunu sergileyecek ve dalga geçer gibi zam önerileriyle gelmeye devam edecektir.

Kriz tüm şiddeti ile işçi ve emekçilerin üzerine çökerken, hükümet, “Kürt açılımı”, “Ermeni açılımı” adı altında emperyalist tekellerin istekleri doğrultusunda hummalı bir çaba içinde. Sözde “demokratik açılım” diyerek de bunu demagogik biçimde kitlelere sunuyor ve bu yalan bombardımanı içinde krizi unutturmaya, gözlerden gizlemeye çalışıyor.

Şurası açık ki, Kürt halkına karşı yıllardır sürdürülen kirli savaş, Türkiye işçi ve emekçilerinin hem bilincini, hem de cebini soğurdu. Gerçek anlamda demokrasi mücadelesi, memurun toplu sözleşme ve grev hakkıdır. Öğrencinin parasız eğitim görebilmesidir. Herkesin parasız sağlık imkânına kavuşmasıdır. Sınırsız örgütlenme ve ifade özgürlüğüdür. Ezilen ulus, mezhep ve cins üzerindeki her tür baskının kaldırılmasıdır. vb... Bunlar da ancak işçi ve emekçilerin kendi gücüyle, mücadele ile sokakta kazanacağı haklardır.

12 Eylül faşist darbesinin üzerinden 30 yıl kadar bir zaman geçmiş olmasına karşın, halen 12 Eylül anayasası ve kanunları yürürlüktedir. Sözde darbelere karşı AKP hükümeti, cunta şeflerini yargılamayı yasaklayan maddeyi bile değiştirmemiştir. Sadece AKP değil, bugüne dek gelen tüm hükümetler, 12 Eylül’ün ruhuna dokunmamıştır. Kitleler bu taleplerle sokağa dökülmedikçe de dokunmayacaklardır.

İş ve ekmek kavgası, özgürlükler için mücadele ile birleşmediği sürece, başarısız kalmaya mahkumdur. İşçi ve emekçilerin yaşam düzeyi, ’80 öncesinin çok gerisindedir. Gerçek ücretleri ve alım gücü iyice erimmiştir. O yüzden de krize karşı mücadele, özgürlükler için mücadele ile iç içe geçmek zorundadır. Fabrika işgalleri ve militanca çatışmasıyla Güney Kore işçileri, “patron-suz fabrika”yı yaratan Arjantinli işçiler, patronları rehin alan Fransız işçileri, izlenmesi gereken yolu göstermektedir. Bu yolun formülü ise şudur: Yaşam koşullarını iyileştirmek istiyorsan ÖZGÜRLÜKLER İÇİN DÖVÜŞ!

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Eylül sayısı ile karşınızdayız.

Eylül hazan mevsimidir. Rengi sarıdır. Yazın bittiğinin, kışın gelmekte olduğunun habercisidir. Ve darbeler ayıdır Eylül... 11 Eylül Şili, 12 Eylül Türkiye...

Geçtiğimiz günlerde ABD, “Ulusal Güvenlik Arşivi” tarafından gizliliği kaldırılan belgeler yayınlandı. Bunlar arasında 1973 yılında Şili’de Allende’yi deviren Pinochet darbesi yapılmadan iki önce dönemin ABD başkanı Nixon ile Brezilya devlet başkanı Medici arasında geçen görüşme de vardı. Nixon, Şili ordusunun Allende’yi devirip deviremeyeceği konusunda Medici’nin fikrini sorduğunda, Medici, devirebileceğini ve Brezilya’nın da “bu yönde çalıştığı”nı söylüyor. Bunun üzerine Nixon, Şili’nin istikrarsızlaştırılması gerektiğini belirtiyor ve ABD’nin Allende’yi düşürmek için gizlice çalışabileceğini anlatıyor. Brezilya’ya da işbirliği teklif ediyor. “Para veya gizli destek isterse-niz veririz” diyor.

Türkiye’deki darbenin de mimarının ABD olduğu biliniyor. “Bizim oğlanlar işi bitirdi” sözü bunun açık kanıtı. Yakında Türkiye’deki darbenin gizli belgeleri de ortaya çıkacaktır ve bu durum resmi olarak teyit edilecektir.

Eylül ayına yeni zamlarla giriyoruz. Bir de “açılım” furyasıyla...

AKP, darbe karşıtı, demokrasi havarisi demagogilerine, bir de barışı ekledi. Biz de “iş, ekmek, özgürlük, adalet yoksa barış da yok diyoruz” bir kez daha... Gündemdeki konularla ilgili yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

8. sayıda

3	“Kürt açılımı”nın ardındaki gerçekler
5	Barış, savaşa verilen ara
6	Güler Zere’ye özgürlük
7	“Acele ediyorlar, kısa oldu”
8	İşsizlik fonu gaspediliyor
9	Kamu emekçilerine sefalet ücreti
10	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği tarihsel gelişimi XII
11	Harçlara karşı öğrenciler eylemde
12	Sesimizi duyan var mı
13	Diyarbakır zindanı müze olmalı
14	12 Eylül
16	Analar unutmuyor, affetmiyor
18	Başarı “kilometre” işidir
20	Arjantin’de “işgal fabrikaları”
21	52 bin Opel işçisi bekleme sürecinde
22	Ssangyong’da proletarya kazandı
23	Afganistan’da göstermelik seçimler
24	Almanya’da genel seçimler
25	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
26	Bir güzel “Çirkin Kral”
27	Osman Yaşar Yoldaşcan

“Kürt açılımı” üzerine başlayan tartışmalar, son aylarda en yüksek seviyesine ulaştı. Bu konuda yazmayan/konuşmayan kişi ve kurum kalmadı neredeyse. Gazete sayfaları, televizyon ekranları “Kürt açılımı” ile dolup taşıyor...

Bu kadar çok konuşulup yazılması na karşın, gerçekte hiçbir şey söylenmiyor. Adeta havanda su dövülüyor. Açılımın mimarlığına soyunan AKP hükümeti, bunun içeriğini ortaya koymaktan özellikle kaçınıyor. Ha bire görüşmeler, toplantılar yapıp duruyor. İçeriğe ilişkin açıklama duyuruları, her defasında ileri bir tarihe atılıyor.

AKP'nin “demokrasi açılımı” olarak düzeltiltiği “Kürt açılımı” ile görevlendirilen İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın Ağustos sonunda yaptığı açıklama da, son

“Açılım”ın doğurduğu sorular...

AKP hükümetinin “Kürt açılımı” ile neyi kastettiği aslında az-çok belli olmuştur. **Kürt yerleşim bölgelerindeki isim değişikliklerinin geri iade edilmesi, üniversitelerde “Kürt enstitüsü” kurulması, seçmeli Kürtçe dersi verilmesi, PKK yöneticilerine sürgünü içeren bir affın gerçekleşmesi...** Öcalan'ın tecrit koşullarının ortadan kalkması ise, daha önceki aylarda gündeme getirilen yanına 9 mahkumun daha gönderilmesinden ibaretti. Kaldı ki bu 9 mahkumun adli ya da itirafçı olabileceği de söyleniyor.

“Anadilde eğitim”, “yeni bir anayasa” ya da “af” gibi öneriler, faşist-şoven kesimlerin hiddetine çarpınca, hemen geri çekildi. Önce Genelkurmay, ardından Beşir Atalay, bu kesimle-

halde, burjuva medyanın şişirdiği gibi AKP'yi diğer tüm partilerden farklı olarak Kürt sorununu çözme kararlılığına ve cesaretine sahip, demokrasi yanlısı bir partiymiş gibi görmek gerekir ki, bunun böyle olmadığı çok açıktır.

ABD'nin Ortadoğu planları

“Kürt açılımı”nı zorunlu kılıyor

Kürt sorununun emperyalist çözümü konusunda ABD'nin planları yıllar önceden biliniyor. Hatta Öcalan'ın Kenya'da tutuklanıp Türkiye'ye teslim edilmesinin, ABD'nin bu planlarının bir parçası olduğu, belli şartlar altında teslim edildiği de kimse için sır değil.

ABD'nin Ortadoğu'daki çıkarları, Kürt sorununu kendi tarzınca çözme-yi gerektiriyordu. Irak işgalini, Kuzey Irak'taki (Güney Kürdistan) işbirlikçileri üzerinden gerçekleştirdi. Bunun bir sonucu olarak da işgal sonrası özerk bir Kürt bölgesi ortaya çıktı. Fakat **PKK'nin varlığı, Türkiye-ABD ilişkilerini, dolayısıyla ABD'nin Ortadoğu planlarını etkileyen önemli bir unsurdur.** Bu, en açık haliyle Irak işgali sırasında kendini gösterdi. 1 Mart tezkeresinin geçmeyişi ve Süleymaniye'de Türk askerlerinin başına çuval geçirilmesi ile tırmanan gerginlik, sonrasında inişe geçse de tümünden ortadan kalkmış değil.

ABD'nin Ortadoğu planlarıyla Türk egemenlerinin çıkarlarının örtüşmemesinde asıl etken Kürt sorunudur. Bir başka ifade ile ABD'nin Ortadoğu politikasını uygulayabilmesi için Türkiye'nin Kürt sorununu bir biçimde çözmesi, geri plana atması gerekmektedir. O yüzden de ABD, Türkiye'ye bu yönde telkinlerde bulunuyor. Bunun **birinci** ayağı, Güney Kürdistan'daki işbirlikçileri ile Türkiye'nin ilişkilerinin iyileşmesidir ki, bu yönde önemli bir mesafe alınmıştır. **İkincisi** ise, Türkiye'nin içindeki Kürt sorununda yol alması, özelinde PKK'nin tasfiyesidir ki, son “Kürt açılımı” bu amacı gütmektedir.

Bu sorunun Ocak ayına kadar halolması zorunluluğu ise, **ABD'nin askerlerini kademeli olarak Irak'tan çekmeye başlamasıyla ilgilidir.** ABD, askerlerini 31 Haziran'dan itibaren kent merkezlerinden çekmeye başladı. Irak halkının işgale karşı geliştirdiği büyük direniş ve uğradığı ağır kayıplar, bunu bir zorunluluk haline getirdi. ABD'nin Irak'tan tümünden çekilmeyeceği aşıkâr. Kendini en güvende hissettiği yer ise Kürt bölgesi. Orada oluşturduğu üslerde konuşlanarak başta Irak olmak üzere Ortadoğu'da hakimiyetini korumak istiyor. Kürt Bölgesel Yönetimi ile Türkiye arasındaki ilişkileri düzeltme zorunluluğu da buradan doğuyor. ABD Dışişleri-

“Kürt açılımı”nın ardındaki gerçekler

ABD'nin Ortadoğu politikasını uygulayabilmesi için Türkiye'nin Kürt sorununu bir biçimde çözmesi, geri plana atması gerekmektedir. O yüzden de ABD, Türkiye'ye bu yönde telkinlerde bulunuyor. Bunun birinci ayağı, Güney Kürdistan'daki işbirlikçileri ile Türkiye'nin ilişkilerinin iyileşmesidir ki, bu yönde önemli bir mesafe alınmıştır. İkincisi ise, Türkiye'nin içindeki Kürt sorununda yol alması, özelinde PKK'nin tasfiyesidir ki, son “Kürt açılımı” bu amacı gütmektedir. Bu sorunun Ocak ayına kadar hallolması zorunluluğu ise, ABD'nin askerlerini kademeli olarak Irak'tan çekmeye başlamasıyla ilgilidir.

bir ay içinde kimlerle görüştüğünün dö-kümü şeklinde oldu. Açıklamayı, meclisin açılışında yapacaklarını duyurarak, biraz daha zaman kazanma yolunu seçti. Fakat Beşir Atalay, önceki konuşmalarından farklı olarak, devletin “kırmızı çizgileri”ni hatırlattı. Açılımın neleri kapsayacağını değil, neleri kapsamayacağını belirtti. Ve asıl amacın PKK'nin tasfiyesi olduğunu açıkça ifade etti.

Gelinen son nokta, devletin “Kürt açılımı” konusundaki esneme marjının sınırını da gösteriyor. Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un 14 Nisan'da yaptığı konuşmada altını çizdiği, “bireysel haklara evet, kolektif haklara hayır” sınırı bunun başında geliyor. **Ezilen bir ulus olarak Kürtleri yok sayan bu anlayış, en fazla AB Kriterleri olarak geçen “bireysel hakları” içeriyor ki, o da Kürt dili ve kültürü üzerindeki resmi inkarı gevşetmek dışında bir anlam taşımıyor.**

Bunların da asıl olarak **PKK'nin tasfiyesi için yapıldığı**, son olarak Beşir Atalay'ın ağzından aleni biçimde ortaya kondu. Her fırsatta ilk önce “silahların bırakılması” gerektiğini söyleyip duruyorlar. Günlerdir lafı edilen Öcalan'ın “yol haritası”ndan beklentiler de bu yönde.

ri teskin eden açıklamalar yaparak ortamı rahatlatıldılar. O zaman da “Kürt açılımı” diyerek onca gürültünün neden koparıldığı sorusu kaldı geriye. Hatta “*dağ fare bile doğurmadı*” yorumları arttı.

Ama asıl soru şudur: “Kürt açılımı” niye bugün gündeme getirildi? Hatta tarih verilerek Ocak ayına kadar yol almak gerektiği üzerine yapılan vurgular nedendi? Önceki yıllar bir yana son 25 yılda hiçbir adım atmayanların, şu üç-dört ay içinde bu meseleyi çözme aciliyeti nereden çıktı? “*Kürt sorununu görmezseniz, yok olur*” diyen başbakan Erdoğan'ın, bugün neden “*bedeli ne olursa olsun bu meseleyi çözeceğiz*” deme cüretini gösteriyor? “*Çocuk da olsa kadın da olsa gereği yapılacaktır*” diye fetva verirken, şimdi ağzına pelesenk ettiği “*analar ağlasın, akan kan dursun*” sahtekarlığı nedendir? “*PKK'ye terörist demezseniz, görüşmem*” diyerek DTP'ye meydan okuyan Erdoğan, halen aynı duruşunu sürdüren DTP Başkanı Ahmet Türk ile neden görüştü? Kısacası AKP'nin ve Başbakan Erdoğan'ın bu yüzseksen derecelik dönüşü, hangi gelişmelerin üzerinden oldu?

“Kürt açılımı” üzerine kopartılan onca yaygaranın gerçek nedeni, ancak bu soruların yanıtlarıyla anlaşılabilir. Aksi

“Kürt açılımı” adı altında atılan her adımda, Kürt halkının bunca yıldır verdiği mücadelenin etkisi tartışılmaz. Hatta bugün “açılım” diyerek sunulan kısıntıları, Kürt halkı mücadelesiyle fiilen elde etmiştir. Kürt dili üzerindeki onca yasağa ve şiddete rağmen Kürtçe konuşmaktan vazgeçmemiştir. Çocuklarına Kürtçe isimler koymuş, bulunduğu bölgeyi Kürtçe isimleriyle anmıştır. Kültürünü ve geleneklerini hep koruyup yaşatmıştır. Şimdi yapılan en fazla, bu fiilen elde edilen durumun, resmi olarak da tanınması olacaktır.

ne yakından bağlı olduğu bilinen “Atlantik Konseyi”, ABD’nin Irak’tan çekilişi sırasında başta petrol olmak üzere çıkarlarını koruyabilmek için Türkiye’ye düşen rolü açıkladığı bir rapor yayınladı. AKP eliyle başlatılan “Kürt açılımı”nın arka planını bu oluşturuyor.

Irak’taki ABD güçlerinin komutanı Ray Odierno, geçtiğimiz ay içinde yaptığı açıklamada, “Kürt-Arap çatışması öncelikli güvenlik endişemiz” dedi. Son aylarda saldırılara hedef olan Musul-Kerkük’tе bir ay içindeki ölü sayısı 100’ü aştı. ABD buradan hareketle, Musul ve Kerkük’tе asker bulundurma kararı aldı. Bilindiği gibi Kerkük, Irak işgalinden bu yana tartışmalı bir bölge. Kürt Bölgesi’ne dahil edilmesi hem Türkiye, hem de Irak merkezi yönetimi tarafından engellendi. Şimdi ABD, petrol yatağı olan bu bölgeyi tamamen kendi kontrolüne almış durumda.

Türkiye arka arkaya imzaladığı doğalgaz boru hattı anlaşmaları da bu konuyla doğrudan bağlantılıdır. Erdoğan açıkça, “para huzur olan yere gider” diyor. Planlanan doğalgaz ve petrol boru hatları, Kürt bölgesinden geçiyor. Emperyalist tekeller, bu bölgede “huzur”un sağlanmasını bu nedenle istiyorlar.

Kısacası başta Irak olmak üzere ABD’nin Orta-doğu’daki çıkarları ve emperyalist tekellerin Kürt bölgesinin yeraltı ve yerüstü zenginliklerinden daha fazla yararlanma isteği, Türkiye’nin “Kürt açılımı” yapmasını zorunlu kılıyor. Obama’nın Türkiye ziyaretinde TBMM’de yaptığı konuşmada üzerinde durduğu üç konu vardı. Ermenistan, Kürt sorunu, Heybeliada Ruhban okulu. O günden bu güne AKP hükümeti, her üç konuda da adımlar atıyor.

Öcalan’ın “yol haritası”

“Kürt açılımı” yönündeki gelişmeler hız kazandı. Şundan beri, Öcalan’ın muhataplığı ve “yol haritası”, üzerinde en çok konuşulan konulardan biri oldu. Geçtiğimiz ay içerisinde Hürriyet gazetesinde Ertuğrul Özkök yazılarıyla bu yolu düzlemeye de çalıştı. Esasında **PKK ve Öcalan ile dolaylı biçimde görüşüldüğü çokça yazıldı, çizildi.** Hatta MİT gibi devletin resmi birimlerince bu durum örtük tarzda doğrulandı. Öcalan’ın tutsak düşmesinden sonra, birçok yetkilinin bizzat görüştüğü, Ergenekon dosyası ile açığa çıktı. Bu sürecin Öcalan ve PKK muhatap alınmadan yürütülemeyeceği çok açıktır. Dahası, süreç başlamadan bu yönde görüşmeler yapılmıştır bile. Fakat tabi ki bu durum resmi olarak kabul edilmeyecektir.

Öcalan’ın bugüne dek avukatları aracılığı ile

gönderdiği bütün mesajlar, İmralı yönetiminin denetiminden geçmektedir. Son

olarak 15 Ağustos’ta açıklanması beklenen “yol haritası”nın bir türlü çıkmaması, bu denetimin uzamasından kaynaklanmıştır. Halen savcıların bu belgeyi incelediği söylenmektedir. Uygun görürlerse avukatlarına verecekleri bildirilmiştir. Belli ki uygun an ve gerekli düzeltmelerin yapılması beklenmektedir. Öcalan’ın ilk mesajlarının yattığı tepkinin geçmesi beklenmektedir belki de.

Öcalan, 15 Ağustos öncesi avukatlarıyla gönderdiği mesajda, Barzani gibi federasyon istemediğini belirtti, hatta “devlet olacak, Kürtler devletin varlığını tanıyacak, kabul edecek... Sonra devlet isterse yine her yerde bayrağı olacak, isterse her yere hizmet götürecektir, isterse her yerde Türkçe öğretecek” gibi “tek bayrak, tek devlet” tekerlemesi yaptı. Ama buna rağmen, “Kürtler kendi sporunu, eğitimi, dini örgütlenmelerini, meclisini, belediyelerini, yapabilirlerse kendisi yapacak. Kendi öz savunması bile olacak, kendi ihtilaflarını çözecek bir savunma gücü olacak” sözleri, egemen kesimlerce büyük bir tepki topladı. Özellikle “kendi savunma gücü olacak” sözü öne çıkarıldı ve Öcalan’ın bir yandan “federasyon istemiyorum” derken, diğer yandan ayrı bir ordu ile federasyondan daha ileri talepler ileri sürdüğü yaygarası yapıldı.

Öcalan’ın bu tepkiler üzerine yakın bir süre içinde “özsavunma gücü” ile neyi kastettiğini açıklaması beklenmelidir. “Yol haritası” da son bir aydır yürütülen tartışmalar ışığında hazırlanacaktır. Öcalan’dan istenen, PKK’nin tasfiyesi yönünde önerilerdir. Bu, ilk yakalandığı dönemde olduğu gibi belli bir süre silahların susması şeklinde olabilir. Ya da kimi DTP’li vekillerin belirttiği gibi Öcalan “silahlara veda” diyebilir. Elbette bütün bunlar, belli pazarlıkların üzerinden yapılacaktır. Öcalan’ın son mesajı bunları da içermektedir. En başta kendi koşullarının düzeltilmesi talebi vardır. Fakat sadece 9 kişiyi İmralı’ya götürmekle karşılanacak bir durum değildir bu. Keza PKK yöneticilerin Norveç gibi bir ülkeye gönderilmesi, yaklaşık on bini bulan gerillanın dağıtılma indirilmesi gibi konular halen muğlaklığını korumaktadır. Dolayısıyla uzun ve zorlu bir sürecin daha başlangıç aşamasında bulunmaktadır.

Kürt sorunu bu düzen içinde çözülemez

AKP hükümetinin başlattığı “Kürt açılımı”nda ABD’nin artan baskısının önemli bir rol oynadığı açıktır. Fakat bir yanda ekonomik kriz, diğer yanda

burjuva klikler arasındaki çatışmalar arasında bulunan hükümet, “Kürt açılımı” ile soluklanmak da istemektedir. Diğer yandan askeri operasyonlarla PKK’nin bitirilemeyeceği, 25 yıllık sürede görülmüştür. Son olarak iki yıl önce gerçekleştirilen operasyonlarda Türk ordusu büyük bir hezimetle uğramıştır. O yüzden de AKP, ısrarla bunun bir hükümet değil, devlet planı olduğunu söylemektedir. Son MGK toplantısından çıkan bildiri de bu durumu teyit eder niteliktedir.

Fakat buna rağmen burjuva klikler arasında Kürt sorunu konusunda tam bir fikir birliğine varıldığı söylenemez. MHP ve CHP’nin artan muhalefeti, bunun bir göstergesidir. O yüzden de alıştırma alıştırma, zamana yayarak yol alınmaya çalışılmaktadır. AKP’nin açılımın içeriğini açıklamayıp her defasında ertelemesi, bu süre içerisinde hemen her kesime bu sorunu tartışması boşuna değildir. Böylece kamuoyu oluşturulmakta, belli bir kıvama gelmesi sağlanmaktadır. Yıllardır kısıktırılan şoven duyguların bir çırpıda geriletilmesi beklenemez zaten.

Elbette “Kürt açılımı” adı altında atılan her adımda, Kürt halkının bunca yıldır verdiği mücadelenin etkisi tartışılmaz. Hatta bugün “açılım” diyerek sunulan kısıntıları, Kürt halkı mücadelesiyle fiilen elde etmiştir. Kürt dili üzerindeki onca yasağa ve şiddete rağmen Kürtçe konuşmaktan vazgeçmemiştir. Çocuklarına Kürtçe isimler koymuş, bulunduğu bölgeyi Kürtçe isimleriyle anmıştır. Kültürünü ve geleneklerini hep koruyup yaşatmıştır. Şimdi yapılan en fazla, bu fiilen elde edilen durumun, resmi olarak da tanınması olacaktır.

Sonuç olarak, olağanüstü bir durum olmadığı sürece “Kürt açılımı” adı altında, sadece yukarıda sıraladığımız Kürt dili ve kültürüne dönük resmi değişiklikler yapılacaktır. Karşılığında PKK’nin tasfiyesi yönünde ciddi bir gelişme beklenenecektir. Bunu da sağlayabilirler.

Fakat bütün bunlar Kürt sorununun çözüleceği anlamına gelmez. Bırakalım bu kadar küçük kısıntıları, federal ya da özerk yönetimleri kabul etmek durumunda kalan İngiltere, İspanya gibi ülkeler bile ulusal sorunu çözebilmiş değildir. Esasında kapitalist-emperyalist sistemin ulusal sorunu çözmesi mümkün de değildir. Bu, bir devrim sorunu haline gelmiştir. Kürt halkı, bu gerçeği kendi öz deneyimleriyle görecektir ve gerçek kurtuluşun yolunu bulacaktır.

BARİŞ

Savaşa verilen ara

1 Eylül “dünya barış günü”, bu yıl “Kürt açılımı” tartışmaları arasında kutlandı. Öyle olduğu için de, daha fazla gündeme girdi. Esasında son on, onbeş yıldır “siyasal çözüm” ve “barış”, Kürt hareketinin en çok kullandığı kavramlardı. Şimdi başını AKP’nin çektiği bir kesim de “analar ağlamasın, akan kan dursun” demeye başladı. Daha dün, “Kürt sorununu görmezseniz, öyle bir sorun olmaz” diyen Başbakan Erdoğan, meclisten barış üzerine çektiği nutukla, milletvekillerini ağılatıyordu. Emperyalistlerden sonra, işbirlikçilerinin de diline dolanan “barış” böylece daha fazla kirlenir oldu.

“Bütün renkler hızla kirleniyordu / Birinciliği beyaza verdiler” demiş ya şair, barış da, tıpkı özgürlük, demokrasi gibi egemenlerin dilinde kirlenilen kelimelerin başında yer alıyor. Oysa “barış” tüm sömürücü sistemlerde “savaşa verilen ara”dan başka bir şey değildir. Fakat **geniş kitlelerin barış özlemini sömürmek ve bu yöndeki taleplerini bastırmak için, savaşa en yakın oldukları dönemlerde, “barış” en fazla kullanan sözcük olmuştur.** Tıpkı Ortadoğu’da başlayan yeni emperyalist hegemonya savaşında ve bugün Kürt halkına karşı baskıların arttığı günümüz koşullarında olduğu gibi...

“Onlar da barış dediler bizim gibi/kardeşlik dediler, sevgi dediler/sonra defne dallarıyla tutuşturup ateşleri/güvercinleri pişirmeden yediler” dizeleriyle ozan, egemenlerin dilindeki “barış”ın anlamını çok güzel anlatmaktadır.

1 Eylül 1939 tarihi, ikinci emperyalist savaşın başlangıç tarihi olarak geçti tarihe. Alman Nazi ordusunun Polonya’ya girişinin tarihiydi. Sonraki yıllarda Birleşmiş Milletler, bu tarihi, “dünya barış günü” ilan etti. Tabi ki, BM’ye böyle bir günü kabul ettiren, kitlelerin bu uğurdaki mücadelesi olmuştur. 8 Mart ve 1 Mayıs’ta olduğu gibi. Ama kabul etmek zorunda kaldıkları her şeyi, çarpıtmayı, sulandırmayı, gerçek anlamından kaydırmayı iş edinen burjuvazi, barışı da kendi amaçlarına demagojik bir malzeme yaptı.

Tüm sömürücü toplumlarda baskın olan, savaştır. Barış dönemleri ise, zaman zaman yaşanan dönemler olmuştur. “Barış”, savaşlar arasında soluklanma, yeni bir savaşa hazırlanma dönemidir.

Son 1500 yıl içinde yaklaşık ondört bin savaş olduğu tespit edilmiştir. Bu savaşlarda, neredeyse bugünkü dünya nüfusunun yarısı kadar (yaklaşık 3 milyar) insanın öldüğü saptanmıştır. Bunların içinde en çarpıcı olanı, Afrika kıtasıdır. Afrika 17. yüzyılda dünya nüfusunun beşte birini barındırıyordu. Günümüzde ise bu kıtada yaşayan insanlar, dünya nüfusunun onda birini oluşturacak ölçüde azalmıştır.

Keza Avrupa’da “kutsal ittifak”tan (Haçlı seferleri) Versailles antlaşmasına kadar sayısız anlaşma yapılmıştır. Ancak yine bu dönem zarfında 450 savaş yaşanmıştır, bunlardan ikisi de dünya savaşına dönüşmüştür. 1914-1918 yılları arasında cereyan eden birinci emperyalist savaşta, on milyon insan öldü, yaklaşık yirmi milyon insan sakat kaldı. 1939-

1945 yıllarında gerçekleşen ikincisinde ise, ölü sayısı 54 milyonu aştı, yaralıları ise 90 milyona ulaştı. Bunlardan 28 milyonu, ömürlerinin geri kalan kısmını sakat geçirmeye mahkum oldular.

Kapitalizmin emperyalizm aşamasında ise, savaşların şiddeti ve verdikleri zararlar daha da arttı. Emperyalizm ile savaş, birbirinden ayrılmaz iki olgudur çünkü. **Diğer sömürücü sistemlerden farklı olarak emperyalizm döneminde, dünyadaki tüm topraklar paylaşılmış olduğundan, tekeller için “azami kar” elde edebilmek, yeni pazarları; yeni pazarlar da “paylaşılmış toprakların yenisinden paylaşımı”nı zorunlu kılar. Bu da ancak savaş yoluyla gerçekleşebilir. Dolayısıyla dünya üzerinde hakimiyet kurabilmek ve onu elinde tutabilmek için asıl yöntem; savaştır. Barış geçici, savaş esastır.**

İki dünya savaşının doğrudan savaş harcamaları; birincisinde 208, ikincisinde 1380 milyar dolar olarak tespit edilmiştir. Yanı sıra birinci emperyalist savaşın 338 milyar dolar, ikincisinin ise 4000 milyar dolar maddi zarara yol açtığı saptanmıştır. Sadece bu iki büyük dünya savaşında değil, bunların arasında geçen sürede ve ikinci emperyalist savaş sonrasında da silahlanmaya ayrılan pay, her dönem bütçelerin en büyük kesimini oluşturur. Sağlık ve eğitime ayrılan payın, en az iki katıdır.

Engels, sınıflı toplumun en pahalı kurumlarından birinin ordu olduğunu söyler. Ordunun “nüfusun en güçlü ve en işe yarar parçasını ulusun elinden alarak, üretkenliğini yitirmiş durumdaki bu parçayı beslemeye zorlayan” bir aygıt olduğunun altını çizer.

Savaş tekelleri için, savaş sanayi en kazançlı gelir kaynağıdır. Eskiyen savaş tekniği, daha öldürücü ve milyarlar yutucu yeni teknikle değiştirilmektedir. Bu tekeller, bilim ve teknikteki her gelişmeyi, insanlığı yok eden savaş sanayinin hizmetine sokmakta ve giderek daha gelişmiş, dolayısıyla daha pahalı silahlar üretilmektedir. Örneğin bir mayın gemisi ikinci emperyalist savaşta 8.7 milyon dolara mal olurken, sonraki yıllarda 200 milyon dolarlık bir harcamayı gerektirmiştir.

ABD’nin başını çektiği yeni bir emperyalist savaş sürecine girildiğinden beri, silahlanma yarışı ve ona ayrılan kaynaklar çok daha artmış bulunmaktadır. Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü SIPRI, dünyada askeri harcamaların son on yılda yüzde 37 arttığını, 2006 yılında 1 trilyon 204 milyar dolara ulaştığını, bu harcamaları yapanların başında ise ABD’nin yer aldığını belirtmiştir. 2006 yılında Pentagon, kendi rekorunu kırarak silah satış toplamını 21 milyar dolara yükseltti. Bunun tüm dünyada yapılan toplam askeri harcamaların yüzde 46’sı olduğu kaydedildi. ABD’nin askeri harcamalar için ayırdığı bütçesi 600 milyar dolardır; üstelik bu rakama, Irak ve Afganistan’da yapılan harcamalar dahil değildir. ABD’nin askeri harcamaları, kendisinden sonra gelen 9 ülkenin toplam harcamaların-

dan fazladır. Çin, Rusya, Almanya, Fransa gibi diğer emperyalist devletler de ABD ile aralarındaki bu askeri açığı kapatmak için var güçleriyle silahlanmaktadırlar.

Marks; “ekonomik sefalet ve politik çılgınlıklar içindeki eski toplumun tam tersine, her ulusta aynı ilkenin, yani emeğin egemen olması nedeniyle yalnızca işçi sınıfı, uluslararası ilkesini barışın oluşturacağı bir toplum düzenini kurma yeteneğine sahiptir” demiştir. “Çeşitli ülkelerin işçilerinin birleşmesi, uluslararası savaşları olanaksız kılacaktır” diyerek, savaşın kökünün tamamen kazanmasının “tüm ülkelerin birleşmesiyle olacağı”nı vurgulamıştır.

Engels ise, “günümüzde ordu tarafından sivil halkların elinden alınan sayısız iş gücü, sınıfsız toplumda tekrar işinin başına verilecektir; bunlar tükettikleri kadar üretmekle kalmayacak, geçimleri için gereken çok daha fazla ürünü resmi depolara da yollayabilecektir” diyerek, geleceğin toplumunun asalak ordudan kurtulduktan sonra, nasıl refah topluma dönüşeceğini ortaya koymaktadır.

Marks ve Engels’i kendine rehber alan Lenin, emperyalist savaşlara karşı dişe diş bir mücadele yürütmüştür. Lenin, dünya barışının ancak sosyalizmle geleceğini, emperyalist savaş iç savaşa çevirip devrimle taçlandırmak gerektiğini söyler ve buna bizzat önderlik eder. “Ya savaşlar devrime yol açar, ya da devrimler savaşları önler” sözü, bu bakış açısının en somut ifadesidir. Nitekim **I. Emperyalist savaş, Ekim devriminin zaferiyle, II. Emperyalist savaş ise, başını Stalin’in çektiği SSCB’nin Nazileri büyük bir yenilgiye uğratmasıyla bitmiştir.**

Lenin, “proletaryanın devrimci sınıf savaşımıyla bağlantı kurulmaksızın yapılan barış mücadelesi, duygusal ya da halkı aldatan burjuvazinin pasifist laf kalabalığı olmaktan ileri gidemez” demiştir. Bugün “barış mücadelesi” verdiklerini iddia eden kesimlerin düştüğü durum tam da budur. Çünkü bu mücadele, “proletaryanın devrimci sınıf savaşımı ile bağlantı kurulmaksızın” emperyalistler ve işbirlikçileriyle, onların sınırları içinde yapılmaktadır.

Oysa günümüzde “barış mücadelesi” devrim ve sosyalizm mücadelesine bağlanmak zorundadır. Çünkü gerçek anlamda barış, ancak sosyalizmle gelecektir. Bu gerçek, emperyalist savaşları durdurmak için olduğu kadar, ulusal kurtuluş savaşlarının zaferi için de geçerlidir.

Güler Zere'ye özgürlük Hasta tutsaklar serbest bırakılsın!

Kanser hastası olan devrimci tutsak Güler Zere'ye özgürlük isteyen kurumlar, bir araya gelerek platform oluşturdular. Temmuz ayı sonunda Halk Cephesi ve TAYAD'ın çağrısıyla oluşturulan platformda aralarında Proleterci Devrimci Duruş, Partizan, DHF, BDSP'nin de yer aldığı birçok kurum, parti ve sendika bulunuyor. Alınan kararlar doğrultusunda Güler Zere, Erol Zavar başta olmak üzere cezaevinde tedavileri engellenerek katledilmek istenen devrimci tutsakların serbest bırakılmasına kadar eylemler devam edecek. Her cuma eylem kararı alan platform, 31 Temmuz ve 7 Ağustos'ta Taksim'de yürüyüşler düzenledi. 4 Ağustos'ta Ankara'ya temsilcilerden oluşan bir heyet gönderilip Ankara'da eylem gerçekleştirildi. İstanbul dışında İzmir, Ankara, Adana, Malatya, Mersin, Bursa, Elazığ'da da eylemler sürdürülüyor.

31 Temmuz'da başlatılan cuma yürüyüşlerine katılım kitlesel ve coşkulu oluyor. "Kanser hastası Güler Zere'ye Özgürlük! Hasta tutsaklar serbest bırakılsın" pankartının açıldığı yürüyüşlerle birlikte, tecrit karşıtı mücadele yeniden güçleniyor ve kitleleşiyor.

Devrimci tutsaklar ölüme terk ediliyor

Cezaevinde en rahat koşullarda tutulan generaller en ufak bir rahatsızlıkta tahliye edilirken, devrimci tutsaklar ölüme terk ediliyor. Üstelik devlet yetkilileri, tutsakların koşullarının "güzel" olduğu propagandasını yaparak, tutsakları öldürmek istediğinin mesajını da veriyor. Güler Zere, ağız içi kanseri ve hastalığının son evresinde. Erol Zavar, mesane kanseri ve 38 kez ameliyat oldu. İsmet Ablak, geçtiğimiz ay içinde kanserden öldü, tedavisi engellendi. Devletin kendi hastaneleri bile, hasta tutsakların cezaevlerinde kalmasının sakıncalı olduğunu belirten raporlar veriyor. Ancak buna rağmen, Adli Tıp Kurumu ve Adalet Bakanlığı raporları yok sayıyor ve ölüm hükümleri uyguluyor.

İşte bu yalanlara ve demagojiye karşı, göz göre göre devrimci tutsakların katledilmek istenmesine başta devrimci kamuoyu olmak üzere, ilerici kesimler sessiz kalmayacağını yapılan bu eylemliliklerle gösterdi, gösteriyor. Eylemlerde "Devrimci tutsaklar serbest bırakılsın", "Katil devlet hesap verecek", "Güler Zere serbest bırakılsın", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur", "Yaşasın devrimci dayanışma", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganları atılıyor. Keza bu eylemler başlayana kadar Taksim'de yürüyüşleri engellemeye çalışan polis, eylemlerin kitleleşmesi ve kararlılığı karşısında geri adım atmak zorunda kaldı. Artık Taksim'de eylemler meşru bir şekilde sürdürülüyor.

7 Ağustos'ta gerçekleştirilen yürüyüşe 2000'e yakın kişi katıldı. Kitle sloganlarla Taksim'den Ga-

latasaray meydanına kadar yürüdü. Galatasaray meydanına gelene kadar bir saatin geçtiği eylem, çevrede izleyenler tarafından yoğun bir ilgi ve coşkuyla karşılandı. Galatasaray'da ilk açıklamayı avukat Taylan Tanay yaptı. Tanay, "Güler Zere gözlerimiz önünde katledilmek isteniyor" dedi. Zafer Üskül'ün yaptığı açıklamalara değinerek "Yalan söylemeye devam ediyorlar" dedi. Ardından Güler Zere'nin babası Haydar Zere, "çocuğumun tabutunu almak istemiyorum, bıraksınlar tedavisini yaptırabilirim" dedi. Kurumlar adına basın açıklamasını da TAYAD başkanı avukat Behiç Aşçı okudu. Açıklamada, cezaevinde tedavisi yapılamayacak olan Güler Zere'nin serbest bırakılmamasına rağmen, Ergenekon davasında art arda hastalıktan dolayı generallerin tahliye edildiği hatırlatıldı, Güler Zere'nin ölmesi halinde sorumluluğun devlete ve onun kurumlarına ait olacağına vurgu yapıldı. Eylemde, Ruhan Mavruk da bir şiir okudu. Eylem, daha sonra yapılacak eylemlere kitlesel katılım çağrısıyla bitirildi.

4 Ağustos'ta platform bileşenleri Atatürk Kültür Merkezi önünde yaptıkları açıklamanın ardından Ankara'ya Meclis'in önüne gittiler. 200 kişinin katıldığı uğurlamada basın açıklamasını avukat Ebru Timtik okudu. Ebru Timtik, hasta tutsakların serbest bırakılmasını isteyerek, "gözümüzün önünde katliam yapmalarına izin vermeyeceğiz" dedi. Meclis'te milletvekilleriyle görüşme yapan platform bileşenleri Güler Zere'nin serbest bırakılmasını istediler.

9 Ağustos'ta alınan karar gereği Güler Zere serbest bırakılana kadar Adli Tıp önünde nöbet tutmaya başladı. Yenibosna'daki Adli Tıp Kurumu önünde saat 12.30'da basın açıklaması gerçekleştirildi. Eyleme 150 kişi katıldı.

10 Ağustos'tan itibaren Adli Tıp önünde başlayan "özgürlük nöbeti" sürüyor. Aralarında PDD'nin de bulunduğu birçok devrimci, demokrat kurum ve kişi, bu nöbete katıldı, katılıyor... Nöbetin 16. gününde 25 Ağustos'ta PDD okurları, OKSAM çalışanlarıyla birlikte nöbet yerlerini aldılar. OKSAM bünyesinde kurulan "Gece Tutuştu" müzik grubu türküler ve marşlar söyledi.

Güler Zere kararı ertelendi

27 Ağustos'ta Güler Zere'nin durumunu görüşmek için toplanan Adli Tıp Kurumu, "raporlarda onkoloji bölümünün görüşleri eksik" diyerek Güler Zere'yi cezaevinde tutmaya devam etmeye karar verdi. Günler öncesinden görüşmenin yapılacağını bile bile raporların tamamlanmamış olması, üstüne üstlük Adli Tıp Kurumu'nun bünyesinde onkoloji uzmanlarının bulunmaması, kurumun ne kadar keyfi çalıştığının göstergesi. Daha öncesinde Güler Zere'yi cezaevinden tahliye etmeme kararının

da radyoterapi ve onkoloji servis raporlarına bakmadan verildiği de ortaya çıktı.

Adli Tıp Kurumu Çukurova üniversitesinden gelecek raporlara göre karar vereceğini belirterek toplantıyı erteledi. Sabah erken saatlerden itibaren ise Güler Zere'ye özgürlük talebini haykırmak için kitleler, adli tıp kurumunun önüne aktı. Akşam 17'ye kadar süren bekleyişte marşlar, türküler söylendi, sloganlar atıldı. 1000 kişiye ulaşan kitle, sık sık "Güler Zere'ye özgürlük", "Hasta tutsaklar serbest bırakılsın", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur", "İçerde dışarda hücreleri parçala", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük" sloganlarını haykırdı. Adli tıp kurumu etrafındaki binalara Güler Zere'nin büyük boy resimleri ve pankartlar asıldı.

28 Ağustos'ta ise Güler Zere'ye Özgürlük Platformu'nun her hafta yaptığı yürüyüşlerin beşincisi gerçekleştirildi. Taksim Tramvay durağından Galatasaray meydanına kadar süren yürüyüş boyunca sloganlar atıldı. Galatasaray meydanında yapılan açıklamada, Adli Tıp Kurumu'nun Güler Zere'yi öldürme yönünde kararlar aldığı, görüşmenin olacağını bile raporların istenmediği belirtildi.

Platform adına basın açıklamasını ise yazar Metin Yeğin yaptı. "Güler Zere'nin serbest bırakılması yetmez. Güler Zere'nin vaktinde özgürlüğüne kavuşması gerekir. Yaşanan gerçekler, erken sağlanmayan özgürlüğün, kişilerin sağlıklarına ve yaşamlarına dönmeleri için yeterli şans yaratmadığını göstermiştir" dedi. Açıklama sloganlarla son buldu.

Güler Zere'ye özgürlük talebiyle sürdürülen yürüyüşlere turistlerin ilgisi de yoğun oldu. Bunu dikkate alan platform bileşenleri, yürüyüşün 4. haftasında (22 Ağustos) İngilizce pankart da taşıdılar.

Güler Zere'ye özgürlük talebiyle aydınlar da bir metin hazırlayarak gazetelerde yayınladı. Bu metnin duyurusu ise 25 Ağustos'ta TTB'de yapıldı. 12.30'da gerçekleşen basın açıklamasını TAYAD Başkanı ve avukat Behiç Aşçı yaptı. Behiç Aşçı'nın ardından aydınlar da görüşlerini dile getirdiler. Metnin altında, sendika genel başkanları, parti başkanları, sanatçı ve aydınların da aralarında yer aldığı 100'den fazla imza yer aldı.

Erol Zavar için 5 günlük açlık grevi eylemi

Cezaevinde mesane kanseri tedavisi gören ve 38 kez ameliyat olan Erol Zavar'ın serbest bırakılması için, Erol Zavar'a Yaşama Hakkı Koordinasyonu Ankara'da 17-22 ağustos tarihleri arasında 5 günlük açlık grevi gerçekleştirdi.

Koordinasyon açlık grevinin üçüncü gününde, yaptığı basın açıklamasıyla açlık grevine destek istedi. Galatasaray Meydanı'nda 19.30'da yapılan basın açıklamasına Proleterce Devrimci Duruş, Kızıl Bayrak, BDSP, İşçi Köylü, Devrimci Demokrasi, Mücadele Birliği, Odak dergisi okurları ve çalışanları da destek verdi.

Yapılan açıklamada son dönemde cezaevinde hastalıktan dolayı ölenlerin

isimlerine değinilirken, f tiplerindeki hak gasplarının had safhaya ulaştığına vurgu yapıldı. Hasta tutsakların yaptığı başvuruların sonuç vermediğine değinilirken "Bizler sevdiklerimizi kefen içinde teslim almak istemiyoruz" denildi. Eylemde "Devrimci tutsaklar onurumuzdur", "Hasta tutsaklar serbest bırakılsın", "Erol Zavar'a özgürlük", "Güler Zere'ye özgürlük", "Yaşasın devrimci dayanışma" sloganları atıldı.

Gözetiler, toplatmalar, davalar...

- ✓ İşçi Köylü gazetesi Kartal Muhabiri Suzan Engin ve İşçi Köylü gazetesi okuru Gökhan Sarıtoprak'ın evleri 28 Ağustos sabahı basıldı ve gözetilme alınarak İstanbul TMŞ'ye götürüldüler.
- ✓ Yürüyüş Dergisi'nin 23 Ağustos tarihli 13. sayısı toplatıldı ve dergi hakkında bir ay süreyle kapatma kararı verildi. Toplatmaya gerekçe olarak "DHKP-C propagandası yapılması" gösterildi.
- ✓ Günlük gazetesinin 22 Ağustos tarihli nüshasında yayınlanan yazılarda PKK propagandası yapıldığı gerekçesiyle bir ay kapatma kararı verildi ve gazete toplatıldı.
- ✓ Ceylan yayınlarından çıkan Mitka'nın Gözyaşları adlı romana soruşturma açıldı.
- ✓ 4 Şubat'ta İzmir'de tutuklanan Demokrat Radyo Genel Yayın Koordinatörü Nadiye Gürbüz, Özgür Radyo eski çalışanı Mine Özalp ve Beksav çalışanı Sakine Solhasan'ın duruşması 27 Ağustos'ta Beşiktaş'ta yapıldı. Duruşma sonucunda Nadiye Gürbüz dışındakiler tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.
- ✓ 17 Ağustos'ta tutuklu Resul Eker, Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Mahkum koğuşunda yaşamını yitirdi. Kanser hastası olan Resul Eker'i adli tıba sevk etmeyen cezaevi idaresi, ölümden birinci derecede faktör oldu. Resul Güner, bu yıl cezaevlerinde ölen yedinci ağır hasta. Daha önce Mustafa Elalçi, Gurbet Mete, Hasan Kert, Beşir Özer, Recep Çelik ve İsmet Ablak sağlık sorunları nedeniyle hayatını kaybetmişti.
- ✓ 18 Ağustos günü, Erzurum Adliyesi önünde Yürüyüş okurlarına dönük linç saldırısı gerçekleştirildi. Sivas'ta karikatür sergisi açtıkları için tutuklanan 5 öğrencinin 15 ay sonra ilk kez duruşmaya çıkarıldığı gün, arkadaşlarına destek için adliyenin önüne gelen grup, basın açıklaması gerçekleştirmek istedi. Açıklama sırasında önce bir grup sivil faşist, arkasından polisler saldırı gerçekleştirdi. Polis basın açıklaması yapan 70 kişiyi dayak ve gaz kullanarak gözetilme aldı. Gençlik Federasyonu üyeleri, 19 Ağustos günü Taksim Tramvay durağında yaptıkları eylemle saldırıyı protesto ettiler.
- ✓ Antalya'da polisin açtığı ateş sonucu öldürülen Çağdaş Gemik davasında, mahkeme, ateş eden polis Mehmet Ergin'e 16 yıl hapis cezası verdi. Bu karar, polise istediği gibi ateş etme ve adam öldürme hakkı veren Polis Yetki Yasasının ardından, ölüme neden olan polisler verilen en yüksek ceza olma niteliğini taşıyor.

“Acele ediyorlar kısa oldu”

12 Eylül'ün azgın saldırganlığının kurbanı olarak idam edilen Erdoğan Yazgan'ın son mektubu, ailesine teslim edildi. Devrimci 78'liler Federasyonu Başkanı Ruşen Sümbüloğlu, 12 Ağustos'ta Mülkiyeliler Birliği'nde yaptığı basın toplantısında, mektubu basına açıkladı. Erdoğan Yazgan'ın kardeşi Fatma Yazgan, basın toplantısına gönderdiği mesajda, “Ağabeyim ve üç arkadaşı kısa ve onurlu yaşamlarında inançları uğruna ölümü göğüslemekten kaçınmadılar. Kardeşi olmaktan onur ve gurur duyuyorum. Anıları önünde saygı, sevgi ve bağlılıkla eğiliyorum” dedi.

29 Ocak 1983 tarihinde idam edilen Ömer Yazgan, Mehmet Kanbur, Ramazan Yukarıgöz ve Erdoğan Yazgan'ın son mektupları ailelerine ulaştırılmamış, saklanmıştı. Devrimcilerin idamlarından hemen önce ailelerine yazdıkları mektuplar “sakıncalı” bulunmuştu.

Gerçekten de bu mektuplar, 12 Eylül cuntası için, faşist diktatörlük için “sakıncalı” mektuplardı. Çünkü mektupların herbirinde benzer ifadeler, benzer duygular ortaya çıkıyordu. Biraz sonra idam edilecek olan devrimcilerin son sözleri, devrime duydukları inançla, halka duydukları güvenle, ailelerine duydukları sevgiyle, kendi yaşamlarına duydukları onurla doluydu. Hepsisi de devrimci yaşamları için, yaptıkları faaliyetler için en küçük bir olumsuz duygu taşıyor, tersine, haklı olduğunu bilmenin verdiği büyük bir huzur ve güvenle yürüyorlardı idam sephasına.

İşte devlet için “sakıncalı” olan da buydu. Bundan dolayı, son sözlerin bile yerine ulaşmasını engellediler, son mektupları ailelerine teslim etmeyerek karanlık dehlizlere, tozlu raflara kaldırdılar. Bundan dolayı, biraz sonra idam edilecek olan devrimcilerin son sözlerini kısaltmak için en insanlık dışı şeyleri yapmaktan bile kaçınmadılar. Erdoğan Yazgan, “acele ediyorlar, kısa oldu” diyor. İnsanın yüreğini dağılayan bu sözler, ölmeden önceki o son dakikalarda bile işkencenin, psikolojik baskının nasıl devam ettiğini, buna rağmen devrime bağlılığın, inancın ve direnişin bütün gücüyle ayakta durduğunu göstermeye yetiyor.

Burjuvazi korkmaya devam etsin. Kavgada şehit düşenler, geride kalanlara direnme ruhu ve geleneğini miras bırakırlar. Son sözleri kitlerden esirgense de, ya da son sözlerini söyleme fırsatı bulamasa-lar da, onların son sözlerini herkes bilir. Onların son sözleri, devrim çağrısıdır, mücadele inancıdır, sömürü sistemine öfkedir, gelecek güzel günlerin umududur. Ve bütün bunlar, kuşaktan kuşağa, artarak aktarılır.

Erdoğan Yazgan'ın son mektubu

“Sevgili ve değerli aileme

Bu size yazacağım son mektup. Sizlerle uzun bir zamandır cezaevinde görüşüyorduk. Hepinize olan sevgimi bilirsiniz, bunu burada uzun uzun yazmayacağım. Kanaatimce bu kadarı yeterli.

Kardeşlerim Gündoğan ve Hatice'yi bir anlık sinirlilikle kırdım, kusura bakmasınlar. Ahmet, Sabire, Fatoş ve Selma'ya ayrıca çok selamlar. Hepiniz, her şeyimden mahrum hayatımda bana destek ve moral oldunuz. Sizlerin benim dünyamda ayrı bir yeri vardı. Sizlere onurlu yaşamımı miras bırakabildim ise ne mutlu bana. Şu anda tek dileğim, sizlerin sağlığının bozulmaması. Acı olacak ama, dayanmanız gerek. Kimseyi suçlamayın, bu işin sorumlusu bugünkü yönetim ve devlettir. Yani suçlu olan, bizi asanlardır. Görüşlerimi ve neyi savunduğumu burada yazmayacağım. Çünkü sizler bunu biliyorsunuz. Yaşamım kısa ve onurlu oldu. Hepinizi candan kucaklar, ayrı ayrı öperim. Soran bütün dost ve akrabalara selamlar. Acele ediyorlar kısa oldu. Sizi seven oğlunuz ve abiniz Erdoğan Yazgan.”

İşsizlik fonu gaspediliyor SOKAĞA, EYLEME, HESAP SORMAYA!

İşsizlik fonu yolunacak kaz gibi yağmalanıyor. Fonda biriken meblağ, işsizlere değil, burjuvaziye parça parça sunuluyor. Daha önce de çeşitli biçimlerde burjuvazinin kullanımına sunulan fon, şimdi de jet hızıyla gerçekleşen yeni bir düzenleme ile altyapı ve otoban müteahhitlerine aktarılacak.

Kamuoyunda kiralık işçi düzenlemesi olarak bilinen ve Cumhurbaşkanı Gül tarafından yeniden görüşülmek üzere veto edilerek ertelenen "İş Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası yasasında değişiklik" yasa tasarısının, bir diğer maddesi de işsizlik fonunun 2009 ve 2010 yıllarındaki nema gelirinin dörtte üçünün bütçeye aktarılmasıydı. Gözünü kar hırsı bürümüş burjuvazi, AKP hükümeti eliyle 2009 ve 2010 yıllarındaki nema gelirinin dörtte üçünü altyapı ve karayollarında kullanılmak üzere bütçeye aktarılmasını hızlı bir şekilde genel kurdan geçirdi. Yasa cumhurbaşkanı tarafından aynı hızla onaylanarak yürürlüğe sokuldu.

İşsizlere yar olmayan işsizlik fonu

İşsizlik sigortası fonu, kendi isteği dışında işini kaybeden, yani patronlar tarafından işten atılan işsizlerin 6 ay işsizlik ödeneği alması amaçlı kuruldu. Fakat fondan yararlanabilmek için bir dolu bürokratik engelleri aşmak gerekiyordu. **Kendi isteğin dışında işten ayrılmış olmak, patronların düzenlediği işten ayrılma tutanağını almak, kesintisiz son üç yılda 600 gün işsizlik sigortası primini ödemek, işten atılmadan önce son 120 gün kesintisiz çalışmış gözükmek gibi sıralanan birçok koşulla, işsizlik sigortasından yararlanmak, bir labirent halini almıştı.**

DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş sendikası araştırma dairesi, İşkur ve TÜİK tarafından açıklanan son verilerden yararlanarak ortaya koyduğu tablo, işsizlik sigortasından işsizlerin çok küçük bir azınlığın faydalandığını göstermektedir. Araştırmaya göre, işsizlik sigortasından yararlanabilen şanslı azınlık, toplam işsizlerin sadece yüzde 10'una tekabül etmektedir. Oysa verilere göre, **işsizlik fonunda biriken para ile 3 milyon işsize, üç yıl boyunca işsizlik maaşı ödemesi yapabilme olanağı mevcut.** Mart 2002'den bu yana geçen 7 yılda işsizlik sigortasından yapılan ödemelerin toplamı 2 milyar 337 bin TL'de kaldı. Bu, fonda biriken miktarın sadece yüzde 5.7'si. Bu veriler, sermayedarların gözünü diktiği işsizlik fonunun ihtiyaçlar dahilinde kullanılmadığını bir kez daha ortaya

koyuyor.

İşsizlik sigortası kurulduğu tarihten 2009 Temmuz ayının son gününe kadar 1 milyon 852 bin 427 kişi başvurdu. Bunların 1 milyon 612 bini 748'i işsizlik ödeneği alabilirdi. 6,5 milyon işsiz olduğu günümüzde, işsizlik sigortasına çok küçük bir kısım

Fonun gaspı "teşvik ve istihdam" paketinin, yani kamuoyunda "kiralık işçi" düzenlemesi olarak yansıyan tasarının bir maddesiydi. Ama düzenleme ilk gündeme geldiğinde daha çok "özel istihdam büroları" üzerinde duruldu. Tepkiyi en çok "özel istihdam büroları" topladı. Saldırının bütünü görülmedi, görülmek istenmedi. Konfederasyon başkanları eylemleri güçlendirme yerine, tabana gitme yerine, parlamento ve Çankaya köşkünün yollarını tuttular.

ulaşabiliyor, ödenek alabiliyor. Ödenek almayı başaranlar ise sadece 332 lira aylık alabiliyor. Ve ancak 6 ay faydalanabiliyor. 6 ay sonunda iş bulamasa da (ki 6.5 milyon işsiz olduğu günümüzde 6 ay içerisinde iş bulmak büyük bir şans) ödenek kesiliyor. Yani onca engeli aşarak büyük çabalar sonucu ulaşılan fondan, ancak 6 ay yararlanılabiliyor. Alınan aylık da 332 lira! Türk-İş'in araştırmasına göre, aylık sınırı 733 TL, yoksulluk sınırı da 2 bin 389 TL iken, 332 lira ile nasıl geçinilir, onları ilgilendirmiyor. Daha da vahimi, işsizlik sigortası fonu, çalışanlardan, hazine ve patronlardan yapılan kesintilerden oluşuyor. Hazinesinin ise, işçi ve emekçilerden kesilen vergilerle dolduğu biliniyor. Dolayısıyla **fonun yükü, işçi ve emekçiye bindiriliyor ama fondan işsiz kalan işçi ve emekçiler bir türlü yararlanamıyor.**

Fon kimin hizmetinde

42 milyar TL'yi aşan fon birikimine, işsizlerin faydalanmasının önüne binbir zorluklar çıkarılırken, işbirlikçi burjuvazinin kullanımına, bir çırpıda yasal düzenlemeler yapılıyor. Gözünü biriken bu meblağa dikmiş aç gözlü burjuvazi, her fırsatta işsizlik fonunu gaspetmeyi hedefliyorlar. Ekonomik krize girdikleri günden beri, bunu daha fazla dillendirmeye başladılar.

Kurulduğundan beri biriken meblağ, işbirlikçi burjuvazi tarafından yeri geldiğinde faizsiz kredi olarak, yeri geldiğinde bütçe üzerinden kullanıldı. Daha yakın bir zamanda GAP projesine 1.3 milyar TL aktarıldı. Yine kısa bir süre önce çıkarılan "Teşvik ve İstihdam Paketi" adı altında yapılan düzenlemede, kadınların ve 18-29 yaş arası gençlerin SSK primleri beş yıl boyunca İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacaktı. "Kısa Çalışma Ödeneği" adıyla düzenlenerek yürürlüğe sokulan uygulamaya göre de, krizde olduğunu belgeleyen işletme ve fabrika sahipleri, işçi ücretlerini önce 6 ay, sonra bir 6 ay daha uzatılacak şekilde toplam bir yıl, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ödeyebilecek. Patronların krizde olduğunu belgelemeleri hiç zor değil. Zaten krizi fırsata çevirmenin peşindedirler. Yapılan bütün yasal düzenlemeler de, patronlara teşvik ve yüklerden kurtarma, işçi ve emekçilere ise, çalışma koşullarının ağırlaşması, ücretlerin düşürülmesi, işsizlik ve yoksulluğun daha da artması şeklinde oldu.

Son düzenlemede, burjuvazinin bazı kesimlerinden tepki geldi. Sanırsınız ki, işsizlik fonunun gaspına karşılar! Fonun amacına uygun şekilde, yani işsizlerin yararına kullanılmasını istiyorlar! Tabi ki öyle değil. Onların felsefesi "hep bana cup bana" olduğundan, fonda birikenin de doğrudan kendilerine aktarılmasını istiyorlar. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Başkanı Tuğrul Kudatkobilik "Bu fonun kullanımında bizlerin hakim olması lazım, bu fonun asıl sahibi biziz. En büyük katkıyı biz sağlıyoruz" diyerek,

niyetini ortaya koydu. Çalışanlardan yapılan kesintilerden oluşan ve biriken meblağa, TİSK başkanı "bizim" diye sahip çıkıyor. Meblağ büyük olunca kavgaya da büyük oluyor.

Geçmişte de **çalışanların maaşlarından yapılan kesintilerden oluşan fonların akıbeti hep aynı oldu.** Tasarrufu Teşvik Fonu, Konut Edindirme Yardımı vb. bunlardan bazılarıdır. Yıllar sonra geri ödenmeye çalışılan KEY'de yaşanan rezalet hatırlardadır.

Önemli bir kesim, bırakalım faizleri, kendisinden kesilen parasını bile alamamıştır. Esasen **burjuvazinin fon oluşturma söylemindeki amacı, fonda birikenleri gasp etmeye dönüktür.**

Krizle birlikte hak gasplarını artıran patronlar, uzun süredir gözünü diktikleri kıdem tazminatını da aynı fon yöntemiyle gasp etmeyi düşünüyor. Son aylarda burjuvazi tarafından "kıdem tazminatını kaldıralım, yerine fon oluşturalım" söylemleri artmaya başladı. Bu yönlü çalışmalarını hızlandırdılar. Öyle ya oluşacak fon yine çalışanlardan kesintilerle dolacak. Ve patronları kıdem yükünden kurtarıp, işçileri hiç bir yükümlülük taşımadan kitlesel işten atabilecekler. Atılan işçilerin birikmiş kıdemi fondan ödenecek. İşçiden kesilen yine işçiye ödenecek.

Sendika ağaları oyalamaya devam ediyor Gaspı seyirci kalmayalım

Fonun gaspı "teşvik ve istihdam" paketinin yani kamuoyunda "kiralık işçi" düzenlemesi olarak yansıyan tasarının bir maddesiydi. Ama düzenleme ilk gündeme geldiğinde daha çok "özel istihdam büroları" üzerinde duruldu. **Tepkiyi en çok "özel istihdam büroları" topladı. Saldırının bütünü görülmedi, görülmek istenmedi.** Belli bir eylemlilikten sonra, işçi konfederasyonları başkanları, hükümetle, cumhurbaşkanıyla görüşmeler yaptılar. Konfederasyon başkanları eylemleri güçlendirme yerine, tabana gitme yerine, parlamento ve Çankaya köşkünün yollarını tuttular. Cumhurbaşkanını umut olarak gösterdiler. Nitekim cumhurbaşkanıyla yaptıkları görüşmede, yasanın "özel istihdam büroları" maddesini cumhurbaşkanı veto etti. Konfederasyon başkanları bunu başarı olarak tabanına sundular. Cumhurbaşkanına da saygı sunmayı, teşekkür etmeyi de ihmal etmediler.

Oyun içerisinde oyun, sol gösterip sağ vurma yapıldı. Bunu da işbirlikçi sendika yöneticilerinin yardımıyla yaptılar. "Özel istihdam büroları" maddesini veto (o da bir daha görüşülmek üzere veto) diyerek tepkileri yumuşatıp, işsizlik fonunun gaspı ve diğer saldırı maddeleri kiralık işçi gölgesinde yürürlüğe sokuldu. Sendika ağaları kapalı kapılar ardında yasanın böyle geçmesinde anlaştılar.

Şimdi de "fon gaspedilemez, fon işçinin hakkı" söylemleriyle zevahiri kurtarmaya çalışıyorlar. Yine anayasa mahkemesine gideceklerini söyleyerek, umut olarak mahkemeyi göstermeye devam ediyorlar.

İşbirlikçi sendikacıların boş umutlarına, beklentilerine karnımız tok olmalı. Esasen kendi gücümüze güvenmeliyiz. Onların hak gasplarına dur diyecek birleşik örgütlü gücümüzdür. Birleşelim, örgütlenelim, kapitalizme ve onun devletine karşı tek yumruk olarak çıkalım!

Kamu emekçisine sefalet ücreti

AKP hükümeti ile kamu emekçileri konfederasyonları arasında 2 milyonu aşkın kamu emekçisini ilgilendiren "toplu görüşme"lerin 6. oturumunda hükümet, kamu emekçisine vereceği zam oranını açıkladı. Hükümet adına görüşmeleri sürdüren Devlet Bakanı Hayati Yazıcı ilk altı ay yüzde 2, ikinci 6 ay yüzde 2 olduğunu söyledi. Buna karşı yükselen tepkiler üzerine de 2,5 + 2,5 diyerek, son rakamı verdiğini bildirdi.

Bu zam oranı, iki milyon kamu emekçisiyle dalga geçmek anlamına geliyor. Esasında zammın çok düşük oranda geleceği başından belliydi. Hatta Başbakanlık Merkez Bankası'nda yapılan "toplu görüşmelerin" 5. Bakan Hayati Yazıcı, kamu emekçilerinin kendilerine borçlu olduğunu öne sürmüştü. Hayati Yazıcı, kamu emekçileri adına görüşmeleri sürdüren Memur-Sen ve Türk Kamu-Sen konfederasyonlarına verecekleri zam oranını açıklamak yerine, ekonomik durumu anlatarak "aman ne olur bizden zam istemeyin" demeye getirdi. Yaptığı sunumda "borçlar radikal şekilde arttı. Bütçe açığı büyüyor. Ekonomi küçülmeye devam ediyor. Ekonomik durumun farkında mısınız? Zam talebinizi bir kez daha gözden geçirin" dedi. Bununla da yetinmeyen Bakan, 2009 yılı başında memura yüzde 4, Temmuzda da yüzde 4.5 olmak üzere yüzde 8.7 oranı verildiğini söyleyerek "oysa enflasyon yüzde 5.5'lere geldi. Demek ki sizlerde yüzde 2.5 alacağımız var" dedi pişkince. Yani Kamu emekçileri zam beklerken, borçlu çıktılar. Bu davranışın karşısında kendi yandaşı olan Memur-Sen konfederasyonu başkanı Ahmet Gündoğdu bile, "Battıksa çıkın battığımızı kamuoyuna açıklayın, battık deyin" şeklinde tepki gösterdi.

Toplu görüşmelere 15 ağustos'ta başlandı. İlk toplu görüşmeye KESK de katıldı. Toplantıda, hükümet adına toplantıya katılan bakanın, "toplu görüşme" prosedürünü anlatması ve sendikalara söz hakkı vermemeye kalkması, ilk toplantının gergin geçmesine neden oldu. KESK, masada toplu görüşme değil, toplu sözleşme ve grev hakkının konuşulmasını isteyerek, "toplantının meşru olmadığını" belirtip görüşmeden çekildi.

KESK, birkaç dönemdir toplu görüşmeye "orta oyunu" diyerek aynı taktiği izliyor. Bu dönemde "TİS yoksa grev var" şiarıyla harekete geçen KESK toplu görüşmenin yapıldığı gün, İstanbul ve Diyarbakır'dan olmak üzere iki koldan Ankara'ya yürüyüş gerçekleştirdi. İstanbul kolu Gebze'de polisin saldırısına uğradı. Ankara yürüyüşü, taban çalışması yapılmamasından dolayı oldukça cılız geçti. Ayrıca KESK örgütlü olduğu illerde AKP il binalarının önünde protesto gösterileri yaptı. Kasım ayında grev yapacaklarını belirtiyorlar.

KESK bu sürecin öznesi olmak zorunda. Türk Kamu-Sen ve Memur-Sen, kamu emekçilerinin mücadele taleplerini savunamaz. Biri gericilerin, diğeri faşistlerin elinde olan bu konfederasyonlar, zaten KESK'in sokaklarda, alanlarda kurduğu militan sendikanın önünü kesmek için devreye sokulmuşlardı. KESK, o militan çizgisini kaybedip, reformizme kayınca, "toplu görüşme"lerde muhataplık yönünü de kaybetti. Yeniden ilk kurulduğu yıllardaki militan çizgisine ulaşması için, devrimci demokrat kamu emekçileri daha aktif olmalıdırlar. "TİS yoksa grev var" şiarı söylem olarak kalmamalı, pratiğe dönüşmeli. Yıllardır sergilenen toplu görüşme adı altındaki "orta oyunu"nu bozmanın tek yolu budur.

Ayzi işçisi direnişte

İkitelli Parseller Atatürk Mahallesi'nde bulunan Ayzi tekstil işçileri direnişte. Üç aydır maaşlarını, mesai ücretlerini ve kıdem tazminatlarını alamayan işçiler fabrika önünde direnişe geçtiler.

75 işçinin çalıştığı Ayzi tekstildeki işçilerin direnişinin, 7. gününde patron borçlarına karşılık senet imzalama sözü verdi. Sabah senetleri almak için fabrikanın önüne gelen işçiler, makinaların icralandığını öğrendiler ve icra memurları tarafından makinaların çıkarılmasıyla karşılaştılar. Makinaların çıkarılmasına izin vermeyen işçiler, fabrikayı ve girişi işgal etti.

Devlet her zamanki gibi, patronun yanında yer aldı. Polis işçileri kuşatmaya aldı ve işçiler üzerinde tehdit oluşturdu. Yetkililer, Ayzi patronunu bulamadıklarını, bu nedenle alacaklarını tahsil edemeyeceklerini söylediler.

Ancak işçiler, kendi işlerini kendileri hallettiler. Patronu evinde yakaladılar. Haklarından vazgeçmeyeceklerini söyleyerek polis çağırdılar, tutanak tutturdular. Patronun kendilerini dolandırdığını söyleyerek suç duyurusunda bulundular ve patronu gözaltına aldirttilar. Kaçacak yeri kalmayan patron, direnişin 9. gününde senet imzaladı ve alacaklarını ödeme sözünü verdi.

Patrona geri adım attıran işçiler, makinelerin kaçırılması ihtimaline karşılık fabrikanın önündeki bekleyişlerini sürdürüyorlar.

"Sabahlara kadar çalıştık, karşılığı bu mu olmalıydı? Paramızı almadan bir yere gitmeyeceğiz. Siz gidin paramızı vermeyen patronu alın gelin". Polisler bunu diyen bir kadın işçinin haykırışı, dışarıda izleyenlerin de ilgisini topladı. Polis şeflerinin "aranızda işçi olmayanlar var. Sizi kullanıyorlar. Gaz atacağız yazık olacak size" söylemine "paramızı almadan bir yere gitmiyoruz" cevabını verdiler.

Polisin ablukasına rağmen süren işçilerin direnişi, devrimci kurumlar tarafından da sahiplenildi. Aralarında PDD'nin de bulunduğu Tekstil-Sen, Halk Cephesi, Birleşik İşçi Sendikası, BDSP, direnişin içinde yer alıyorlar. Devrimci kurumların ortak hareket etmesiyle polisin etrafını saran azımsanmayacak bir kitle oluştu. Bu kitlenin büyük bir bölümü kendiliğinden gelse de, durup beklemesi polisin saldırısını caydırıcı bir etken oluşturdu.

ATV-Sabah eylemleri sürüyor

Grevlerinin 180'li günlerini geride bırakan ATV-Sabah işçileri, grevin iş mahkemesi tarafından yasaklanmasının ardından eylemlerine devam ediyorlar. Direnişçi işçilerin toplanma mevzisi haline gelen Cumartesi eylemleri eskisine

nazaran daha kalabalık ve canlı geçmeye başladı. 1 Ağustos ve 8 Ağustos'ta gerçekleştirdikleri yürüyüş ve açıklamalarla burjuva medyadan yok sayılan grev halka duyuruldu. Eylemlere Entes, Sinter, Halkalı Kağıt işçileri, Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencileri katılım gösterirken, engellenmeye çalışılan yürüyüşler de kararlılık sayesinde tekrar başladı.

Hukuki sürecin devam ettiği ATV-Sabah grevinde işçiler süreçle ilgili tartışmalarını sürdürüyorlar. 8 Ağustos'ta yapılan eylemde, işçiler, tek tek harflerini taşıdıkları "Grev Sürüyor" yazısıyla, Galatasaray meydanına kadar yürüdüler. "Sabah okuma suça ortak olma", "Sabah'a boykot, greve destek", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Güler Zere serbest bırakılsın" sloganlarının atıldığı eylem

alkışlı ve ıslıklı destek verildi. Galatasaray'da yapılan açıklamada grevin yok sayılmasına karşı Rosa Luxemburg'un mahkeme karşısında söylemiş olduğu "Vardık, varız, varolacağız" sözüyle kararlılık dile getirildi.

Eylemde ayrıca grev-

de bulunan Halkalı Kağıt işçileri adına da bir konuşma gerçekleştirildi.

Cumartesi yürüyüşleri artık Taksim'e gelen herkes tarafından biliniyor. Öyle ki, yoldan geçenler, saat 19 olduğunda "ATV işçileri gelmiş" diyerek eylemin başlamasını bekliyorlar. Eylem başladıktan sonra da katılımlar oluyor, yolu Galatasaray'a kadar uzanan birçok kişi sloganlara ya eşlik ediyor ya da alkışlar ve ıslıklarla grevi bir şekilde sahiplendiğini gösteriyorlar.

Cumartesi eylemlerinin bir özelliği de direnişçi işçilerin buluşma noktası haline gelmesi. Hala grevde ve direnişte olanların yanı sıra direnişe yeni başlayanlar da bu eylemlere dahil oluyor. Cumartesi eylemleri, direniş ve grevlerin buluşma noktası olarak önemli bir işlev üstleniyor.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tarihsel Gelişimi XII

2000'li yıllarda işçi sağlığı alanına dönük yapılan saldırılar

1960 ve 1970'li yıllarda rüzgar işçiden yana esiyordu. Devrimci yükseliş içinde işçi

sınıfının, mücadeleyle birçok hakkını kazandığını önceki bölümlerde gördük.

1980'li ve 1990'lı yıllar ise bütün dünyada emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin işçi ve emekçilere dönük ekonomik, sosyal, demokratik çok yönlü saldırısıyla geçti. 2000'li yıllara gelince saldırılar daha da yoğunlaştı.

Özellikle 2000'li yıllarda, ülkemizde de işçi ve emekçilere ciddi saldırılar gündeme geldi. Nice mücadelelerle elde edilen kazanımlar, bir bir yok edilmeye başlandı. İş yasası ile kölelik dayatılırken, sosyal güvenliğin tasfiyesi ve sağlığın paralı hale getirilmesinde önemli bir yol alındı. Bütün bu saldırılardan tabi ki işçi sağlığı alanı da nasibini alacaktı. Aldı da.

İşçi sağlığı alanında sermayenin AKP hükümetinden talepleri var ve bunların yerine getirilmesi için baskılarını iyice yoğunlaştırıyorlar.

Sermayenin amacı, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili her şeyi ortadan kaldırmak değildir. Gönüllerinden geçen aslında budur, ancak kağıt üzerinde de olsa göstermelik bir işçi sağlığı mevzuatına sahip olmak zorundadırlar. Çünkü uluslararası taahhütleri bunu gerektiriyor. ISO kalite ve çevre belgeleri gibi, iş güvenliği standardı belgesi olan OHSAS 18001 belgesini alarak, rekabetin kızıştığı bir ortamda rakipleri karşısında bir reklam avantajı elde etmek istiyorlar. En önemlisi de iş kazaları ve meslek hastalıkları, Tuzla ve kot kumlama işçileri örneğinde olduğu gibi işçilerin en keskin tepki ortaya koydukları alanlar oldu. Bütün bu nedenlerle işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini tümünden yok edemiyorlar.

Peki ne istiyorlar? Burjuvazi, işçi sağlığı ve iş güvenliğine, işçinin sağlığı açısından değil, işin sağlığı, verimliliği ve maliyeti açısından bakar. Bu nedenle de alanı "iş sağlığı ve güvenliği" olarak tanımlamaktadırlar.

Özellikle 1990'lardan itibaren, emperyalist tekel, kendi ülkelerinde çevre ve insan sağlığı alanında gelişen kitlesel tepki ve duyarlılık nedeniyle, üretim süreçlerinin çevreye ve işçilere zararlı olan bölümlerini yarı-sömürge ülkelere kaydırmaya başladılar. Nükleer yünden kirli savaş ve sanayi atıklarının işlenmesi ve depolanması, kimya sanayi, tersanecilik ve kot üretiminde son 15-20 yıl içinde patlama yaşandı. Sanayi bölgelerinden akan dereler, zehir taşıyor. Topraklar ve denizler zehirli varillerle kirleniyor. Çevreye böyle zarar veren bu atıkların ortaya çıktığı yer, sanayi üretimidir. Binlerce işçi, bu zehirli kimyasallarla, yoğurt yedirmekten başka bir koruyucu önlem alınmadan çalıştırılıyor. Tersanelerde her gün binlerce iş kazası yaşanıyor. Sadece ölümlü olanları duyabiliyoruz. Onun bile kaydı tutulmaz oldu. Kanıksandı. Yıllardır, merdiven altlarında ciğerleri çürütülen kot taşlama işçilerinin du-

rumu, birer birer ölmeye başladıklarında ortaya çıktı.

Burjuvazi, mevcut yasa ve yönetmeliklerde, böyle sine zararlı üretim süreçlerinde ellerini bağlayan bütün yaptırımların kaldırılmasını istiyor. Karlarını katlar-ken, iş kazaları ve meslek hastalıkları için, zaten kırıntı olan tazminat, ceza ve tedavi masraflarından kurtulmaya çalışıyorlar. Bir de işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı gibi alanda çalışan uzmanların yetkilerini budayıp, fabrikalardan ayaklarını kesmeye çabalyorlar.

AKP'nin, hükümet olduğu günden itibaren, işçi sağlığı alanında yapmak istediği, burjuvazinin bu beklentilerini hayata geçirmektir. Önce "İşçi Sağlığı Yönetmeliği"ni değiştirerek bu saldırıyı başlatmayı denedi. Özellikle Türk Tabipler Birliği'nin önderlik ettiği eylemler ve tepkilerle, son olarak da Danıştay'ın iptal kararıyla bu saldırısı yarıda kaldı. Sonra bir tüzük çıkarıp yol almak istedi. Bunu da başarmayınca, "İş Sağlığı ve Güvenliği Yasa Tasarısı" hazırlandı. Meslek odaları ve sendikaların itirazlarına rağmen, yaklaşık üç yıldır bu tasarımı yasalaştırma çabasından vazgeçmedi. En son her zaman yaptıkları yöntemle "bir gece yarısı operasyonu"yla 15 Ağustosta çıkarttıkları bir yönetmelikle saldırılarını hayata geçirmek için yeni bir adım attılar. Yeni yönetmelikle işçi sağlığı taşeron şirketlere verilirken, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı bulundurma zorunluluğunda ciddi esneklikler sağlanıyor; işveren, taşeron iş güvenliği şirketleri aracılığıyla işçi sağlığı alanında alınacak önlemlerden kurtarılıyor; işyeri hekimi ve iş güvenliği mühendisinin çalışma koşulları zorlaştırılıp, iş güvencesi ve mesleki bağımsızlığı yok edilerek ücretleri düşürülüyor.

Ülkemizde işçi sağlığı alanında birçok yasa, ayrıntılı tüzük, doğruları ifade eden onlarca yönetmelik çıkartılmıştır. Ama neredeyse tamamına yakını kağıt üzerinde kalmıştır. Bu alanda pratik anlamda iki önemli adım atılmıştır; Birincisi, meslek hastalıkları hastanelerinin kurulması; ikincisi, Türk Tabipler Birliği'nin bu alanda çalışmalar yapan hocalarla başlattığı işyeri hekimi eğitimi programıdır. Ama bugün bu iki önemli adım da yok ediliyor. İstanbul, Ankara ve Zonguldak'ta bulunan üç meslek hastalıkları hastanesi, bina anlamında küçücük yerlere sürülerek, uzman atamaları yapılmayarak ve ödeneksiz bırakılarak işlevsizleştiriliyor. Böylece, bırakalım tedaviyi, meslek hastalıklarının tespit edilmesi bile imkansız hale getiriliyor. Zaten, SSK hastanelerinin Sağlık

Bakanlığı'na devriyle, yüzlerce hastaya bakmak zorunda olan ve meslek hastalığı deneyimi olmayan doktorlar tarafından, meslek hastalıklarının tespit edilmesi imkansızdır. Son yönetmelikle işyeri hekimi kurumu da yok ediliyor. Böyle bir ortamda, bir taraftan meslek hastalıkları riski kat kat artarken, meslek hastalıklarının tespiti ve tedavisini sağlayacak bütün mekanizmalar yok edilmiş oluyor.

İşçi sağlığı alanında yaşanan bu saldırıları, sosyal güvenliğin tasfiyesi ve sağlığın paralı hale getirilmesi süreciyle birlikte değerlendirdiğimizde, görünen tablo son derece karanlıktır: Fabrikalarda, zehirli ortamlarda birkaç yılda vücudu çürütülen işçiler, parası ve sosyal güvencesi de olmadığı için posası çıkarılıp çöpe atılır gibi bir kenara atılacaktır. Kot taşlama işçilerinin durumu bunun en çarpıcı örneğidir. Yıllarca merdiven altında ciğerleri çürütülen işçilere, ne işveren, ne SGK, ne de devletin başka bir kurumu sahip çıktı. İşçiler köylerinde ölme terk edildiler. İşçi sağlığı alanında yaşanan saldırıların işçi ve emekçilere hazırlayacağı son, kot taşlama işçileri ya da Tuzla Tersane işçilerinden farklı bir son olmayacaktır.

Ama Tuzla Tersane işçileri, işçi sağlığı alanında sermayenin pervasızlığı karşısında bir öfke birikimi olduğunu ve militan bir mücadele potansiyeli taşıdığını ve izlenecek yolu gösterdi.

Bu yazı dizisini burada bitiriyoruz. Ama işçi sağlığı alanında yaşanan gelişmeleri işlemeyi sürdürüceğiz.

Rakamlarla iş cinayetleri

İLO verilerine göre, dünyada her yıl yaklaşık 270 milyon "iş kazası" meydana gelmektedir. Bu "kazalar" sonucunda her gün 5 bin kişi yaşamını yitiriyor. "İş kazaları" ve meslek hastalıkları nedeniyle yılda 2 milyon kişi ölüyor.

SSK verilerine göre; Türkiye'de 1994-2003 yılları arasında 831 bin 248 "iş kazasında" toplam 10 bin 85 işçi yaşamını yitirdi. Türkiye'de her gün ortalama 3 işçi "iş kazaları" sonucunda yaşamını yitiriyor.

Çalışma Bakanlığı raporu da, "iş kazaları" ve meslek hastalıklarında sürekli bir artışın olduğunu ortaya koyuyor. Buna göre, 2003'te 3 bin 553 olan "kaza" sayısı, 2004'te 3 bin 691'e, 2005'te 4 bin 688'e, 2006'da 4 bin 887'ye yükseldi. 2003'te 680 kişi yaşamını yitirirken, bu sayı 2004'te 743'e, 2005'te 858'e, 2006'da 916'ya ulaştı.

2006'da yaşanan "iş kazalarında" 916 işçi öldü, 3 bin 233 işçi yaralandı, 758 işçi sakat kaldı, 121 işçide de çeşitli sağlık sorunları oluştu. İş cinayetlerinin en çok gerçekleştiği sektörler inşaat, metal ve dokuma.

Türkiye, "iş kazalarında" dünyada üçüncü, Avrupa'da birinci sırada yer almaktadır.

Harç zamlarına karşı ÖĞRENCİLER EYLEMDE

Üniversite har(a)çlarının yüzde 500 oranında artacağını duyuran yetkililer, öğrencilerin yoğun eylemlerinin ardından geri adım atmak zorunda kaldılar.

Ve zam oranını yüzde 8 olarak açıkladılar. Yeni zam oranlarıyla birlikte öğrenciler, 71 lira ila 512 lira arasında har(a)ç ödeyecekler. Yüzde 8'lik zammı da geri çekirtmeyi hedef olarak önüne koyan öğrenciler, bunu başaramamış olsalar da yüzde 500'ü geri çekti-rerek ve mücadeleyi ivmelendirerek önemli bir adım attılar.

Genç-Sen "yüzde 500'ün ardından yüzde 8'i de geri çektireceğiz" eksenli eylemlerinden birini Taksim'de gerçekleştirdi. 15 Ağustos'ta Taksim Tünel'den Galatasaray meydanına yürüyen öğrencilere, velileri de destek verdi. Saat 16'da pankartların ve dövizlerin açılmasıyla başlayan yürüyüş boyunca çevreden geçenlere konuşmalar yapıldı. Eyleme ilgi yoğun olurken, kimisi sloganlarla, kimisi de megafondan öğrencilere seslenerek destek verdi. "Harçlara değil maaşlara zam", "Birlik, mücadele, dayanışma, öğrenciye sendika", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "YÖK kalkacak polis gidecek üniversiteler bizimle özgürleşecek" sloganları atıldı. Eylemde, Ankara'da Bakanlar Kurulu'na giden ve burada polisin saldırısına uğrayarak gözaltına alınan öğrencilerden birisinin velisi konuşma gerçekleştirdi. Taksim tramvay durağında yapılan basın açıklamasında, başbakanın öğrencilere yönelik "adablı olun" sözüne atfen, "biz de başbakanı adaba davet ediyoruz" dendi. Yüzde 13 küçülmeden bahsedildiği dönemde, yüzde 8'lik zammın geri çekilmesini istediklerini belirten öğrenciler, "yüzde 8'lik zam müjde değil, zulümdür" diyerek eylemi bitirdi.

Zam oranlarının telaffuz edilmeye başladığı andan itibaren, öğrenciler hareketli bir sürece girdiler, çeşitli biçim ve araçlarla eylemler gerçekleştirdiler. Ekonomik krizin kitleler tarafından giderek daha fazla hissedildiği günümüzde, tepkilerin büyümesinden çekinen devlet, zammı geri çekmek zorunda kaldı. Yapılan eylemler, ilk tepkilerin ifade edilmesi açısından önemliydi. Asıl eksiklik ise, öğrencilerin birleşik bir mücadele hattını kuramaması oldu. Eylemler ayrı ve parçalı biçimlerde örgütlendi, güçler bölündü. Bu durum, harç zamlarından rahatsız olan çok geniş bir öğrenci kitlesinin eylemlerin dışında kalmasını getirdi. Ayrıca zamların her zaman olduğu gibi tatil döneminde açıklanmış olması da eylemlerin daha kitlesel gerçekleşmesini önledi. Buna karşın okulların açılmasıyla birlikte, başta har(a)çlar olmak üzere, üniversite gençliğine dönük saldırılara karşı yeni bir eylemlilik sürecinin başlama ihtimali yüksektir. Öğrenci gençlik, krize karşı işçi ve emekçilerden yükselen tepkilere, kendi cephesinden yanıt vermeye başlamıştır. Bunun daha kitlesel ve militan biçimlerle sürmesi beklenmelidir.

Osman Akgün ve Yunus Durmaz mezarı başında anıldı

"Beraber yaşandı /
dövüşüldü beraber /
Ancak herkes / kendi
payına öldü."

"Kendi payına" düşeni yaşamıyla ve ölümüyle de fazlasıyla yerine getirdi, Osman

Akgün yoldaş. Ölüm Orucu şehidimiz Osman Akgün'ün ölümünün 13. yılında kendi adını taşıyan Kültür ve Sanat Merkezi OKSAM tarafından mezarı başında anıldı. Osman yoldaş şahsında tüm dünya devrim ve sosyalizm şehitleri için 1 dk saygı duruşu ile başlayan anma, Osman yoldaşın hayatının anlatılması ile devam etti. Ardından "Osman Akgün yoldaş ölümsüzdür", "Ölüm orucu şehitleri ölümsüzdür", "Yaşasın devrim ve sosyalizm", "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganları atıldı. En son olarak OKSAM Müzik Grubu, coşkulu

bir şekilde seslendirdiği Yürüyüş Marşı ile mezar başındaki anma sona erdi. Ölüm orucu şehidi Yemliha Kaya'nın mezarı başında yapılan saygı duruşu ile anma bitti.

Gazi mahallesi PDD okurları 29 Temmuz pazar günü Yunus Durmaz

yoldaşın mezarı başında bir anma gerçekleştirdi. Anma saygı duruşu ile başladı. Ardından bir yoldaşımız Yunus yoldaşın hayatını ve militan yanlarını anlattı. Son olarak "Yunus Durmaz Yoldaş Ölümsüzdür!", "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız!" ve "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" sloganlarının atılmasının ardından anma sona erdi.

Gazi mahallesinde baz istasyonlarına karşı

Gazi'de polis saldırısı ve direniş

keli Gazi gençleri gaz bombalarına ve plastik

ESP tarafından yürütülen çalışmaya polislerin müdahale etmesi sonucu çatışma başladı. Bunun üzerine bölgede bulunan hemen hemen bütün siyasetlerin biraraya gelmesiyle çatışma kısa sürede büyüdü. Şair Abay Lisesi önünde barikatlar kurulmaya başladı. Polis panzeri kurulan barikatın üstüne hızla gelmeye başlamış ama yol üzerinde dönemeyip sıkışıp kalmıştı. Bunun üzerine taşlarla panzeri saldırmaya başladık. Kısa sürede çevik kuvvet polisleri geldi ve gaz bombalarıyla ve plastik mermilerle saldırmaya başladılar. Bu sırada polis kısıracı altında kalanlar ve gözaltına alınanlar oldu.

Ara sokaklara dağılan kitle, barikatlar kurmaya başladı. Ama polis ara sokaklara girmiyordu. Ana cadde üzerinde çatışma devam etti. Dakikalar ilerledikçe kitle daha fazla büyüyordu. "Gazi faşizme mezar olacak" sloganları atıyorduk. Yüzleri mas-

mermilere aldırış etmeden taşlarla saldırıyorlardı polise. Bir yandan da ajitasyonlar çekiliyordu, "baz istasyonlarını mahallemizde istemiyoruz", "Polis gaz bombalarıyla bize saldırıyor" deniyordu.

Panzerler tekrar barikatları yıkmak için saldırıya geçti. Ara sokaklara dağılmak zorunda kalmıştık. Bunu fırsat bilen polis, sıkıştığı yerden kurtulup karakola çekilmeye başlamıştı. Ana cadde üzerinde tekrar toplandık. Sloganlar atılıyordu, ama polis müdahale etmiyordu, geri çekilmişlerdi. Ama gözaltına alınan arkadaşlarımız vardı, onların serbest bırakılmasını istiyorduk. Yolu trafiğe kapatarak oturma eylemine başladık. Kısa bir süre sonra gözaltındaki arkadaşlar serbest bırakıldı ve onları da alarak dağıldık.

Gazi'den PDD okurları

Ankara'da BDSP'liler tutuklandı

Ankara Mamak'ta ağustos ayı başında düzenlenen Mamak Kültür Festivali'nden sonra BDSP'lilerin evlerini basan polis, Kızıl Bayrak muhabiri Eda Ünal'ı ve iki BDSP'liyi gözaltına aldı. Gözaltındakiler 14 Ağustos'ta örgüt propagandası yapmak iddiasıyla tutuklanarak Sincan Kadın Cezaevi'ne gönderildi.

Tutuklamaların ardından Ankara, İstanbul, İzmir, Adana illerinde protesto eylemleri gerçekleştirildi. Eylemlerde tutuklananların derhal serbest bırakılması istendi.

18 Ağustos'ta Proleterce Devrimci Duruş, Atılım, Devrimci Demokrasi, Devrimci Hareket, İşçi Köylü, Kızıl Bayrak, Mücadele Birliği, Odak, Ürün, Kaldıraç dergilerinin çalışanları ve okurları, yaptıkları basın açıklamasıyla baskınları, basın üzerindeki saldırıları protesto ettiler. Yürü-

yüşün de destek verdiği eylem, Taksim Tramvay durağında saat 19'da yapıldı. "Devrimci

sosyalist basın susturulamaz" pankartının açıldığı eylemde dergilerin yanı sıra "Sansüre hayır", "Tutuklu gazeteciler serbest bırakılsın", "Baskılar bizi yıldırılmaz", "Tutuklananlar serbest bırakılsın", "Devrimci faaliyet engellenemez", "Yaşasın devrimci dayanışma" sloganları atıldı. Yapılan basın açıklamasında son dönemdeki toplatma, sansür ve cezalara değinildi. Yaşanan ev baskınlarında gözaltına alınıp tutuklanan devrimci sosyalist basın çalışanlarının derhal serbest bırakılması istendi.

İzmit-Arızlı'dan depremzedeler sesleniyor

“Sesimizi duyan var mı?”

Önce İzmit Milli Eğitim Müdürü ile Vali Yardımcısı taşındılar Arızlı deprem konutlarına. Arkasından Bölge Çalışma Müdür Yardımcısı, Kocaeli Emniyet Müdürü. Konutlar 17 Ağustos depreminin arkasından, İzmit'te evsiz kalan depremzedeler için yapılmıştı. Evlerin parasını Saddam göndermişti; parayı gönderirken ileri sürdüğü koşul, depremzedeler için güzel, sağlıklı konutların yapılmasıydı. ABD'nin Irak'ı işgal etmek için bahane olarak öne sürdüğü Saddam, TC'nin yapamadığını yapmış, depremzedelerin konut sorununa çözüm bulmaya çalışmıştı.

Saddam'ın gönderdiği para işe yaradı. Arızlı'da, İzmit'in en güzel tepelerinden birinde, önünde açık deniz manzarası olan bir bölgede, güzel-sağlıklı-insanca yaşamaya uygun konutlar yapıldı ve depremzedelere verildi.

Arızlı'dan konut edinebilenler şanslıydı. Çünkü depremzedelerin büyük bölümü, ya daha içine girmeden çatlaklar oluşan, ilk depremde yıkılma ihtimali güçlü olan konutlara yerleştirilmişti, ya da hala prefabriklerde çile doldurmakla meşguldü.

Ve elbette devlet bu “eşitsizliğe” sessiz kalmazdı(!) Bir tarafta depremzedeler, 10 yıldır hala büyük yoksulluk içinde yaşarken, bir tarafta “Saddam konutları”nda oturanların refahı gözlerine batmıştı. Bu “eşitsizliği” giderecek bir karar aldı ve “Saddam konutları”nı üst düzey bürokratlarına tahsis etmeye karar verdi. 230 konuttan 80'i valilik tarafından zorla boşaltıldı ve bürokratlara peşkeş çekildi. Bürokratlar birer birer taşınmaya başladılar bu güzel ve arazi rantı yüksek bölgedeki konutlara. Tam da depremin yıldönümünde, depremzedeler bir kere daha evsiz kalma korkusuyla karşı karşıya kaldılar.

Ancak Arızlı'da yaşayanlar, devletin planlarının önüne büyük bir engel olarak dikildiler. Başka çareleri de yoktu aslında. Ya sokağa atılmayı ve depremde yaşadıkları felaketi yeniden yaşamayı göze alacaklar, ya da evlerini-barınma haklarını canları-kanları pahasına koruyacaklardı. Arızlı halkı ikincisini seçti.

“Utan, utan! Size ev mi yok?”

Önce eşyaların taşınmasını önlediler. Yüzlerce polis geldi, halkın önünde barikat olmak ve eşyaların taşınmasını sağlamak için. Konutlara ilk taşınan bürokratlar, bir koruma kalkanının içinde, başlarını kaldırmaya cesaret edemeden, depremzedelerin kınamaları ve hakaretleri altında girip çıkabildiler ancak. Depremzedeler, bürokratlara “utan, utan, size ev mi yok” diye bağıyor, yüzlerine tükürüyorlardı.

Depremzedelerin hepsi de ateş üstünde olduklarını biliyorlardı. Bürokratların taşınmaya devam etmesi demek, kendilerinin de evlerinden çıkartılması demektir. Bu nedenle, taşınmaları durdurmak için eylemlerini büyötmeye başladılar. Bu defa polis, coplarla, gazla saldırdı. Kadın-erkek-yaşlı-çocuk depremzedelerin önüne, yüzlerce polis çıktı. “Devletin mülkünü” korumak için, bütün kinleriyle saldırdı polisler. Öyle büyük bir kin ve nefretle saldııyorlardı ki, direnen bir genci çöp konteynırına atacak kadar pervasızlaşmışlardı.

Kitleler çöp konteynırına

Bu saldırıyı gerçekleştiren polisin tutumu, devletin kitlelere bakışını özetlemeye yetiyordu aslında. Devletin gözünde işçi ve emekçilerin yeri buydu zaten.

17 Ağustos depreminde yaklaşık 40-50 bin insan enkaz altında kalarak ölmüş, onbinlercesi yaralanmış, onbinlercesi evsiz kalmıştı. Ama deprem sonrasında, felaket bölgesinde devlet yoktu. Herşey kendiliğinden ve insanların kişisel-grupsal çabalarıyla yürütülüyordu. Arama-kurtarma çalışmaları tam bir keşmekeş halinde yaşanmış, çok sayıda insan kendiliğinden deprem bölgesine giderek yardım faaliyetlerine katılmaya çalışmıştı.

Devlet ise, günler sonra geldiğinde, ilk icraatı, depremzedelere yardım etmekte olan devrimcileri engellemek, kitlelerin kendi sorunlarına bulmaya çalıştıkları çözümlerin önüne geçmek ve gelen yardım paketlerinin kitlelere ulaşmasını sınırlamak olmuştu. Devletin kolluk kuvvetlerinin asıl amacı, depremzedelere yardım etmek, enkaz kaldırma ve arama-kurtarma çalışmalarına katılmak değil; devletin eksikliklerine tepki gösterenlerin üzerinde terör estirmekti.

Depremde ölen insanlar, yakınlarını kaybedenlerin feryatları, onlar açısından bir önem taşımıyordu. Depremi de rantı çevirmenin yolunu bulmakla meşguldüler. Cep telefonu faturalarına, geçici olduğu söylenerek başlatılan ama kalıcı hale getirilen “deprem vergisi” eklemeleri; “zorunlu deprem sigortası” ile sigorta sektörüne yeni bir gelir kapısının açılması; arazi rantı yüksek bölgelerde bulunan az hasarlı binaların bile yıkılarak inşaat sektörüne peşkeş çekilmesi, yardım paralarının ve paketlerinin depremzedelere ulaştırılmadan önce önemli bir kısmına el konulması... Bunlar, devletin depre-

mi kazanca çevirmek için ilk elde attığı adımlardı.

Kitlelerin yaşadığı acıların, burjuvazinin gözünde hiçbir önemi olmamıştır. Bugün, depremde sonra geçen 10 yıla rağmen binlerce depremzedenin daha hala prefabriklerde oturması bunun göstergelerinden biridir. Keza, yeni bir büyük deprem olasılığı çok yakın olmasına rağmen, doğru düzgün önlem alınmaması da önemli bir göstergedir. Olası bir İstanbul depreminde, yaklaşık 50 bin kişinin öleceği tahmin edilmektedir. Burjuvazi kendisi için en sağlam, en güvenli yaşam alanlarını inşa ediyor. İşçi ve emekçiler ise, en riskli bölgelerde, sağlıksız evlerde oturuyorlar.

“Deprem dede”, her yıl 17 Ağustos'ta “depremle yaşamasını öğrenmeliyiz” diyor, bürokratlar timsah gözyaşları döküyorlar, ama depremi önceden haber verebilecek araştırmalara ödenek ayrılmıyor. İstanbul'un otobanlarına, parklarına bir defa lale ekimi yapılmasının maliyeti yaklaşık 3 milyon YTL. Marmara Denizinin dibine bir deprem izleme mekanizmasının kurulması ise sadece birkaç yüz bin YTL. Ve sonuçta her ay bütün İstanbul yeniden lalerle donatılıyor, ama deprem bütçesi ayrılmıyor.

Deprem, burjuvaziye değil, işçi ve emekçileri vuruyor. Burjuvazi depremden zarar değil, kar görüyor; bu nedenle de adeta depremin olmasını istiyor. Çünkü deprem, öncelikle, kriz döneminde, her zamankinden daha fazla işsiz ve aç kalan, bu nedenle de burjuvazi için bir tehdit haline gelen aşırı nüfus fazlasını yok ediyor ve “doğal nüfus planlaması” işlevi görüyor. Diğer taraftan, yaşanan yıkım ekonominin canlanmasına neden oluyor. Yıkılan binaların yeniden yapılması başta olmak üzere, ekonominin genelinde bir hareket ortaya çıkıyor, bu yanı sıra ekonomik krize karşı belli yönleriyle çözüm anlamı taşıyor. Bu nedenle, burjuvazi depreme karşı önlem almıyor, yıkımı ve ölümleri azaltacak çözümlerden uzak duruyor.

Arızlı'daki polis, direnen bir genci çöp konteynırına atıyor; devlet ise, bütün işçi ve emekçi kitlelerin bir çöp konteynırında yaşamasını, hiç sorun çıkarmadan üretmesini, kar getirmediği anda ise çöpe karışmasını istiyor.

Arızlı halkı yaşadığı saldırı karşısında geri adım atmadı, tersine, direnişi büyüteceklerini gösterdi. Depremin 10. yıldönümünde sokaklara çıktılar, E-5 karayolunun bir şeridini kapatarak Deprem Anıtı'na kadar yürüdüler. Burada yaptıkları açıklamada, evlerinin bürokratlara peşkeş çekilmesine izin veremeyeceklerini, sonuna kadar direneceklerini söylediler. Polis saldırısında yılmadılar, konutların girişine çadır kurarak nöbet eylemi yaptılar.

Arızlı'nın direnişi sonuç verdi. Önce Milli Eğitim Müdürü Nevzat İspirli, arkasından İl Özel İdare Emlak Müdürü Emine Pekin, konutları boşaltacaklarını açıkladılar. Günler boyunca süren direniş, kitlelerin büyük öfkesi, saldırılar karşısında yılmayan tutumu, devletin geri adım atmasına neden oldu.

Zulmün ve direnişin simgesi DİYARBAKIR ZİNDANI MÜZE OLMALIDIR!

Tarım Bakanı Mehdi Eker, geçtiğimiz günlerde Diyarbakır'a yaptığı bir ziyaret sırasında Diyarbakır Cezaevi'nin yıkılıp yerine "eğitim kompleksi" kurulacağını açıkladı. "Diyarbakır'ın toplumsal hafızasında çok iyi hatırlanmayan, demokraside büyük yaralar bırakan cezaevini taşıyacağız" dedi. Bu açıklamanın "Kürt açılımı"nın yoğun olarak tartışıldığı bir ortamda yapılması, açılımın bir parçası olarak gündeme getirildiği sonucunu doğurdu. Tabii açılımla neyi amaçladıklarını ortaya seren bir örnek de oldu.

O Diyarbakır ki, faşizmin vahşetiyle, iğrenç yüzüyle, insanlık-dışı uygulamalarıyla, insanın havsulasını almayan yöntemleriyle özdeşleşmiş bir cezaevi idi. Cezaevi demek aslında çok hafif kalır. O bir işkencehane, bir utanç abidesi, insanlık mezbahanesiydi. 12 Eylül zindanları içinde, işkence ve vahşetin en sınırsız haliyle yaşandığı yerd. Oradaki tutuklular, hem devrimci, hem de Kürt olduklarından dolayı iki kez cezalandırıldılar. En ağır işkencelere, en aşağılık uygulamalara, kişiliksizleştirme operasyonlarına maruz kaldılar. 1981-84 yılları arasında 34 kişi bu zindanda katledildi, yüzlercesi sakat kaldı. Bu kötü ünü, ülke sınırlarının dışına taşı. Geçen yıl İngiliz The Times gazetesinin, "dünyanın en kötü 10 cezaevleri" arasına girdi.

Diyarbakır zindanı ile ilgili birçok kitap çıktı, belgeseli çekildi. Yapılan işkenceler, akıl almaz uygulamalar anlatıldı. Ellere çakılan çiviler, anüse sokulan cop, vajinada söndürülen sigara, fare ve bok yedirmeler, yırtılan ağızlar, 'hoş geldin' merasimi olarak erkeklerin penislerine ip bağlayıp koşturmaları... İnsanın kanını donduran, gerçekten yapılmış mı bunlar dedirtir sahneler... Fakat '80 sonrası bu zindanda kalanların, kitaplarda ve belgesellerdeki anlatımları hala yetersiz bulması, Diyarbakır'da yaşananların boyutunu ortaya koyuyor. Her gün zorla söylenen istiklal marşı, "Türkümlü, doğruyum" andı, askeri marşlar... O cezaevine giren herkesin hemfikir olduğu ortak nokta ise şu: "Burası bir cezaevi değildir. Askeri bir okuldur. Bu askeri okulun tek bir amacı vardır: Sizi Türkleştirmek!"

12 Eylül yıllarında Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanı Kemal Yamak'tı. Kemal Yamak'a bağlı bir ekip Diyarbakır zindanını yönetiyordu. Bu ekibin başında da Esat Oktay Yıldırım bulunuyordu. 81-83 yıllarındaki en vahşi işkenceleri yaptıran bu yüzbaşı, yaptıklarının karşılığını buldu. '88 yılında İstanbul-Kısıklı'da bir otobüsün içinde öldürüldü.

O yıllarda sıkıyönetim komutanı olan Kemal Yamak ise geçtiğimiz günlerde öldü. Cenazesine asker-sivil en üst düzeyde katılım sağlandı. Bu. Divar-

Türkleştirme politikasının, sadece 12 Eylül'le sınırlı olmadığını, öncesi ve sonrasıyla devam ettiğinin, o dönem yapılanlara bugün de sahip çıkıldığının göstergesiydi aynı zamanda.

Ama Diyarbakır sadece işkencenin ve vahşetin simgesi değildir. O, direnişin ve Kürt halkının yeniden dirilişinin de simgesidir. Sonrasında "Çağdaş Kawa" olarak bayraklaşan Mazlum Doğan, 1982 yılının 21 Mart günü, yani bir Newroz günü kendini yakarak isyan ateşini harladı. Bu, Diyarbakır zulmüne karşı direnişin, oradaki vahşete ölüm pahasına boyun eğmemenin ilk kıvılcıydı. Mazlum'un Newroz gününü beklemesi tesadüf değildi. Ortadoğu halklarınca bayram kabul edilen o gün, isyanın zafere ulaştığı gündü çünkü. Mazlum'un bir kibritle çaktığı kıvılcım da, zulme karşı direnişin zaferiydi. Bu kıvılcım, diğer koğuşlara, zindanlara, yayıldı.

1982 yılının 18 Mayıs günü "Dörtler" olarak anılan Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Nemci Ömer, Eşref Anyık, onun yolunu izleyerek kendilerini hep birlikte yaktılar. Ardından 1982 yılının 14 Temmuz'unda ölüm orucu eylemi başladı. Bu, 12 Eylül dönemindeki ilk ölüm orucuydu. Bu eylemde PKK'nın önderlerinden Kemal Pir, Hayri Durmuş ile kadroları Akif Yılmaz, Ali Çiçek şehit düştüler.

Diyarbakır zindan direnişi, kısa sürede zindan duvarlarını aşarak halka ulaştı. Dışarıda kalan yoldaşları için de bir direniş çağrısı oldu. 1984 15 Ağustos'unda Eruh-Şemdinli ile başlayan yeni Kürt isyanının fitilini ateşledi. Yenilen, horlanan, ezilen Kürt halkını ayağa kaldırdı. Ulusal bilinci daha güçlü biçimde canlandırdı. Ve Kürt halkının bugüne dek geliştirdiği en kitlesel, en etkili, en devrimci isyanını ortaya çıkardı.

Devletin Diyarbakır zindanı ile Kürdü ezme-yok etme politikası, ters tepmiştir. Onca vahşete karşı yükselen direniş, çok daha büyük bir isyanı mayalamış, Kürt sorununu ülke sınırları dışına çıkararak uluslararası bir boyuta yükseltmiştir.

Bütün bunlardan dolayı Diyarbakır zindanı, sadece faşizmin vahşeti, insanlık dışı uygulamaları yönüyle değil, direniş ve isyan yönüyle de gelecek nesillere aktarılması gereken bir abide olarak kalmalıdır. Diyarbakır zindanının müze olması talebi, bu bütünlük içinde anlamlıdır. Egemenlerin Diyarbakır zindanını yıkmaya girişiminde de, bir direniş simgesini yok etme çabası vardır.

Diyarbakır zindanlarında yaşayanlar, kendilerinin işkence gördüğü yerde, çocuklarının okula gitmesini istemediklerini söylüyorlar haklı olarak. Fakat su qarip duruma bakın ki, babalarına işkence

1 "varlığım Türk varlığına armağan di çocuklarına okul çatısı altında letilecek.

Devletin Kürdü yok sayan asimile politikası, zindan ya da okul her kurumunda sürüyor. Öte yandan ezilen halkın, mezhebin acıları, değerlerini yok sayan faşist zihniyet kendini her yerde gösteriyor. Siyas'ta aydınların ve Alevi gençlerin indığı otel, yıllardır lokanta olarak listirildi. "Madımak müze yapılsın" ebi, duymazdan gelindi, geçiririldi. ırdı aynı durum, Diyarbakır zindanı geçerli. Hem de bu girişim, açılı-

mın en önemli adımı olarak yapılıyor.

Ne okul, ne fabrika, ne de başka bir şey... Binlerce insanda derin izler bırakan, Kürt halkına yapılan vahşetin ve yeniden ayağa kalkışın simgesi olan Diyarbakır zindanı, müze olmalıdır! Tıpkı Nazi toplama kamplarının müzeleştirilmesi, faşizmin vahşetinin yıllar sonra da görülmesi gibi, gelecek nesiller Diyarbakır zindanında zulmü de ona karşı başkaldırıyı da görmelidir. Halkımız arasında zorlu günlerin geçtiği mekanlar için söylenen bir söz vardır: Şu duvarların dili olsa da bir konuşsa! Zindan duvarlarının dili vardır aslında. O gözle bakan herkes, duvarların dilini anlar. Hele bu Diyarbakır gibi zulmüyle dünyaya nam salmış bir zindansa... O duvarların her karesinde, o yerlerin her santiminde orada acı çeken insanların izleri vardır. O acılar bir daha yaşanmasın diye insanlığın belleğine kazınmalıdır.

*Ne ki zindan – ne ki tutsak olmak
Ne ki kavga – ne ki dağlarda vurulmak
Bir sehpa idam olmak ne ki
İhanet utancıyla yaşamak var ya hani
Onursuzluğun lağım çukurunda yok olmak
Üniformalı Dehak önünde durmak
Ve beyninin içindekileri bir bir kusmak
Sonra bir et yığınının dönüşüp kalmak
İşte buydu Diyarbakır zindanında yaşamak*

*...
Anlatılmaz bir destandır yaşanan
Ne söze gelir ne saza
Kırbaçlar sopalara, zincirlere karışır
Ölümler ayaklara dolanır geceleri
Kanlı battaniyelere sarılır
Her direnişte tabutlarla çıkılır dışarı
Göz yaşları zılgıt seslerine katılır*

*...
Bir adam çoğalır bir başına hücrelerinde
Yüreği Kawa'dadır, gözleri Babek'te...
Bir anda yırtılır zindan karanlıkları
Sessiz bir gürültüyle sarsılır duvarlar
Patlar bir beyinde newroz ışıkları...*

*Ey ateşin ve güneşin çocukları
Bu gidişe dur demek gerekir bilirim
Hücrede her saniyeyi bir yıl eylerim
Bir ateş yaktık sönmesin diye hiçbir yerde
O ateş sönerse yaşamayı neylerim
Bu yüzden üç kibrit ile newroz günü
Yüreğimi sizlere armağan eylerim*

*...
Dolaştı üç kibrit elden ele sessizce
Zindandan dağlara vurdu şavkını
Dağlardan en kalabalık kentlere...*

*Üç kibriti yüreklerinde dörtleyenler
Açlığın ve yoksulluğun kötülüğünü gördüler
Ama hiçbir şeyin
Yarınları kalmadığını bildiler...
Binlerce baskıdan ve küfürden sonra
Newroz ateşi yakıp şiirler söylediler
O günün adını milat koyup
Üç kibrit öncesi
Ve üç kibrit sonrası dediler.
Adnan Yücel*

12 Eylül darbesinin üzerinden 29 yıl geçti.

Bu ülke, 29 yıldır bir eylül darbesinin sersemletici etkisini sırtında taşıyor. O yıllarda doğanlar ya da o yılların yetişkinleri, darbenin yarattığı toplumsal tablonun tüm izleriyle kuşak kuşak birlikte yaşıyorlar. Emperyalizme daha fazla bağlanmış bir ülke, yoksullaştırılmış bir halk, tarih bilinci çalınmış bir gençlik, ideallerinden arındırılmış bir toplum...

12 Eylül sabahına uyanmak...

11 Eylül akşamı İstanbul'dan Adana'ya yola çıkan bir komünist, 12 Eylül sabahını tam Adana'ya girerken, otobüsün içinde karşıladı. Otobüs şöförünün radyosundan çıkan cızırtılı ses, "silahlı kuvvetler yönetime el koymuştur" diyordu. Derin uykusundan sıçradı birden. Otobüsteki diğer yolcular da uyanmıştı ve her kafadan bir ses çıkıyordu. O da bu tartışmaya katılmak istedi. Fakat hemen üzerindeki eşyalar ve Fatih yoldaşın uyarıları geldi aklına. Fatih, otobüse binmeden önce sıkı sıkı tembih etmişti, taşıdığı şeylerden dolayı rahat davranmaması konusunda...

Fatih'in bu uyarısı şimdi daha fazla önem kazanmıştı. Otobüsün içindeki yorumlara çok katılmak istemesine rağmen sustu... Bir yandan da hızla düşünmeye başladı. Bu halde otogara inmesi riskli olabilirdi. Aklına şehrin girişinde oturan bir akrabasının evi geldi. Otobüsü şehrin girişinde durdurdu. Yürüyerek akrabasının evine ulaştı. Ancak sokakta askerlerin kontrolleri artmıştı. Ve evin penceresinden bunlar görülüyordu. Akrabasının tedirginliği artmaya başladı, kendisi de eşi de memurdu, başlarına bir şey geleceğinden korkuyordu. Önce ortalık sakinleşene kadar kalmayı düşündü. Fakat akrabasının bu mızızlanması canını sıktı ve evden ayrıldı... Yoldaşlarına ulaşabileceği bir eve kendini atmak istiyordu.

Sokağa çıktığında askerler, bakkala vb gitmek isteyenlere, ihtiyaçlarını hemen giderip evlerine dönmelerini, sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini anlatıyordu. Caddeye çıktı, sağına soluna bakındı, ortada hiç araba görünmüyordu. Bir özel otoyu gördü uzaktan, el kaldırdı hemen. Özel oto yaklaştı ve yanında durdu. Bu, yaşamında yaptığı ilk ve son otostop olacaktı!

Bir hikaye uydurdu hemen. O gece akrabala-

rı, devrimci dalganın hızlı bir yükseliş gösterdiği yıllardı. 12 Mart darbesiyle gerileyen devrimci hareket, 74'lü yıllarda yeniden doğruluyordu. Gazeteler manşetlerine, faşist generaller demeclerine, "yurtta anarşi doruk noktasına vardı" diye başlıklar atıyorlardı. İhtilalci komünistlerin de içinde yer alıp önderlik ettiği ve her biri burjuvaziye kök söktüren Tarih, Paktaş, Bossa, Tekel, Coca

rında kalmıştı ve evden çıkmış bulunuyordu. Annesi kendi evlerinde merak içinde onu bekliyordu. Gideceği yeri söyleyip götürüp götürmeyeceklerini sordu. "Tabi" dedi, arabanın önünde oturan iki genç adamdan biri. Sevinmişti, arabanın arkasına geçti. Araba hareket ettikten bir süre sonra bir telsiz sesi çaldı kulağına! Bir polis otosuna bindiğini o zaman anladı. Ama yapacak bir şey yoktu. Sakin olmaya çalıştı, sorularına sakince cevaplar verdi. Polisler de zaten onunla fazla ilgili değillerdi. Yollar, askerler tarafından tutulmuştu. Sıkça aramalara takılıyorlardı. Arabanın önündekiler polis kimliklerini göstererek bu engelleri birer birer aşıtlar. Evinin olduğunu söylediği bölgeye geldiklerinde, teşekkür edip indi arabadan...

Artık daha fazla dikkatli olmaları gereken bir döneme girmişlerdi. Üstündekileri iyi bir şekilde kamufle edip ulaştırmalıydı yoldaşlarına. Bir kese kağıdının altına yerleştirdi bir kısmını. Eline bir eldiven geçirerek, Adana'nın ünlü dikenli incirlerini de onların üstüne koydu. Kese kağıdının ağızını açık bıraktı. Biliyordu ki, dikenli inciri gören hiçbir polis ya da asker, onu boşatmaya kalkmayacaktı.

Daha sonra Fatih'le karşılaştıklarında, başından geçen olayları, büyük bir heyecanla anlattı. Fatih'ten bir "aferin" almayı bekliyordu. Fatih, onu dikkatle dinledi. Sonra, "öyle bir günde akrabalarında kalmayıp sokağa çıkmakla iyi yapmamışsın" dedi. "Küçük-burjuva gururumuz, güvenliğimizden daha önemli değil." Bozuldu önce. Ama Fatih konuyu iyice açtı ve önemini kavratı. Rahatlamıştı...

Yeraltı kuralları konusunda daha önce de titizdiler, ama artık çok daha fazla dikkat ve yaratıcılık gerekiyordu... Ve tabi sabır, ısrar, kitlelerle bağ, ikna gücü...

12 Eylül darbesinin yaşamdaki sayısız izdüşümü, kimileri hedefine tamamen ulaşamasa da varlığını belirgin bir biçimde koruyor. Tam da bundan dolayı, 12 Eylül askeri darbesi, üzerinden 29 yıl geçse de tüm izleri ile hesaplaşılması ve ortadan kaldırılması gereken bir milat olarak mücadelenin gündeminde duruyor.

12 Eylül darbesi, emperyalizmin, yükselen sınıf mücadelesine bir yanıtıydı. '78-80 yılları,

Cola gibi onlarca fabrika ve işyeri, gerçekleştirdiği politik grev ve direnişleriyle ülkeyi bir baştan bir başa kasıp kavuruyordu. En ücra yerlerde dahi emekçi semtler, devrimcilerin örgütlendiği birer kaleye dönüşüyordu. Üniversiteler, liseler devrimci mücadelenin bayrağını coşkuyla dalgalandırıyordu. Devlet, ne sıkıyönetim uygulamalarıyla ne de kukla partileriyle bu fırtınayı durdurmayı başaramıyordu.

Kenan Evren, Erzurum'da yaptığı bir konuşmada gidişatı şöyle ortaya koydu: "Diyeceksiniz ki sıkıyönetime rağmen niye bunların hakkından gelemiyorsunuz? Şundan dolayı gelemiyoruz. Kan dökmek istemiyoruz"... Ve 12 Eylül, işkence tezgahları, darağaçları, cezaevleri ile sayısız ölüçüde kan dökerek geldi.

12 Eylül, işçi sınıfı ve emekçi halkı daha rahat sömürmenin önünü açtı. Askeri darbenin amacı, kaba-ran devrim dalgasını söndürerek, emekçi halkın karşı koyma gücünü ortadan kaldırmaktı. Çünkü darbe, IMF kararlarının uygulanmasının da garantisiydi. Birçok ülkeye dayatılan "ekonomik istikrar paketleri"den Türkiye'nin payına 24 Ocak kararları düşmüştü. IMF'nin istekleri do

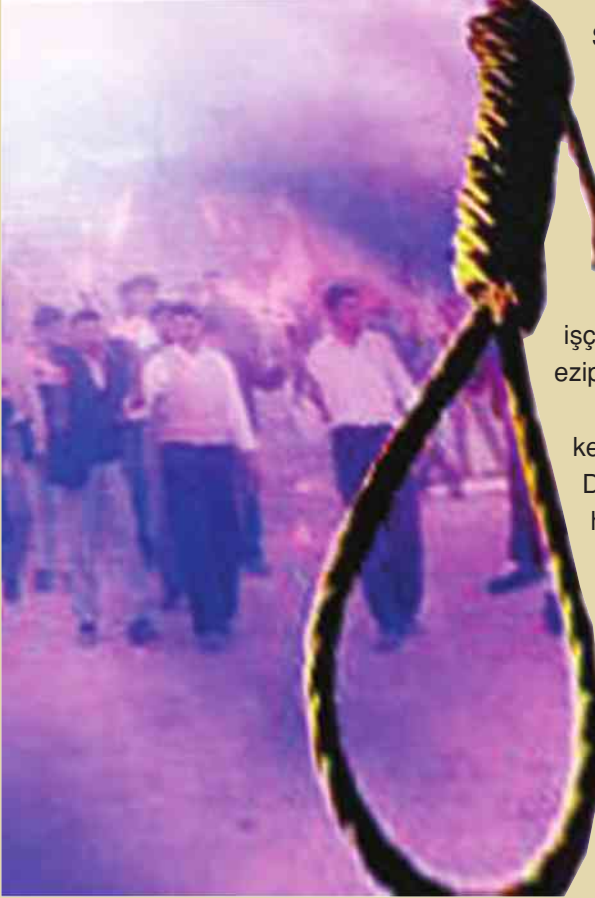
ğrultusunda yaşama geçirilen uygulamalarla KİT ürünlerine yüzde 300-400'lere varan zamlar yapılıyordu. KİT'lerin özelleştirilmesi, ücretlerin ve taban fiyatlarının sınırlandırılması gibi bir yığın ekonomik saldırı birbirini izliyordu. İşçi ücretleri yarı yarıya düşerken, dış borç ikiye katlanıyordu.

Bu duruma paralel olarak işçi sınıfı örgütsüzleştiriliyor, tüm grev ve direnişleri yasaklanıyordu. Dönemin TİSK başkanı Halit Narin, "şimdiye kadar işçiler güldü, bundan sonra biz güleceğiz" diyordu.

Darbenin ilk bildirisi, başta DİSK olmak üzere işçilerin tüm sendika ve derneklerinin kapatılması üzerineydi.

12 EYLÜL

Hala hesaplaşmayı bekliyor

Sendika yöneticileri gözaltına alınıyor, sendika mevduatları bloke edilerek tüm şubelerindeki para ve evraklara el konuyordu. Grevler yasaklanıyor, direnişler zorla eziliyor-du. Darbenin postalları sermayenin yollarını açarken, işçi sınıfının tüm kazanımlarını ezip geçiyordu.

12 Eylül, toplumun tüm ilericı kesimleri üzerine terörle yürüdü. Düzen partilerinin faaliyetleri feshedilip başkanları korumaya alınırken; aydınlar, ilericı yazar ve sanatçılar gözaltına alınıp tutuklanıyor, filmler, kitaplar yasaklanıyor, gazetelerin yayınları durduruluyordu. Devrimci öğrenciler okullarından atılıyor, ilericı öğretim görevlileri görevlerinden alınıyordu. Bu terörün en keskin ucu, toplumun en ilericı kesimini oluşturan devrimci ve komünistlere dönüktü. İşkenceler, yüzlü günlere varan gözaltılar, idamlar bir kıyım makinesi gibi işledi.

12 Eylül, yükselen devrim dalgasına karşı bir baskı ve gerıcılık hareketıydı. Yalnızca ülkemizde değil, devrimci mücadelenin yükseldiği Latin Amerika ülkelerinde, Endonezya'da, Filipinler'de aynı darbe tezgahlanıyor, Amerikan emperyalizminin planıyla tüm dünya bir kıyım makinesinden geçiriliyordu.

12 Eylül, devrimci hareket açısından da bir turnusol görevi gördü. Denizlerin idam sehpalarında, İbrahimlerin işkence tezgahında, Mahirlerin çatışmalarda yarattığı direngen gelenek, 12 Eylül'de küçük-burjuva devrimciliği tarafından mültecilikle, teslimiyetçilikle kirletilirken, ihtilalci komünistler bu tarihe onurlu ve direngen bir iz bırakmayı başardılar.

12 Eylül'ün vahşeti, ihtilalci komünistler için işkencede 'adressiz sorgular' geleneği ile faşist mahkemelerde 'yargılayan savunma' tavrı ile hücrelerde ölüm oruçları ile yanıtlanmıştı. 12 Eylül'den 17 gün sonra Bağcılar'da, kuşatıldığı inşaatta çatışarak şehit düşen Osman Yaşar Yoldaşcan'ın, darbeyi "hücum yoldaşlar" diye karşılayan sesi, ihtilalci komünistler için darbenin nasıl karşılandığının yanıtı olmuştur. Onlar, devrimci duruşları, son güçlerine kadar ara verdikleri faaliyetleri ve direngen tavırlarıyla emekçi milyonların yüreğindeki umudu beslemişlerdir. Bu umut, Mehmet Fatih Öktülmüş'ün '84 Ölüm

Orucunda, -darbenin herşeyi sılıp süpürdüğü yıllarda- "biz kazanaçağız" diyen sesi ile birleşmiş, 12 Eylül karanlığını yaran ilk kıvılcımları çakmıştır. İhtilalci komünistler, 12 Eylül'de devrimin köklerini besleyen yeraltı nehirleri olabilmışlerdir.

Denilebilir ki, bir avuç komünist ve devrimcinin direnişi neyi değiştirebilir ki? Engels'in sözüyle karşılık vermişlerdir buna da: *"Sert bir çarpışmadan sonraki bir yenilgi, devrimci önemi kolayca kazanılan bir zafere eşit bir olaydır. (...) Arkalarında, yaşayanların ruhunda, devrim zamanı, enerjik ve tutkulu bir eylemin en büyük uyarıcılarından biri olan bir öcalma isteği bırakırlar. Her savaşım da...yenilme tehlikesi vardır. Ama bu yenildiğini kabul etmek ve vuruşmaksızın teslim olmak için bir neden midir?"*

Böyle düşündüler ve böyle hareket ettiler. Ve arkalarında bir direniş mirası bıraktılar. Bugünün ve yarının devrimcileri, bu mirasın üzerinden yükselsin diye. Çünkü biliyorlardı ki, *"Tarihin en güzel yerinde/SON SÖZÜ HEP DİRENENLER SÖYLER"*

12 Eylül hesaplaşmayı bekliyor.12 Eylül'ün tüm vahşeti ve terörüne rağmen, işçi sınıfı ve emekçi halkların zengin toprağından devrim tohumlarının silinemeyeceği gösterilmişti. Emekçi kitleler, bu karanlık yıllardan kurtularak '89 bahar eylemlerini, Gazi direnişini, Kürt özgürlük mücadelesini, sendikalaşma mücadelelerini, üniversite işgallerini yaratacak gücü yeniden kazanmıştır.

Fakat 12 Eylül, belki postalları ve tanklarıyla değil ama tüm kurum ve kurallarıyla bugün de varlığını sürdürmektedir. 12 Eylül'ün devrimci direnişçiliğe olan saldırganlığı, çok daha büyük bir şiddetle devam ediyor. Düzenin çizdiği sınırların dışında

12 Eylül darbesi ile birlikte

- ✓ 650 bin kişi gözaltına alındı
- ✓ 1 milyon 683 bin kişi fişlendi
- ✓ 210 bin tane dava açıldı
- ✓ 230 bin kişi sıkıyönetim mahkemelerinde yargılandı
- ✓ 14 bin kişi vatandaşlıktan çıkarıldı
- ✓ 388 bin kişiye pasaport verilmedi
- ✓ 23 bin 700 dernek faaliyetten men edildi
- ✓ 644 cezaevinde 52 bin kişi tutuklu ve hükümlü olarak kaldı
- ✓ 171 kişi işkencede katledildi
- ✓ 18 devrimci idam edildi
- ✓ 39 ton kitap, gazete, dergi yakılarak yok edildi; 40 bin tonu, yok edilmek üzere depolara saklandı.
- ✓ 927 yayın yasaklandı
- ✓ Bin polis "üstün hizmetlerinden dolayı" ödüllendirildi

- ✓ 1980'de sendikalı işçi sayısı 5 milyon 721 bin 74 iken, 1985'te sendikalı işçi sayısı bir milyon 711 bin 74 oldu.
- ✓ Bir işçinin 1979'da günlük ücreti 8.4 dolar iken, 1985'te günlük ücreti 4.0 dolara düştü
- ✓ Dış borç; 1979 yılında 14.2 milyar dolar iken, 1987'de 36.0 milyar dolara yükseldi.

olan ve varlığını onu tehdit edecek biçimde konumlandırıan her devrimci güç, imha saldırısıyla, hücrelerle karşılanıyor. Tüm toplumun örgütlenme, ifade ve eylem hakkı iyice budanıyor. İşçi sınıfı, esnek üretim modeli ile örgütsüz ve birleşik güçten yoksun bırakılıyor.

Kısaca faşist darbenin zihniyeti, yaşamın her alanında, 12 Eylül'de yaratılan temel üzerinde yaşamaya devam ediyor. Henüz darbeci generallerin dahi sanık sandalyesine oturtulamadığı bir ülkede elbette faşist darbenin tüm izleri ile hesaplaşmak, tutarlı ve kararlı bir demokrasi mücadelesini gerektiriyor.

Analar, unutmuyor,

affetmiyor!

12 Eylül'ü unutmayacakların başında analar gelir. 12 Eylül'ün tüm vahşetini bedeninde, yüreğinde yaşayan analar, bu vahşete karşı direnişin de başını çektiler. O güne dek mutfaklarından dışarı adımını atmayan birçok ana, çocuklarının arkasına düşerek faşizmi ve faşizme karşı mücadeleyi öğrendi. Cezaevi kapılarında başladı bu mücadele maratonu. Açlık grevi ve ölüm oruçlarında en

kritik engellerden geçti. Toplu dilekçe ve görüşmelerden, Taksim anıtına siyah çelenk bırakma eylemine, oradan İHD, TAYAD gibi örgütlenme girişimlerine kadar uzanan bir süreçti bu...

Bu sürecin başından itibaren içinde yeralan analardan Makbule Berktaş ile 12 Eylül dönemi ni konuştuk. Halen Adana İHD şubesinde görev alan Makbule ana, o günleri, sanki dün yaşamış gibi aynı duygularla o dönemi anlattı.

PDD: Ana bize 12 Eylül'ü, 12 Eylül'de neler yaşadığını anlatabilir misin? 12 Eylül sana ne-ri hatırlatıyor?

Makbule Ana: 12 Eylül geldiğinde bir kızım cezaevindeydi, diğeri ise aranıyordu. O yüzden evimiz çok sık baskına uğradı. Bu aylarca sürdü. Her geldiklerinde evi talan ettiler. Kızlarımın çeyizleri vardı bir odada, her geldiklerinde açarlar- dı, ortalığa döküp giderlerdi. Bir defasında, "bu evi ne ile aldın, komünistlerin parasıyla mı" dediler. O zaman tepem attı. Almanya'dan getirdiğim para kağıtlarım vardı, onları çıkarıp gözlerine soktum. Çocuklarım okuyordu, ne kazandılar, ne getirsinler. Yıllarca Almanya'da çalıştığım parayla yaptırdım evimi. Evimi basanlara da söyledim, "okuyan çocuklarımızı alıp cezaevlerine koyu- yorsunuz, biz ailelerine de işkence yapıyorsunuz" dedim.

12 Eylül sonrası her gece, -bu iki yıl mı, üç yıl mı sürdü bilemiyorum- ne eşim ne de ben pi- jama giymedik. Her gece baskın olabiliyordu çünkü. 12 Eylül beynime işlemiş benim. Bir da- ha gelmesin o günler... Çocuklarımız cezaevin- deydi, aslında biz de "asri cezaevinde"ydik. Belli bir saatten sonra dışarı çıkmak yasaktı. Güya dı- şarıda yaşıyorduk ama cezaevinde gibiydik.

O dönemden hatırladığın olaylar var mı?

Bir gün, komşulardan biri geldi, "Makbule teyze, askerler senin oğlanı almışlar, kafasını ka- nalın içine batırıp çıkarıyor 'ablan nerede' diye soruyorlar" dedi. Kanal da bizim evin karşısı. He-

men koş- tum, "çocu- ğun kafasını batırana ka- dar, bana sorsanıza, ben annesi- yim" dedim. "Git karı başımdan" dedi. "Bu ço- cuk benim çocuğum, sen onu öldürecek misin, ne soracaksan bana sor" dedim. Tren hattının ötesine askeriye çadır kurmuştu. Beni ve oğlumu aldılar, oraya götürdüler. Ama gidene kadar çok aşağılık kelimeler kullandılar, şimdi söylemeye bile utaniyorum. "Ben bir ev hanımıyım, çocuk- larım da pırıl pırıl" dedim. O ekip gittikten sonra, başka bir ekip geldi. O ekiptekiler, "teyze, senin bir suçun yok, kimliğini ve çocuğunu al da git" dedi. Çıktım geldim, çocuğumu da öyle kurtar- dım. O anları hatırlamak bile istemiyorum...

Yine bir gün cezaevine ziyarete gitmiştim. Dö- nüşümde mahallenin her yanını polislerin sardı- ğını gördüm. Birçoğu sivil giyimliydi ve kollarına beyaz mendil bağlamışlardı. Polislerden biri beni tanıdı ve "ne senin çilen, ne bizimki bitiyor" dedi. Kollarına neden beyaz mendil bağladıklarını sor- dum, birbirlerini tanımaları, yanlışlıkla vurmama- ları içinmiş. Ne olduğunu sordum, "el kadar bir kız bize ateş açtı" dedi. O an beynimden aşağıya bir su boşaldı sanki. "Bu, benim kız olmasın" de- dim içimden. Yanında bir de erkek varmış, polis- le çatışmaya girmişler, polis her tarafta onları arıyormuş. (11 Aralık 1980 Metin Aydın'ın Kire- mithane mahallesinde polislerle çatışmaya girip şehit düştüğü an -PDD) Eve vardığımda, aradan fazla zaman geçmedi, bizim köpek ayaklarına dolanmaya, havlamaya başladı. O her ayağıma dolandığında, ya polis ya asker gelirdi, "eyvah yine gelecekler" dedim. Öyle de oldu. Askerler girdi içeriye. "Kızın nerede?" dedi başları. "Nere- den bileyim, cuntadan önce evden gitti" dedim. "Cunta mı" diyerek kafama elindeki telsizle vur- du. "Çocukların senin de beynini yıkamış" dedi. Televizyon da karşımda duruyor. "Yok" dedim "Kenan Evren televizyonda çıkıp 'bize cunta di- yorlar, faşist diyorlar' demedi mi, ben ondan duydum, çocuklarımı görmüyorum ki onlardan öğreneyim" dedim. O sırada askerlerden biri kö- peğe öyle bir vurdu ki, köpek altına işedi. Komu- tanları, "hayvan gibi adamlarsınız, hayvanı bile korkuttunuz" dedi.

Hele o cezaevi kapılarında bize neler yaptılar. Coplamadılar mı, saçlarımızdan tutup sürükle- mediler mi, terbiyesiz laflar mı söylemediler. "İyi bir ana olsaydın, çocuğun böyle olmazdı" bil- mem ne, ne kelimeler saydılar. Ama Allaha çok şükür yüzümüz ak, alınımız pak! Çocuklarımız ne hırsızlık ettiler, ne cinayet işlediler. Ne mafyada- lar, ne çeteler. Mafya babaları rahat rahat ge-

ziyor. Onlar hala çocuklarımızın peşindeler.

Adana cezaevinde idamlar da yapıldı. Serdar Soyergin'in ida- mını hatırlıyor musunuz?

O zaman kızımın biri cezaevindeydi. Cezaevi- ne görüşe gittiğimizde çocuklar geldiler ki, göz- leri kıpkırmızı. Gece bo- yunca uyumamışlar, slo- gan atmışlar. Asılan ço-

cuk ailenin tek oğluymuş, öyle duyduk. Adana cezaevinin önünde annesi kendini yerlere atıyor- du, "çocuğumu astılar" diye. Bizim haberimiz yoktu o gün asıldığından, görüş günü öğrendik. Cezaevinin önünde garaj vardı, çocuğu orada as- tıklarını söylediler. Görüşte çocuklara sorduğu- muzda, Serdar'ın asıldığını söylediler ve kapının deliğinden asılışını izlediklerini anlattılar. O hafı- zama yazılmış. Herhalde 12 Eylül'de ilk idam edilen çocuktu. (Serdar Soyergin, Necdet Ada- lı'dan sonra idam edilen ikinci devrimci oldu - PDD) Kendi çocuğumu idam etmişler gibi ol- dum. Annesinin yanına gidip teselli etmeye ça- lıştık. Annenin ciğeri yanmış, teselli olur mu?

O arada üzerimize itfaiye tazyikli su sıkmaya başladı. Bir yandan da gardiyanlar, askerler kü- fürler ederek saldırıyor. Her birimiz bir yere kaçı- yoruz.

Daha önce oğlum da cezaevindeydi. Daha 15 yaşındaydı içeri aldıklarında. Dediler ki "ceza- evinde ölenler var"! Nerede? Devlet Hastane- si'nde. Koşa koşa Devlet Hastanesi'ne gittim. Morga girdim. Oradaki görevliler, ölen çocukları gösterdiler bize, "bakın bu çocuklar sizin mi" di- ye. Benim çocuğum yoktu ama başkalarının ço- cuklarıydı, tabi şimdi isimlerini hatırlayamıyo- rum. Oradan yürüyerek cezaevine geldim, çocu- ğumun görüşünü yaptım Çok şükürler olsun de- dim. Görüş yasağı var bir de. Diyorum ya, o günler gitsin gelmesin diye. O cezaevinin önün- den her geçişimde "yıkılasın" diyordum. En so- nunda yıkıldı, Maliye yaptılar. Müze yapmaları lazımdı aslında orayı.

Haklısınız, Diyarbakır cezaevini de yıkıyorlar. İnsanlığın belleğinden faşizmin vahşetini silmek istiyorlar. Ama unutulmuyor, unutturamıyorlar işte. Şimdi Kenan Evren'le ilgili yargılanma me- selesi gündemde. 12 Eylül'de yaptıkları anaya- sada bir madde koydular. 12 Eylül cuntasını ya- panlar yargılanmasın diye.

Niye, katliam yaptıkları için mi?

Evet, onun için. Bugüne dek gelen hükümet- ler anayasanın birçok maddesini değiştirdiler, onu değiştirmediler. AKP de sözde darbelere karşı ama bu maddeyi değiştirmeye yanaşmı- yor. Baykal da AKP'yi sıkıştırmak için darbeye karşıysanız gelin bu maddeyi değiştiririm dedi. Evren de "beni yargılarsa intihar ederim" de- di. Sonra GATA'ya kaldırdılar. Daha yargılan-

manın sözü bile hastanelik etti yani...

Çekekler. Yapanlar hep çekek. Çünkü haksız yere çocuğumuzu aldılar deliklere soktular, istikballerinden ettiler. Benim çocuklarımın hepsi okuyordu. En küçüğü ortaokula gidiyordu. Her gün evi asker bastığında gecenin birinde, ikisinde çocuğu yatağından kaldırırlardı, “oğlum ablaların gibi olma sakın!” Çocuk artık bunalıma girmişti. Bazı geceler dipçikle uyandırılıyordu. Çocuk küçük ama beynine girmeye çalışıyorlardı: Ablaların gibi olma! Sanki ablaları Türkiye’yi batırmış! Ablaları ne yapıyordu? Sadece ablaları değil, bütün devrimciler, halk için uğraşıyorlardı, “fakiri fakir etme, zengini zengin etme” diyorlardı. Kendileri için bir pay mı istediler? İhtiyaçları da yoktu ki. O dönem cezaevine giren çocukların aileleri, çocuklarını yaşatacak durumdaydı. Onlar halkı için uğraştı. Kenan Evren de halkı öldürmek için uğraştı.

Bize çok çektirdiler. Dilimize fermuar çekmeye çalıştılar. Bizim dilimize fermuar çekirmek isteyenlere Allah fermuar çektirsin. Çocuklarımıza bu zulmü yapanlara çektirsin. ’96 Ölüm orucunda bir ana, böyle kafasını bir açtı, yaşlı bir anaydı, beyaz saçlarını böyle bir açtı: “Mehmet Ağar” dedi. Mehmet Ağar baştaydı o zaman. “Mehmet Ağar ciğerinden bulasın” dedi. Ben hemen anayı sarıp öptüm. “Ana ne olur, çocuğuna dua etme, kendine et” dedim. “Yok, öyle deme, benim ciğerim yanıyor, onun da yansın” dedi. Çocuklarımız şehit oluyordu. Arkasından o da çocuğunu kaybetti. Ben çocuğa üzüldüm, çocuğun günahı ne, bize yapanlar çeksin.

Bazı aydınlar “bana işkence yapanları affet-tim” diyor. Biz de diyoruz ki, onu bir analara soralım bakalım, çocuklarına işkence yapanları, asanları, katledenleri bakalım affediyorlar mı?

Hiç affetmem. Kesinlikle! Kesinlikle affetmem. Bak unuttuğum bir olayı hatırladım. Bir defasında yine eve baskına geldiklerinde eşim sigara içiyordu, çakmağı da sehpanın üstüne koymuştu. O çakmağı ben hediye almıştım. Güzel sarı bir çakmaktı. Evin yine altını üstüne getirdiler, tam çıkarırken, eşim, çakmağını bulamadığını söyledi. Başlarında bulunan teğmen, “hiç kimse gitmeyecek çakmak bulunana kadar” dedi. Aradılar askerin birinden çıktı. Eşim, “keşke söylemeseydim, şimdi bu askeri divanı harbe verirler” dedi. Ben “çok iyi oldu” dedim. Bugün çakmak alan, başka yerde para alır, altın alır, ya da yasadışı bir şeyler getirip koyar.

O dönem sizi ve eşinizi gözaltına aldılar mı?

Bu baskınlardan birinde, önce evi aradılar, sonra babayı götürmeye kalktılar. “Tansiyonu var, elinizde kalır” dedim, ama alıp arabaya bindirdiler. Komşular da geldi, “biz yıllardır buradayız, çocukların eve gelmediğine şahidiz, götürmeyin” dediler. Ben de kolundan çekip arabadan indirmeye çalıştım. Bunun üzerine başlarında bulunan subay “bırakın gitsin” dedi.

Sadece eşim mi? 6 aylık torunumu bile gözaltına aldılar.

O nasıl oldu?

’85 miydi, ’86 mı, tam çıkaramıyorum, bir gün evime genç bir adam geldi. Meğerse cezaevinde çalışıyormuş. Ama bana söylemedi. Sadece cezaevinde görüş yasağı olduğunu, bayramda görüş yapmak için dilekçe vermemiz gerektiğini söyledi. “Sen kimsin” dedim, “sivil polis misin nesen” Adam çıktı gitti. Arası on gün geçmedi, cezaevinden bir ekip, beni alıp cezaevine götürdü. İki katalog getirdiler, biri erkek, biri bayan gardiyanların kataloğu. “Bunu tanıyor musun, şunu tanıyor musun” “Hiçbirini tanımam, hele erkeklerle hiç işim olmaz, benim kızım içerde bayan gardiyanları bilirim sadece” dedim. Ertesi gün yeniden çağırdılar, tüm gardiyanları dizmişler, yine “bunlardan hangisini tanıyorsun” diye soruyorlar. İyice sinirlendim. “Katalog gösterdiniz o zaman da söyledim, hiçbirini tanımıyorum.” “Doğruyu söylemiyorsun” dedi. “Hayır doğruyu söylüyorum” dedim. Aradan bir süre geçti, bu kez emniyetten geldiler. Evde ben, gelinim ve 6 aylık torunum var, bizi alıp götürdüler. Bana da “3 ay gözaltı süren var” diyorlar, o zaman gözaltı süresi 3 aydı ya... Yukarıya çıkardılar, evime gelen gardiyanı sordular yine. Ben de önceki gibi anlattım. Sonra “alın bunları hücreye atın” dediler. Beni ayrı yere, gelinimi ayrı yere koyuyorlar. Dedim ki, “O asker karısı. Benim gelinim, gözümün önünde olacak” dedim. “eğer başka yere koyarsanız, çıktığımda basın açıklaması yapacağım.” Onun üzerine gelinimi karşıma oturtular. Bir süre sonra beni yeniden çağırdılar. “Gel bak bakalım, bunları tanıyacak mısın” dediler. Kolumdan tutup bir sandalyeye çıkardılar, mazgal mı, nedir, pencere gibi bir yerden baktırdılar. Karşıma gardiyanları dizmişler. Meğer ben onları görüyormuşum, onlar beni görmüyormuş. “Hiçbirini tanımıyorum” dedim. İndirdi beni, bu sefer tam karşılarına götürdü. Karşılarında da “kaç günden beri size söylüyorum, bunların hiç birini tanımıyorum” dedim bir kez daha. Sonra beni ve gelinimi bıraktılar. Böyle şeylerle karşılaştık işte.

Bir defasında daha gözaltına alınmıştım. Ölüm orucu sırasında yaptığımız eylemlerden dolayıydı sanıyorum. Toplu gözaltıydı, ismimi öğrenince bir polis gelip kızımı sordu bana. “Niye soruyorsun, bir şey mi oldu” dedim. “Ölmüş” dedi. “Sen öl!” dedim. “Bak, bak karıya bak” dedi sonra.

Senin moralini bozmaya çalışmış aslında.

Ben de öyle söyledim. Benim moralimi bozmaya çalışıyorsan, benim moralim bozulmaz yıllardır uğraşıyorum çünkü dedim. ’96 Ölüm Orucu döneminde biz aileler de Ankara’da toplanmıştık. Çiller vardı o zaman, başbakan olarak. Ana ya, anaların derdinden anlar diye Doğru Yol Partisi’ne (DYP) gittik. Dokuz ana, iki baba, Çilleri bekliyoruz. DYP’ye gitmeden önce ailelere dedim ki, “biz şu saate kadar gelmezsek, bilin ki gözaltına alınmışız.” Biz uzun süre bekledik, Çiller gelmedi. Söylediğimiz saat dolunca, bütün aileler DYP’nin önüne yığıldılar. Yanımda ki analara dedim ki, “gelin şu masaya bir tepik vuralım, birileri öyle yapmış, zaten bizi almaya alacaklar, böyle alsınlar bari” Tepik vurmaya kalmadı, masanın üstündeki bardakları falan hep topladılar. Benim adımlı da orada duran polisler lider koydular, “lider gel, lider git”... Polislerden biri “lider sen gel” dedi. “buraya eylemciler toplanmış, bunlara de ki bize bir şey yapmadılar, siz gidin biz de geleceğiz” “Onları gönderip bizi gözaltına alacaksınız değil mi?” dedim. “Gel seni dışarı çıkarayım” dedi. “Çıkmam” dedim. “Çıkarsam, sen beni bir daha içeri almazsın, ben arkadaşlarımla beraber kalacağım, onları alıyorsan beni de al” dedim. Beni kapının önüne kadar getirdi. Bunun üzerine dışarıda bulunan ailelere bağırdım. “Dokuz ana iki baba biz buradayız” dememle birlikte saçlarıma yapıştılar. Sürükleyerek arabalara attılar. Dışarıdakileri de aldılar. Toplam 91 kişiydik, gözaltına aldılar. En başta benim. İfade alacaklar. “Size ifade vermiyorum” dedim. “Neden” dediler, “imza attığınız yerle ifade arasındaki boşluğa kim bilir neler dolduracaksınız” dedim. Ben vermeyince, 90 kişi de ifade vermedi. Orada adım tam lider kaldı. Sonra mahkemeye çıktık. Hakim de sordu “neden ifade vermedin” diye. Ona da aynısını söyledim. “Şimdi burada verecek misin” dedi, “vereceğim” dedim. Hakim de güldü. İfademizi verip çıktık. Ondan sonra nereye gidiyorsak eylem yapmaya, polislerden biri beni kafasına takmış, sürekli yanıma geliyor “lider ne yapıyorsun?”, “lider devam mı?” TBMM’nin kapısında yız. Bir kısmımız önce gitti, onlar giremeyince, biz de gittik. O polis yine gelip beni buldu. “Lider yine eyleme mi geldin?” dedi. Yüzüne dik dik baktım. “Niye bana öyle bakıyorsun?” dedi. “Senin yüz hatlarını hafızama yazdım” dedim. O polis bir daha gözüme gözükmedi. Keşke daha önce söyleseymişim bunu. O sırada içimizden biri, “hadi yürüyelim artık” deyip terliği çıkardı, polisleri giriştik. Yine bizi aldılar gözaltına...

Kaç gözaltı oldu ana, kaç dava açıldı biliyor musunuz?

Avukatlar, “çocuklarından daha fazla davan var” dediler, ne kadar olduğunu ben de bilmiyorum. Ama çocuklarımla arkasından hep koştum. Onları yalnız bırakmadım. Tüm anne-babalara sesleniyorum, onları yalnız bırakmasınlar.

Küçük çocukların, “boylarından büyük” şarkılar söyledikleri yarışma programının en azından bir bölümünü seyretmeyen var mıdır acaba?

İnsanlar çocuklar karşısında genel olarak sıcak duygular besler. Bir çocuğun “farklı” bir şey yapması, yaşından daha büyük ve olgun davranması, bir şeyi “başarması” ise, kesin olarak sempati ve sevgiyle karşılanır. Zaten yarışma programı da, kitlelerin bu duygularını kullanarak büyük bir başarı elde etti, izlenme oranlarını kırdı geçirdi; bu arada, çalışanlarının grevinden dolayı yapılan “ATV seyretmeyin” kampanyasının etkisini de zayıflatmış oldu.

Çocukların geçirdiği “evrim” de bütün çarpıcılığıyla ortaya çıktı. İlk bölümlerde çocukların tavırlarına damgasını vuran, masumiyet, sevimlilik ve şaşkınlıktı. Son bölümlerde artık giderek kendinden emin, hatta daha doğru bir ifadeyle kendini beğenmiş ve ukala tavırlar görülmeye başladı. Ürfalı bir yarışmacı çocuk için düzenlenen sıra gecesi ise, yapılanların sorgulanması açısından çarpıcı bir tablo oluşturmuştu. Bir grup orta yaşlı ve yaşlı insanın ortasına (baş köşeye) oturmuş bir çocuk, beraber sıra gecesi düzenlediler. Oradakilerin herbiri, bu “sıra”da yer alabilmek için kimbilir ne kadar büyük emek harcamış, ne aşamalardan geçmiş, ne kadar çok “altış” yapmış, belki yıllarca bu türden gecelerde sadece hizmet etmek onuruna nail olmuş ve bütün bu süre içinde yavaş yavaş pişmiş, görgüyü öğrenmiş ve ancak ondan sonra “sıra”da yerini alabilmişti. Ses güzelliği hepsinde vardı; ama usta-çırak ilişkisini yaşamadan, “sıra”nın görgüsünü yerine getirmeden, onların arasına karışmamıştı.

Ve o tabloda, o çocuğun, sadece ve sadece güzel sesinden ve yarışmada kazandığı “şöhret”ten dolayı aralarında yer alması, bugünün en yaygın hastalığı olan, kolay ve çabuk başarı beklentilerinin sembolü gibiydi.

Kolay başarı yoktur

Dönem, kolay başarılar peşinde koşma dönemidir. İnsan ilişkilerinde, sosyal yaşamda, ekonomik koşullarda, iş hayatında vb... Her alanda kolay başarılar kazanmanın yolu-yöntemi araştırılmaktadır.

Kapitalizmin hayat felsefesi “iste ve al”a indirgenmiştir. Bütün sloganlar, reklamlar, “uzman” görüşleri, bu-

BAŞARI

“Kilometre” işidir!

nun propagandasını yapmaktadır. “Sen yeter ki iste” bu dönemin en etkili sözlerinden biridir. Amerikan filmlerinde, en başarısız takımlar bile maçta antrenörün ajitasyonu sonucunda devleşir-ustalaşırlar. “Hadi şu işi yapalım” sözü, her kapıyı açan, her türden başarıyı getiren, istenilen her şeyin elde edilmesini sağlayan anahtar sözcüktür neredeyse. Hangi yol, nasıl bir yöntem, ne tür araçlar vb sorular boşluktadır. “Hadi yapalım” denir, hiçbir şey düşünmeden işin ortasına dalınır. Amerikan filmlerinde, böylesine bodoslama dalanlar mutlaka başarı elde ederler. Ama gerçek hayatta, bu yöntemin tek sonucu betona çakılmaktır.

Bir alanda yetenek sahibi olmak, ya da bir şeyi çok istemek yeterli zannedilir. Oysa öyle değildir. Çok yetenekli futbolcular vardır mesela; hızla şımarır ve bir-iki yıl içinde yuvarlanıp giderler. Hayatında mutfağa girmemiş biri, en ünlü ahçıların yemek tarifi kitabına bakarak mükellef bir sofraya hazırlayamaz. Kimse, televizyondan seyrettiği sağlık programlarından öğrendikleriyle doktor kesilemez. Sesi çok güzel biri, notaları görür görmez en ağır parçaları söyleyebilecek hale gelemez. Satrancı yeni öğrenen biri, ustaları yenemez.

Çünkü gerçek başarı, “kilometre” işidir. Hem de güzel-asfalt gıcır gıcır bir otobanda değil, zorlu-engebeli, çukurlar-taşlarla dolu bir stabilize yolda yapılacak “kilometre”dir bu. Gazlayıp gitmek mümkün değildir bu yolda. Yolun her bir taşını, her bir çukurunu, her kıvrımını göreyerek, motorun sesini-sancısını dinleyerek, lastiklerin yolu kavrayışını hissederek gitmek gerekir. Büyük bir sabır, sevgi dolu bir özen, sağlam bir kararlılık, sınırsız bir enerji olmadığında, yolda kalmak kaçınılmazdır. Ama eğer bunlar varsa, yolun sonunda göz kamaştıran bir otoban beklemektedir bizi. **Aştığımız her kilometre, biraz daha bilgimizi artırır, görgümüzü geliştirir, yeteneğimizi güçlendirir, ustalaştırır.** Aştığımız her kilometre, bir birikim sağlar. Başarı, bu birikimin ürünüdür işte.

Çırak olmadan usta olunmaz

En yetenekli olduğumuz alanda bile, önce çırak olmamız gerekir. Çünkü yeteneği geliştirebilmek için, onu doğru kullanmayı öğrenmek lazımdır. **İlk anda öğrenilen şey, işin görünen yüzüdür. En basit, en kolay ve en yüzeydeki yanıdır. Ustalaşmak ise, derinliklere inmektir, kök salmaktır.**

Üniversiteden yeni mezun birinin, işe girmesi son derece zordur. Çünkü başvurduğu bütün işler, “tecrübeli eleman” aramaktadır. Okuldaki eğitim, işin inceliklerini, derinliklerini öğretmekten uzaktır zira. Kitabı bir bilgi vardır, okulda.

İşin gerçek yüzü işyerinde öğrenilir. Hem de doğrudan işe girerek değil, önce uzun bir “çırak-

lık eğitimi” ya da “staj” geçirerek. Alanın içine bizzat girerek, “saha”da çalışarak... Yönetici işler yapmak üzere okul eğitimi alan birisi, büroda daha alt kademelerden, “ayak işleri” tabir edilen işlerden başlayabilir mesela. “Tecrübe”yi burada edinir; görerek, duyarak, daha basit işlemleri yaparak. Sonrasında başka bir işe başvurduğunda “tecrübeli eleman”dır artık.

Her işin, kendi içinde son derece önemli, incelikli yanları vardır. Dışarıdan bakan bir göz, bunları göremez. İşin işine girdikçe, ayrıntılar çirak ortaya. İşler aşama aşama zorlaşır, zorluklar daha fazla belirginleşir. **Adım adım öğrenmek, öğrendiklerini tekrar tekrar sınamak, giderek zorlaşan aşamaları fethetmektir; öğrendiklerini sindirmek, bilgiyi bilince çıkarmaktır ustalaşmak.**

Her işin kendine özgü bir çıraklık evresi vardır. İşin incelikleri, işin içindeyken öğrenilir, kimi zaman ustalardan, kimi zaman o konuda yazılmış yazılardan, kitaplardan. Öğrenir, uygular, sonuçlarını görür: Kendi tecrübeleri biriktikçe çiraktan ustaya uzanan yolda ilerler, sağlamlaşır.

Ustalaşmak, ya da yetkinleşmek, kızgın demire inen çekiç gibidir. İnlen her darbe, şekilsiz demir parçasını keskin bir kılıca çevirir. Demir ateşte pişer, çekiç darbelerinde sağlamlaşır.

Büyük bir emek ve yoğun bir çalışma temposuyla işin ehli olunur. Kendisini gerçekten işine adan, öğrenmekten yorulmayan, her başarısızlıktan ders çıkaran, zorluklardan yılmayan, işe dönük enerjisini ve coşkusunu hiç kaybetmeyenler başarabilir bunu sadece. **Tanıdığımız bütün “başarılı” insanlara bir bakalım. Herbiri işine gerçekten sınırsız bir emek harcamakta, tüm hayatını işine göre ayarlamakta ve çalışmaktan yılmamaktadır. Ve her birinin, uzun bir çıraklık eğitimi, tecrübe biriktirme dönemi mutlaka yaşamıştır.**

Ermişler, bu mertebeye ulaşmadan önce, uzun yıllar dergahta basit işler yaparlar. Mesela Yunus Emre’nin, yıllarca odun taşıdığı bilinir.

Dövüş sanatları üzerine kurulu filmlerde de benzer biçimde uzun bir eğitim evresi görülür. Mesela iyi kılıç kullanmasını öğrenebilmek için ustasına giden biri, önce uzun bir dönem, sadece ve sadece damlayan suyun altından elini ıslatmadan geçirmeyi öğrenmek üzere çalışır. Elinin kıvraklığı gelişmeden önce, hiçbir teknik, ona iyi kılıç kullanılamayacağını öğretmez çünkü. Uzakdoğu sporlarını öğrenmek isteyen kişiye, öncelikle dövüş teknikleri değil, “sabır” öğretilir. Son derece

gereksiz görünen işler, bitmek tükenmek bilmez bir biçimde yaptırılır acemiye. Ancak sabırlı olmayı öğrendikten sonra gerçek dövüş tekniklerine geçilir.

Yaşamın her alanında bu böyledir. Önce “küçük” işler yapılır. Bunları başardıkça, daha karmaşık, daha önemli ve büyük işlere yavaş yavaş geçilir. Anahtar kelimeler, “sabır” ve “emek”tir. İkisini de yoğun olarak sarfeden biri, daha büyük işleri başaracak kıvama gelebilmiş demektir.

Hızlı yükselmek, çabuk düşmektir

Kapitalizm, herşeyi hızlandıran bir etki yaratmıştır. Ve hep “daha hızlı” üzerine kuruludur felsefesi. İnsanların daha hızlı ve daha kolay başarılar elde etme isteği, kapitalizmin bu felsefesinin uzantısıdır. Ancak hızlı atılan her adım, genel olarak “sağlamlaşmak” ve “derinlere kök salmak” yanının zayıf kalmasına neden olur.

“Kolay başarı yoktur, başarı emek gerektirir” dedik. Ama bazen, başarı kolay bir biçimde gelir ve bulur bizi. Pekçok etken birleşerek, birşeyleri kolaylaştırır. Bizim elimizi uzatmamıza bile gerek kalmadan, o gelir, elimize konar. Elbette ki, bu durum kendi başına kötü bir şey değildir. Kötü olan, bunun kendi başarımız olduğunu düşünmektir. Çünkü değildir! Öyle zannederseniz, yükseldiğimiz kadar hızlı bir biçimde, hem de tepetaklak düşeriz.

Kolay ve hızlı başarılar, bir baş dönmesi yaratır. Bu baş dönmesi ise inişin başlangıcıdır. Olgunlaşmadan çürümeye başlayan meyve gibidirler onlar. Güzel ve lezzetli bir meyveye dönüşmeden ya da sonrasında tohum olup geleceğe taşınmadan, buruşup acılaşmış bir kalıntıya dönüşürler.

Kolay başarılar, hakedilmemiş başarılardır. Yeterince emek harcanmamış, yeterince ter dökülmemiş, gerektiği kadar büyük bir tutkuyla istenmemiş, bütün varlığını sarmamış, adım adım inşa edilen sağlam temeller üzerine kurulmamıştır. Çeşitli koşullar kendiliğinden biraraya gelmiş ve olumlu bir durum yaratmışlardır. **Tesadüfen**

gelen bu başarının kalıcılışmasını isteyen, bu durumu sindirmeye, altı boş olan bu başarının altını doldurmaya, temelini sağlamlaştırmaya, bundan sonra yaptıklarıyla da bu başarıyı hak etmeye çalışmalıdır. Aksi halde, bu başarı, kagittan bir kule gibi, bir fiskele yıkılıverecektir.

Hayatının bir evresinde tesadüfen bir başarı elde etmiş, ancak bunun hakkını veremediği için hızla kaybetmiş insanlarla doludur etrafımız. Aradan onyıllar geçmiştir, ama hala o günlerde yaşamaktadır. O başarıyı hatırlamakta, onunla gururlanmakta, düşüşünün nedenlerini kendi dışındaki koşullarda ve kötü niyetli hasımlarda aramaktadır. Yaşamında kendi yoğun emeği ve çabasıyla fethettiği başka bir hedef, başardığı başka bir iş yoksa o günlerin anısıyla avunup durur. Erken yükselmiş ve tepetaklak düşmüşlerdir.

Devrim saflarından dökülen genç-yaşlılar

Son yıllarda devrim saflarında da epeyce artmıştır böyleleri. Gerileme yıllarında, devrim saflarındaki boşluklar ve ihtiyaçlar da artar. **Kadro ihtiyacı ve yapılacak işlere yetişme telaşı ile, aslında haketmediği halde, yeni ya da yetersiz kimi devrim taraftarları kimi görevler verilir.** Böyle durumlarda, genellikle iki yanlış eğilim ortaya çıkmaktadır. Hakettiğinden daha fazla görev verilen kişi ya “ben artık oldum” diyerek kendisini gerçekten “büyümüş”, olgunlaşmış zannetmekte ve bunun pervasızlığı ile davranmaktadır, ya da “bana ihtiyaçları var, benden vazgeçemezler” diyerek bulunduğu konumu kötüye kullanmaktadır. Her iki durumda da, gerçekte büyüyen tek şey burunlarıdır, kendileri değil. Ve sonuçta, bulundukları alanda ciddi hatalar yaptıktan sonra tepetaklak yuvarlanmaktadır.

Oysa bilinmesi gereken şudur: Birincisi, henüz o görevin gerektirdiği birikim, tecrübe ve olgunluğa ulaşmadığını bir an bile aklından çıkarmamak; böylece “burnu büyüklük” yapmamak. İkincisi ise, bu gelişmeyi sağlamak için herkesten ve her zamankinden daha fazla çalışmak; böylece kendilerine duyulan ihtiyaç ve güvenin karşılığını verebilmek.

Ne var ki son yıllarda böyle bir yaklaşım ve çaba daha az görülmektedir. **Bir biçimde, boşluklardan ilerleyerek yükselen, ya da daha çok da kulaktan dolma bilgilerle iki kelime öğrenen genç devrimciler, devrim ve devrimcilik hakkında herşeyi keşfettiklerini sanıyorlar. Sadece birkaç iş yapıyor ve çok kısa sürede “eskiyorlar”.** Bir şeye başlıyor, ama ilk zorlukta yüzgeri ediyorlar. Yaşları çok genç olmasına, devrim saflarında en fazla bir-iki yıl bulunmalarına rağmen, kendilerini “görmüş-geçirmiş” addediyorlar, devrimciliğin “kitabını yazmış” gibi davranıyorlar. Ve devrimciler hakkında, ayrıldıkları siyasi yapı hakkında, genel olarak devrim idealleri hakkında herşeyi söyleme hakkını kendilerinde buluyorlar.

Bir heves ve heyecanla saflara dalmış, ilk zorlukta yüzgeri etmiş, devrimci yaşamın getirdiği zorluklarla, karşı devrimin baskı ve terörüyle mücadeleyi başaramamış insanlardır bunlar.

Kendi eksikliklerini, genel olarak devrim davasına, özelde ayrıldıkları devrimci yapıya saldırarak kapatmaktadırlar.

Burada en kötü olan yan ise, aslında gerçekten de devrim ve devrimcilik hakkında birşey bilmiyor oluşlarıdır. “Sistemi devirmek” gibi büyük bir idealin, büyük bir hedefin gerektirdiği güçlü niteliklerden, onun getirdiği mütevazılıktan yoksundurlar. Erken büyüme, ya da büyüdüklerini zannetmiş, gerçekte ise, hızlı yaşlanmış, hiçbir şeyi başaramadan yuvarlanıp gitmişlerdir.

“Erken büyüme”, büyümemektir

“Büyüme”, öğrenmektir: İstediklerini elde etmeyi, kopartıp almayı, zorluklarla başedebilme-yi, kendi ayaklarının üzerinde durabilmeyi gerektirir.

Normal bir büyüme ve olgunlaşma sürecinde, bütün bunlar adım adım öğrenilir. Ama erken büyüyen çocuklar, bunu öğrenemezler. Onlar sadece istemeyi bilirler. Tıpkı bir çocuk gibi. Çocuk “başarmak” denilen şeyi bilmez. O ister, büyükleri yapar. Başarı büyüklere aittir. Çocuğun bildiği tek şey, istemek ve yapılmasını sağlamaktır. Ağlayarak, şımararak, sevimli davranarak, inat ederek... Ama bunlar, yetişkinlerin dünyasında işe yaramayan şeylerdir.

Burjuvazi, erken büyüme-yi, yani büyümemeyi-hep çocuk kalmayı teşvik eder. İki nedeni vardır bunun. Birincisi; çocuklar hep isterler, istekleri tüketime dönüktür. Burjuvazi tüketimi artırmak için herkesin çocukça davranmasını, çocuk kalmasını ister. İkincisi, **burjuvazi, olgun, düşünen, düşündüklerini hayata geçiren, ne istediğini bilen ve bunları gerçekleştirmek için uğraşan bir “yetişkinler” dünyasını, kendi varlığı için bir tehdit olarak görür.** Bu nedenle son yıllarda bütün burjuva propaganda, yetişkinleri çocuklaştırmaya, çocukları erken büyütmeye dönüktür. Bu propagandanın önemli bir parçası da “başarı” kavramı üzerinden yürütülmektedir.

Burjuva propaganda, “başarı” kavramını da sulandırmış, yozlaştırmıştır. **Küçücük kazanımlar, atılan küçük adımlar, aslında kolayca yapılabilir rutin işler, büyük başarılar gibi sunulmuştur.** Bu da burjuvazinin “çocuklaştırma” faaliyetinin bir parçasıdır. Çünkü gerçekten çocukların yaptıkları aslında son derece önemsiz işler bile, ebeveynlerinin büyük pohpohlamalarına, tezahüratlarına, alkışlamalarına vesile olmaktadır.

Ve “ödüllendirme”... İnsanlar durup dururken “kendini şımartma”, ya da “kendini ödüllendirme” çabasına girişmektedirler.

Oysa gerçek başarı, yoğun bir emek, sabır ve enerji dolu bir faaliyetin ürünüdür. Zorluklarla boğuşarak, karşısına çıkan engelleri aşarak, kopartıp alarak yürütülen bir faaliyetin ürünü...

“Zaferin başında taç, elinde asa, üstünde atlas giysiler yoktur, zaferin elbiseleri yırtılmış, ayakları paramparçadır, kan içindedir” demiş bir filozof. **Ayakları paramparça olacak kadar çalışmayan, emek harcamayan, ter dökmeyen birinin, gerçek bir başarı elde etmesi mümkün değildir.**

Arjantin'de "işgal fabrikaları" deneyimi

Arjantin'in en büyük seramik fabrikası olan ve kendi işçileri tarafından yönetilen Zanon'un idaresi, 9 yıldır süren hukuk mücadelesi sonrasında resmi olarak da işçilere verildi.

Zanon, Arjantin'in güneyinde yoksul bir kent olan 300 bin nüfuslu Neguen'de kurulu bir fabrika. 2001 krizi öncesinde, her fabrika gibi onun da kapitalist bir patronu ve ezilen-sömürülen işçileri vardı. Carlos Menem hükümeti döneminde, IMF politikaları yüzünden Arjantin'i yerinden sallayan 1999 krizi bu denklemi altüst etti. Kriz döneminde fabrikanın patronu iflasını açıkladı, işçiler ise 34 gün süren bir grevin ardından, kitlelerin de desteğini alarak fabrika yönetimini ele geçirdiler.

Bu durum, kriz döneminde Arjantin genelinde yaygınlık kazanmıştı. Arjantin işçi sınıfı, kapatılan fabrikalarını terk etmeyerek üretimi sürdürmüş, "işgal fabrikaları" deneyimini yaratmışlardı. Binlerce işçinin çalıştığı yüzlerce fabrikada, işçiler makinelere el koymuş, patronları kovarak fabrika yönetimlerini ele geçirmişlerdi. Krizden sonra, fabrikaların son derece iyi biçimde çalıştığını gören patronlar, fabrikaların mülkiyetinin kendilerine ait olduğunu söyleyerek, yeniden ele geçirmek üzere hukuk mücadelesi başlattılar. 9 yıl süren mücadeleyi işçiler kazandı. "Patronsuz fabrika" denilen Zanon seramik fabrikası, mahkeme kararıyla yasal olarak süresiz kamulaştırıldı ve işçilerin kolektif yönetimine verildi.

Patronsuz fabrikalar

Arjantin'de 162 "patronsuz fabrika" (FaSinPat-Fábrica Sin Patrones) var. Bunların hepsi de tıpkı Zanon gibi, 1999 krizi sonrasında patronların iflası açıklayarak kapılara kilit vurduğu bir dönemde, işçilerin, kendi çalıştıkları fabrikalarda yeniden üretime başlamalarıyla ortaya çıkmış. Zanon, bunların içinde en bilineni ve en büyüğü.

Zanon, 1999 krizinden ve işgalden önce kaliteli üretimiyle, ölümcül iş kazalarıyla ve hapisane tarzı atmosferiyle adını duyurmuş bir fabrika. Sahibi, Dünya Bankası'ndan aldığı yüklü kredilerle Carlos Menem hükümetinin arkasında durmasıyla tanınan bir kapitalist. İşçiler ise, dizginsiz bir sömürüye ve adeta sıkıyönetim koşullarına tabi tutularak çalıştırılıyordu. Dahası işbirlikçi sendika ağaları da işçilerin üzerine çöreklenmişti.

İşçiler gruplara ayrılmış olarak çalıştırılıyor ve birbirlerini tanımıyorlardı. Başka bölümlerle diyalog kurmaya çalışan işçiler, şefler ve sendika tarafından "şüpheli" ilan ediliyorlardı. Herhangi bir itiraz, işten atılma sebebiydi. Bu koşulları değiştirebilmek ve işçiler arasında kaynaşmayı sağlamak için atılan adım, futbol turnuvaları oluyordu. Oyunun kurallarını tartışmak üzere başlatılan diyalog ve örgütlenme, her takımın kendi delegelerini seçmesi vb. gibi adımlar, sadece futbol turnuvasını değil, fabrikadaki işçi hareketini de örgütledi. Futbol tur-

Zanon yönetimi işçilere!

nuvasının arkasından yapılan ilk sendika seçimlerinde, işyeri temsilciliği işçilerin eline geçti.

İlk grevlerini 2000 yılında, fabrikada ilkyardım birimi olmadığı için bir arkadaşlarını kaybettikleri için yaptılar. Grev kazanımla sonuçlandı, ama grev sonrasında fabrika yönetimi, ekonomik krizi gerekçe göstererek iflas başvurusunda bulundu. Bunun üzerine işçiler, Mart 2001'de 34 gün süren bir grev başlattılar. Greve bütün kentin desteğini alabilmek için bildiriler dağıtıyorlar, her gün trafiği keserek eylemler yapıyorlardı. Sonuçta ödenmeyen ücretlerini almayı başardılar, ancak patron, fabrikadaki üretimi durdurdu. Bu durum karşısında işçiler fabrikayı işgal ettiler. Birçok işçi tutuklandı, ama kentin bütün sokaklarında eylemler yapıldı ve tutuklu işçiler serbest bırakılmak zorunda kaldı. Bu durum, işçilerin kararlılığını daha da büyüttü.

2002 yılının Mart ayında, Zanon işçileri, şehir halkının desteğini de arkalarına alarak, kapanmış olan fabrikada yeniden üretimi başlattılar. Hem de bu defa kendi yönetimlerini kurarak.

2003 yılında işçiler, önemli bir kazanım daha elde ettiler. Nisan ayında mahkeme, fabrikanın sayım yapılarak işçiler tarafından terkedilmesi ve patrona teslim edilmesi kararını aldı. Karar 3 binden fazla insanın fabrikanın önünde toplanması, bölgede çalışan memur ve öğretmenlerin dayanışma grevlerine başlamasıyla karşılandı. Arjantin'in pek çok bölgesinden insan Zanon önüne aktı. Plaza de Mayo anaları da destek için gelenler arasındaydı. İşçiler kararın kesinleşmesinden bir gün önce fabrikanın içine yerleşmişlerdi. Fabrikanın kapıları kapatılmış, barikatlar kurulmuştu. Fabrikanın çatısında siperler oluşturulmuş, işçiler ellerinde sapanlar ve Zanon direnişinin sembolü haline gelen beyaz bilyelerle bu siperlerin ve barikatların arkasında yerlerini almışlardı. Durum o kadar ciddiydi ki, eyalet valisi polis kullanarak fabrikayı boşaltmanın mümkün olmadığını söyledi.

Zanon bir semboldü, Arjantin'deki bütün FaSinPat'ların gözü onun üzerindeydi. Zanon'daki bir kazanım hepsine güç ve moral aşıyordu. Bu nedenle burjuvazi de Zanon üzerine hesaplar yapmaktan vazgeçmedi. 2004 yılında fabrikayı ele geçirmek için yeniden girişimde bulundu. Beklenmedik bir

zamanda yapılan polis baskısına kentin bütün işçi ve emekçileri genel grevle yanıt verdiler. Kasım ayında ise, yerel mahkeme, fabrikanın eski döneme ait borçlarının

ödenmesi için, fabrikadaki makinaların satışa çıkartılması kararını aldı. 75 milyon dolarlık bir borç sözkonusuydu.

Burjuvazi sadece tehdit ve saldırı yöntemini değil, ikna ve satın alma yöntemini de sıkça kullandı. Mesela işçilere fabrikayı bırakmaları karşılığında kendilerine belediyeye ait alanlarda istihdam sağlanacağı sözünün verilmesi de bu çabaların devamı niteliğindedir. Zanon işçileri ise, eğer böyle bir istihdam olanağı varsa, bundan işsizlerin yararlanması gerektiğini, kendilerinin zaten işlerinin olduğunu söylediler.

Doğrudan demokrasi ve özyönetim

Zanon'un işgal edilmesinin arkasından atılan ilk adım, doğrudan demokrasinin uygulanması oldu. Satış ve muhasebe de içinde olmak üzere bütün alanlarda işçiler çalıştı. Her bölümün temsilcileri seçiliyor ve bu temsilciler, yaptıkları toplantılarda, üretimin planlanmasından işçilerin maaşlarına, kente yapılacak maddi yardımlardan, sosyal aktivitelere kadar her konuda kararlar alıyorlardı. Delege toplantıları, tüm işçilerin katılımına açık olarak yapılıyordu. İşçiler bu toplantılarda söz alıp konuşabiliyorlardı. İstedikleri zaman, fabrikanın mali durumunu inceleyebiliyor, bütün çalışanlar bu kararlar hakkında bilgi sahibi oluyordu.

Fabrikada çalışan tüm işçiler aynı maaşı alıyorlar. Maaşların artmasına da yine toplantılarda karar veriyorlar. Seçilenler, hata yaptıkları zaman görevden alınabiliyor. Ayrıca bütün işçilerin katıldığı, ülkedeki politik gelişmelerden fabrikanın mali durumuna kadar her şeyin tartışıldığı toplantılar yapıyorlar. Neguen kentinin politik hareketlerinin belkemiğini de Zanon işçileri oluşturuyor. Bütün eylemlere katılıyorlar. Sadece işçiler için değil, kent halkına dağıtmak üzere de bülten çıkarıyorlar.

2002 yılında üretime yeniden başladıklarında, ilk hedefleri, fabrikanın üretim seviyesini, kapanmadan önceki seviyenin yüzde 10'una kadar çıkartabilmektir. Bir yıl sonra ise, kapanmadan önceki seviyenin yüzde 50 üzerine çıkmışlardı. Üretimin geliştirilmesi için mühendislerle görüşmeler yaptılar. Ürünlerinin bir bölümünü düzenli bir şekilde okul, hastane, aşevleri gibi yerlere bağışlıyorlar. Üretimin önemli bir kısmı ise dışarıya ihraç ediliyor.

Kapitalizm içinde "kurtarılmış" fabrikalar

Zanon fabrikasında yaşananlar, işçi ve emekçi kitleler için oldukça çarpıcı bir örnek yaratmıştır. Arjantin'de '99 ekonomik krizine karşı ekmeğini ve yaşamını koruma amacıyla başlayan büyük kitle hareketi, "işgal fabrikaları" da ortaya çıkarmıştır. Zanon, yönetimi ellerine aldıkları zaman, işçilerin ne kadar büyük işler başarabileceğinin önemli bir örneğidir. Tıpkı Brezilya'daki "Topraksızlar hareke-

ti" gibi, Arjantin'deki işçi ve emekçiler de "işgal et, diren, üret" sloganını benimsemişlerdi. Brezilya'daki "topraksızlar" toprakları işgal ederken, Arjantin'deki işçiler, fabrikaları ve kamu binalarını işgal ettiler.

Zanon ve benzeri FaSinPat'lar, desteklenmesi gereken örneklerdir. Ancak, koşulları tam olarak kavranmalı ve "proleter yönetim" yerine konmamalıdır.

Herşeyden önce bu fabrikalar, Zanon'la ilgili mahkeme kararında da olduğu gibi, "kamulaştırılmış" fabrikalardır ve yönetimleri işçilerin eline bırakılmıştır, mülkiyeti değil. Mülkiyeti ise "kamu"da, yani devlettir. "Kamu", sosyalist bir ülkede işçilerin elinde olur. Arjantin'de "kamu", Arjantin burjuvazisine hizmet etmekle görevli devleti simgelemektedir.

Kaldı ki, bu kamulaştırma karşılığında, işçilerden belli bir para ödemesi istenmektedir. Adeta işçiler, para karşılığında fabrikayı patrone satın almaktadır. Ama sadece yönetim hakkını. Mülkiyet hakkı hiçbir biçimde işçilere verilmemektedir.

Bu durum, Zanon'daki durumun dönemsel ve konjonktürel olduğunu göstermektedir. Zanon işçilerinin ve Neugen halkının direnişi, bugün için Zanon'daki üretim ilişkilerinin böyle şekillenmesine olanak sağlamıştır. '99 krizinden beri, kitlelerin büyük ve eylemli bir tepkisi ile karşı karşıya bulunan burjuvazi, bazı konularda geri adım atmak zorunda kalmıştır. Zanon'daki kitlesel kazanım bunlardan biridir.

Bu türden geri adımlar, ekonomik kriz karşısında kitleler ayağa kalktığı anda, emperyalist ülkelerde bile atılmaktadır. Son ekonomik krizin arkasından, ABD'de bile kamulaştırmalar, devletin ekonomiye doğrudan müdahalesi gündeme gelmişti ve herkes "ABD devletçi bir ekonomiye mi gidiyor" diye tartışmaya başlamıştı. Kitle hareketinin militanlık ve örgütlülük düzeyi doğrudan burjuvazinin varlığını tehdit eder hale geldiğinde, burjuvazi, azami karının küçük bir kısmından vazgeçmeyi göze almaktadır. Ama sadece geçici olarak. Kitle hareketinin zayıflamaya, eski duyarlılığını ve gücünü kaybetmeye başladığını gördüğü anda, karşı saldırıya geçmektedir.

Arjantin'de "işgal fabrikaları"nın büyük bölümünde bu tablo zaman zaman gündeme gelmektedir. İşgal fabrikalarının büyük bölümü, daha 2003 yılından itibaren başlayan saldırılarda yenilgiye uğramışlardır. Mesela Buenos Aires'te 500 kişinin işgal ederek oturduğu Padelai binası, San Telmo'da işsizler örgütü tarafından işgal edilmiş olan bina, Avillaneda sanayi bölgesinde krizden sonra yıllarca boş duran ve yeniden üretime geçirmek için işgal edilen gıda fabrikası Sasetru, Buenos Aires'te ilçe konseyi Lezma Sur tarafından işgal edilen banka binası gibi yerler, polis saldırısı ile boşaltıldı. İşgalci işçiler bu saldırılar karşısında direndiler, ancak boşaltılmasına engel olamadılar. Her saldırı sonrasında, işçiler tutuklandılar.

Hükümet, '99 sonrasında işgal edilen ve kooperatifleşen 162 fabrikadan sadece 13'üne yasal hak vermiştir. Bunlar tıpkı Zanon gibi, her aşamada devletin saldırısı ile karşılaşan, ama direnişi kırılmayan yerlerdir. Ancak burjuvazi, her direnişin kırılabilceği umudunu ve çabasını hiçbir zaman kaybetmeden saldırılarını sürdürmektedir.

Çünkü kapitalist sistem değişmediği sürece, "kurtarılmış" alanlar kurmak mümkün değildir. Geçici olarak bu türden girişimler olabilir. Ama ülkenin ekonomik sistemi, askeri-polis gücü, hukuk-yargı-parlamento kurumları burjuvazinin hizmetinde olduğu sürece, "kurtarılmış" alanlara saldırılar bitmeyecektir. Bu nedenle, proletaryanın gerçek kurtuluşu, tek tek fabrikaları kurtararak değil, burjuva devleti yıkıp proleter bir devleti kurarak gerçekleşebilir.

"Kendi davası için dövüşmeyen, dövüşür düşmanın davası için" 52 bin Opel işçisi bekleme sürecinde!

General Motors'un (GM) bir yan kuruluşu olan otomotiv devi Opel'de, Avrupa çapında 52 bin işçi çalışıyor. Kriz General Motors'la birlikte Opel'i de vurdu. Opel'in krizinden etkilenen ülkeler; İspanya, İngiltere, Belçika, İsveç ve Almanya. Sadece Almanya'da üç şehirde üretim yapan Opel'de, toplam 25 bin işçi çalışıyor.

Alman devleti seçim öncesi Opel'in iflas etmesini ve binlerce işçinin işsiz kalmasını istemiyor. Bu nedenle seçimlere kadar bir yandan zaman kazanmaya ve işçileri "işyerlerini korumak için herşeyi yapıyoruz" diye kandırmaya çalışıyor; diğer yandan da Almanya'daki Opel'e yarayacak seçenekler arıyor. Aylardır Opel'e talip olan iki tekel, RHJ ve Magna etrafında kavga sürüyor. ABD, Magna'nın Opel'in yüzde 55 hisse almasına Ağustos sonunda kesin red kararı verdi. Gerekçe olarak, Avusturya-Kanada kökenli olan tekelin arkasında Rus Bankası Sberbank'ın olmasını gösterdi. ABD, Rusya'nın Opel üzerinden ABD teknolojisine sahip olmak istediğini ve bunu engelleyeceklerini açıkladı. Opel'de hissesi olan Almanlar ise, seçimlerinin kesinlikle Magna olduğunu açıkladılar. Mangayı tercih etmelerinin nedeni, daha az işçi çıkartacağını duyurması. Alman hissedarlar, Magna ve RHJ'nin Opel'i alma durumunda 10 bin işçinin işine son vereceklerini açıkladıklarını, ancak RHJ'nin aslında 22 bin işçiyi çıkarmayı hedeflediğini, Magna'nın ise Almanya'daki işyerlerine dokunmayacağı garantisini verdiğini, bundan dolayı seçimlerin Magna olduğunu açıkladı. Ancak bu konuda son karar GM'nin.

Aylardır Opel işçileri üzerine yürütülen tartışmalarda acı olan ise, gerek İspanya gerekse Almanya'daki sendika temsilcilerinin bu tartışmaların içinde devlet temsilcileri gibi yer almaları ve işçilerin böylece hareketsiz bırakılması. İspanyol sendika temsilcileri RHJ'nin sadece bin 300 işçiyi işten çıkaracağı, Magna'nın ise 1700 işçi çıkarmayı düşündüğünü, bu nedenle RHJ'nin satın almasını tercih ettiklerini açıkladılar. Alman sendika temsilcileri de Magna'nın Almanya'daki fabrikalardan işçi çıkarmayacağına dair söz verdiğini, bu yüzden Magna'yı desteklediklerini basına duyurdular ve Opel'in Manga'ya satılmaması durumunda işçilerin eyleme gidebileceği tehdidini ileri sürdüler.

Alman devletinin birkaç nedenden dolayı Opel'in kurtarılması işini yokuşa sürdüğü açık. Kendi açıklamasında söylediği gibi, bunun sadece Magna'nın "işçi çıkarmaya-cağız" sözünden mi, yoksa RHJ'nin Opel'i alıp, bu hisseleri tekrar

GM'ye satma ihtimalinin yarattığı korkudan mı kaynaklandığı tam olarak bilinmiyor.

Opel işçisi, bu gelişmeleri tüm açıklığıyla bilse iyi olurdu tabi, ancak bilmemesi de onun için bir kayıp değil. Bu dalaş, kapitalistlerin dalaşı. İşçilerin asıl görevi ve sorunu, hangi tekele peşkeş çekilecekleri değil, aylardır oyalandıkları, sendikalarının da bu oyunun bir parçası olarak kendilerini oylamayı sürdürmesi olmalı. İspanya, İngiltere ve İsveç'teki işçiyle birleşerek "krizin faturasını burjuvazi ödesin" talebini yükseltip, bu doğrultuda sınıf kardeşleriyle dayanışmayı güçlendirmek olmalı. 2004'te onbinlerin desteğini alarak fiili greve çıkan, hem sendika ağalarına, hem devlete korkulu günler yaşatan, diğer işçilere örnek olan Opel işçilerinden beklenen budur.

Kısa bir zaman önce, bilinçsiz işçilerin patronların çıkarları doğrultusunda kullanılmasının, sendikanın da buna ortak olmasının çarpıcı bir örneği yaşanmıştı. Onbinlerce emekçinin çalıştığı dev mağaza Karstadt'ın emekçileri, patronları tarafından sokağa çıkarıldı, "bizi kurtarmak için patrona para verin" talebiyle imza toplatıldı, "en iyi mallar bizde" diye propaganda yaptırıldı. Sendika bu işin başını çekti. Devlet batmasına karar vermişti, batırdı. Hem de "kötü yönetilen şirketi işçilerin vergisi ile kurtarmam, patronunuzun parası çok, gidin ondan isteyin" deyip, diğer işçi ve emekçilerin desteğini arkasına alarak yaptı bunu. Olan, patronları için dövüşen işçilere oldu. Şimdi benzer bir süreci Opel işçileri yaşıyor.

Opel işçisinin gücünü, Almanya'da yaşanan en önemli grevlerden birine imza atmasıyla gördük. Şimdi bu gücü sokaklara dökmek gerekiyor. Alman devleti, sorunu hep seçim sonrasına atmaya çalışıyor. İşçilerin ise, en büyük avantajı yakında seçimlerin olması. 2004 yılında sendika ağalarının ve devletin bütün engelleme çabalarına rağmen fiili greve çıkan Opel işçileri, neler kazandıklarını hatırlamalıdır.

İşgal 22 Mayıs 2009'da başlamıştı. Militalı ve dövüşkenliği ile bilinen Güney Kore işçileri, krizin faturasını ödememek, işlerine sahip çıkmak için fabrikalarını işgal ettiler.

Güney Kore'nin 5. büyük motor fabrikası Ssangyong Motor, ocak ayında krizden etkilendiklerini, satışlarının ve karlarının gerilediğini açıklayarak iflas korumadan yararlanmak üzere başvurmuştu. İflas korumanın koşulu ise, şirket çalışanlarının yüzde 30'unun işten çıkartılmasıydı. Yüzde 51 hissesi Çinli Saic Motor'a (Shanghai Automotive Industry) ait olan Ssangyong, yıllar boyunca sırtından azami kar elde ettiği işçileri çıkarmak üzere harekete geçti. Toplam 7100 kişiyi çalıştıran Ssangyong, Pyeongtaek fabrikasındaki 2600 işçiyi işten çıkartma kararı aldı. İşçiler 6 aydır maaşlarını alamamışlardı ve ağır koşullarda çalışmak zorunda bırakılmışlardı. 1670 işçi, tazminatlarını alarak işi bıraktı. Ancak Kore Metal İşçileri Sendikası (KMWU) üyesi 976 işçi, kararı protesto ederek fabrikaya kapandı, işgal başladı.

İki buçuk ay süren direniş

Fabrika yönetiminin, işçilerin direnişi karşısındaki ilk tutumu, çeteleri ve serserileri saldırtmak oldu. İşçiler ilk direnişlerini bunlara karşı vermek zorunda kaldı.

Polisle ilk karşı karşıya gelişleri ise, 20 Temmuz'da, işgalin ikinci ayında gerçekleşti. Polis ve çeteler, sabah saatlerinde fabrikaya girdiler. İşçiler direnişe geçti, yoğun bir çatışma başladı. Ateş silahları, içi su dolu kamyonlar ve özel tim, fabrikanın önüne yığıldı. İşçilerin elinde ise sadece kaskları ve fabrikada bulunan üretim malzemeleri vardı. Polis elektrik şoku veren silahlar kullanıyordu, işçiler kendilerini çelik borularla göğüs göğüse verdikleri kavgada savunuyorlardı. Helikopterlerden insan derisini yakan gazlar, plastik torbalarda kimyasallar atıyorlardı. Burjuvazi, en etkili kimyasal silahlarını, en büyük düşmanın, işçilerin üzerinde kullanıyordu.

Savaşın bu en önemli çarpışmalarından biri, günler boyunca sürdü. İçeride işçiler direniyordu, dışarıda aileler ve destek güçleri. Bir taraftan partilerle hükümetle görüşmeler yapılıyor, bir taraftan fabrikanın önünde onbinlerce kişilik gösteriler düzenleniyordu. Kore Sendikalar Konfederasyonu (KCTU) üyesi binlerce işçi, başkentte

eylemler

yaptılar, gece yarısına kadar süren çatışmalar yaşandı.

İçerinin direnişi, dışarıdaki desteği de büyüten, bütün işçi ve emekçilere güç ve moral aşılayan bir etki yaratıyordu. Öyle ki, 29 Temmuz gününe gelindiğinde, Kore'nin dört bir yanından gelen işçiler, fabrikanın etrafındaki polis barikatlarını dağıtacak kadar güçlü bir eylem gerçekleştirdiler.

Eylemler, fabrika yönetiminin sendika ile masaya oturmayı kabul etmesini sağlamıştı. Pazarlıklar dört gün sürdü. Sendikanın talebi atılanların geri alınması ve toplam istihdam sigortası güvencesinin verilmesiydi. Fabrika yönetimi ise bu taleplerin kabul edilemez olduğunu savunuyordu. Dört günün sonunda, bu müzakerelerin, aslında göstermelik olduğu, polisin direnişi ezecek çok güçlü bir operasyon için gizlice hazırlıklarını sürdürdüğü ortaya çıktı.

Ssangyong'un küçük de olsa bir geri adım atması, işçilerin kazanması, başka fabrikaların işçilerine de örnek olacaktı. Burjuvazi bunun, kendisi için ne kadar büyük bir tehlike olduğunu farkındaydı. Hükümet ve fabrika yönetimi, ne pahasına olursa olsun direnişi bitirmeye karar vermişlerdi ve işçilerin çoğunun ölümünü göze almış durumdaydılar. Bu aşamada göstermelik müzakereler sona erdi.

İki düşman sınıf ve sınıf savaşı

3 Ağustos günü, burjuvazi işçileri fabrikadan söküp atmak için nihai çatışmayı başlattı. O güne kadar fabrikadan içeriye gıda malzemeleri ve tıbbi yardım girebiliyordu. 3 Ağustos günü, saldırı başlamadan önce fabrika ablukaya alındı, içeriye herhangi bir malzemenin girmesine izin verilmedi, fabrikanın suyu ve elektriği kesildi.

Saldırı sadece polisle yürütülüyordu. Çeteler ve serserilerden oluşan bir grup da bölgeye gönderildi.

Operasyon adeta savaş gibi yürütüldü. İki düşman sınıf karşı karşıya geldi; proletarya ile burjuvazinin savaşı, bütün çarpıcılığı ile kendini gösterdi. İki düşman sınıf, savaşı kazanmak için tüm güçlerini kullandı...

Operasyonu özel tim gerçekleştiriyordu. 100 komando helikopterlerle fabrikanın üzerine iniş yaptı, binlerce polis fabrikanın duvarlarına merdivenler dayayarak yukarı tırmadı. Polis fabrikanın çatısını havaya uçurdu, helikopterler ile işçilere tazyikli su, gözyaşartıcı gaz sıktı, gaz bombaları, elektroşok aletleri, kauçuk mermiler ve kimyasal silahlar kullandı.

İşçiler ise, ellerinde bulunan her şeyi silah haline getirerek direndiler. Büyük sapanlar, mancınıklar zaten direnişin başından beri kullandıkları en etkili silahlarıydı. Metal parçalarını, vidaları, taşları polisin üzerine

fırlattılar. Fabrikanın boya imalathanesindeki malzemeleri kullanarak molotoflar yaptılar, çatılardan polise molotof yağdırdılar.

Polis fabrikanın bazı bölümlerine girmeyi başardı. Ancak işçilerin direnişini kıramadı. İşçiler ölümüne bir direniş gerçekleştirerek, her bir alanı tek tek savunarak adım adım geriye çekildi, her çekildiği noktaya yeni bir barikat kurdu.

Dişine kadar silahlı 4 bin polis ile, üretim güçlerini kullanan yaklaşık 600 işçi iki gün boyunca çatıştı. En sonunda işçiler fabrikanın boyahane bölümüne kadar çekildiler.

Polisin saldırısını duyan dışarıdaki işçiler, fabrikanın önüne aktı. Başkente sadece 70 km uzaklıkta olan fabrikanın önünde protesto gösterileri düzenlendi. Polis bu eylemcilere de azgınca saldırdı, işçileri, dışarıdaki destek güçlerinden yoksun bırakmaya çalıştı. Ancak dışarıdaki eylemciler de, içerideki gibi militanca direndiler.

İşçi sınıfının kazanımı

6 Ağustos günü, grevin 76. gününde sendika ile Ssangyong yönetimi bir anlaşma imzaladı. Buna göre, atılmayı kabul etmeyen bin işçinin yüzde 48'i uzun süreli ücretsiz izne çıkartıldı. Diğer işçiler ise, "gönüllü" emeklilik ve fabrikanın yan ürünlerini satan mağazalarda farklı işler dayatmasıyla karşı karşıya kaldı.

Yaşanan büyük direnişe rağmen, işçilerin talepleri genel olarak yerine getirilmedi. Direniş boyunca yüzlerce işçi yaralandı, işgal bittikten sonra da işgalci işçiler gözaltına alındı, işkence gördü.

Ancak bu olumsuz sonuçlar, yaşanan direnişin oldukça önemli bir zafer olduğu gerçeğini değiştiriyor.

Herşeyden önce, direnişin kendisi işçiler, aileleri ve direnişe destek verenler açısından bir okul haline geldi. Direniş boyunca hem içeride, hem de dışarıda kolektif hareket edildi; beraber yemek yendi, nöbetleşe uyundu, belli günlerde eğitim çalışmaları ve toplantılar gerçekleştirildi. İşçiler ordu gibi örgütlendi, savaşa hem ruhen hem de askeri yönden hazırlandı. Savaş da içeride-dışarıda birlikte yürütüldü; işçiler omuz omuza vererek polise ve çetelere karşı direndiler. Aydınlar-sanatçılardan dinsel topluluklara kadar Güney Kore'de pek çok kesimin desteğini arkalarına aldılar. Direniş boyunca burjuvazinin ve devletin gerçek yüzünü gördüler. Kendi deneyimleri üzerinden iki düşman sınıfı tanıdılar, sınıf mücadelesinin gerçekliğiyle yüzleştiler.

Diğer taraftan, Ssangyong direnişi, dünyanın her tarafında burjuvaziyi sarsan bir etki yarattı. Burjuvazi, "kendi mezar kazıcıları"nın o devasa gücünü bir kere daha gördü, bu güç karşısında titredi.

Komünizmin hayaleti, Güney Kore'de bir kere daha dolaştı, proletaryanın gerçek zaferinin çok uzak olmadığını müjdeledi.

Afganistan'da göstermelik seçimler

Afganistan, işgal altında bir seçim daha gerçekleştirdi. Devlet başkanlığını ve 34 eyalette toplam 420 meclis üyesini belirlemek için 20 Ağustos günü yapılan seçimlerde, ilk tura ilişkin oy sayma işlemi devam ediyor.

Açıklanan sonuçlara göre, mevcut başkan Karzai, sayılan oyların yüzde 48'ini alarak yarışı önde götürüyor. En yakın rakibi Abdullah Abdullah ise, şimdilik yüzde 32 oy almış durumda. Kesin sonuçların Eylül ayının ortalarında açıklanması bekleniyor. Adaylardan birisi yüzde 50'nin üzerinde oy almadığı koşulda, seçimler ikinci tura kalacak. İkinci tur ise Ekim ayında yapılacak.

Bu seçimler, işgalden sonra gerçekleşen ikinci seçim olma özelliğini taşıyor. İlk seçimler 2004 yılında, işgal güçlerinin gözetimi ve idaresi altında gerçekleştirilmişti ve seçimleri Karzai kazanmıştı. Bu seçimler ise, en azından görünürde, Afgan yerel organlarının gözetimi ve idaresi altında yapılıyor. Gerçekte ise, **ABD başta olmak üzere işgal devletleri, seçimler için büyük bir mali kaynak ve asker gücünü devreye soktu. Seçimlere siyasi desteğin yanı sıra, askeri ve mali destek de sunuldu.** Seçimlerin işgalci devletlere toplam maliyetinin 220 milyon doları aştığı düşünülüyor.

Taliban'la ABD'nin seçimi

Devlet başkanlığı için aralarında 2 kadın adayın da bulunduğu, toplam 37 aday yarışıyor. Ancak gerçekte, seçimler ABD ile Taliban arasında geçiyor.

Taliban açısından seçimler, kendi ülkesinde ne kadar büyük bir güce ulaştığı göstermek yönüyle büyük bir önem taşıyor. Taliban, parmaklarında boya olanların, yani seçime katılanların parmaklarını keseceğini, seçim merkezlerinin bombalanacağını açıkladı; yani seçimleri boykot çağrısı yaptı. Keza seçim günü seçim noktalarına yaptığı baskınlarda yaklaşık 30 kişi yaşamını yitirdi. Başkent Kabil de bu saldırılardan nasibini aldı. İşgal güçlerinin bütün önlemlerine rağmen, Kabil'de de saldırılar gerçekleştirildi.

Seçimlere katılımın çok düşük olması, Taliban'ın Afgan halkı üzerindeki gücünün bir göstergesi oldu. Kimilerine göre yüzde 45, BBC muhabirine göre yüzde 35 düzeyinde kaldı seçimlere katılım. Taliban'ın güçlü olduğu güney eyaletlerinde ise, katılım çok daha düşük çıktı.

ABD açısından en önemli sorun, seçimlerin güvenliğini sağlamaktır. Olaysız geçecek bir seçim, ABD'ye siyasi bir avantaj sağlayacaktı. Afganistan'a daha fazla NATO askeri çekme çabasında olan ABD'nin, buna ihtiyacı vardı. Bu nedenle 300 bin asker (100 bin NATO askeri ve 200 bin Afgan gücü) ve binlerce gözlemciyle, seçimlerde Taliban saldırısı ihtimalini azaltmaya, Taliban'ın tüm tehditlerine rağmen seçimlere katılım oranını yükseltmeye çalıştı.

Elbette seçimler, Afganistan için göstermelik olmaktan ileriye gidemiyor. Sonuçların önceden belli olduğuna, seçim hileleri ile sonuçların değiştirildiğine dair haberler, daha seçimlerin ilk saatlerinden itibaren ortaya çıkmaya başladı.

Adaylar arasında kitlelerin desteğini alabilecek güçlü birinin olmaması, bir başka handikap. Karzai başta olmak üzere, seçimlere katılan adayların hiçbir

ri, kitlelere güven vermiyor. Karzai'nin yolsuzluklarla ve uyuşturucu ticareti ile kirli sicilinin yanında, başta bulunduğu 5 yıl boyunca ABD kuklası olarak hareket etmesi, yıpranmasına ve kitlelerin desteğini kaybetmesine yol açtı. Bu seçimlerde Karzai'nin 2004 seçimlerinden daha düşük oy alması bekleniyor.

Bu durumun farkında olan Karzai, oylarını artırmak için çeşitli adımlar attı. Türkiye'de sürgünde yaşayan Özbek General Raşit Dostum'u ülkeye çağırarak Özbek oylarını yedeklemeyi planladı. Afganistan uyuşturucu ticaretinde önemli isimlerden biri olan Dostum, 2004 seçimlerinde yüzde 10 oy almıştı. Dostum ülkeye gelir gelmez Karzai'yi desteklediğini açıklayarak, bu oyları ona yönlendirmiş oldu. Muhafazakarların oyunu almak için, kadınların zaten çok sınırlı olan haklarına kısıtlamalar getiren yasalar çıkarttı. Savaş ağaları, uyuşturucu patronları ve aşiret liderleri ile ilişkilerini güçlendirdi, böylece para ve gücü arkasına almaya çalıştı. Karzai'nin attığı bir adım da ABD ile arasına bir mesafe koymak oldu. Çünkü Karzai, "ABD kuklası" pozisyonunun kendisine yarardan çok zarar getirdiğini, kitleleri uzaklaştırdığını görmüştü.

Aslında ABD açısından da Karzai, en iyi seçenek değildi. Ancak Afganistan'da istedikleri gibi bir kukla yaratamadıkları için, Karzai'den vazgeçemediler. Bu nedenle, son seçimlerde de ABD, gücünü Karzai'nin yeniden kazanması için seferber etti.

Taliban'ın en güçlü yılı

Temmuz ayı, ABD ve İngiltere'nin, işgalin başından bu yana en fazla kayıp verdikleri ay oldu. Bunun bir nedeni, seçimlere dönük hazırlıklardı. Seçim öncesinde, ülkenin güneyinde asayişin sağlamak isteyen ABD ve İngiltere ordusu, Taliban'a yönelik kapsamlı askeri operasyonlar gerçekleştirdiler. Ve bu operasyonlarda kaybı artan Taliban değil, işgal orduları oldu. Temmuz ayında 22 İngiliz, 31 ABD askeri öldü ve iki ülke de, bir ay içinde en büyük kayıplarını verdiler.

Taliban'ın ülkede giderek güç kazandığı ve kitle desteğini artırdığı biliniyor. Ve artık ABD'li üst düzey yetkilileri de bu konuda daha açık konuşuyorlar. Mesela ABD Genelkurmay Başkanı Amiral Mike Mullen, Afganistan'da güvenlik koşullarının giderek kötüleştiğini söylüyor. *"Aşırı görüşlü güçler mevzi kazanıyor. Taliban ayaklanması şimdi daha başarılı ve daha gelişkin"* diyor. Böylece Afganistan'a daha fazla asker göndermek gerektiğini ifade ediyor.

Keza Afganistan'daki Uluslararası Güvenlik Destek Gücü ISAF'ın komutanı General Stanley McChrystal, *"Taliban'ın köylere yavaşça sızması eğiliminin, stratejik olarak, yüksek etkili terör saldırılarından daha kaygı verici olduğunu"* söylüyor. McChrystal'ın hazırladığı bir değerlendirme raporu ise, durumun ABD açısından ne kadar kaygı verici olduğunu bir kere daha gözler önüne seriyor. Raporunda **McChrystal, Taliban ile savaşı bir boğa güreşi-ne, ABD ordusunu da, boğadan aldığı her darbe sonrasında biraz daha zayıflayan bir matadora benzetiyor.** Afganistan'da uygulanmakta olan stratejinin bir işe yaramadığını; Taliban'la savaşılarak köyle-ri ele geçirdiklerini ama sonra ellerinde tutamadıkları-

nı; Afgan halkının ABD ve müttefiklerine karşı bir güven krizi yaşadığını anlatıyor. Taliban'la daha fazla diyaloga girilmesini, halkın yaşam koşullarında iyileştirmeler yapılmasını ve iş olanaklarının yaratılmasını savunuyor.

General'in raporu, ABD'nin çıkmazını da ortaya koyuyor. ABD, Afganistan'ı "Batı tipi bir liberal demokrasiye" dönüştürmeyi ve "aşiretlerden bir ulus inşasını" amaçlayan Bush dönemi politikalarını çoktan geride bıraktı. Görünen o ki, **Obama'nın 27 Mart'ta ana hatlarıyla açıkladığı Afgan stratejisinin de daha mürekkebi kurumadan başarısızlığa mahkum.** Pakistan sınırları içinde Taliban çatışmasını bitirmek amacıyla Svat vadisinde şeriat kurulması uygulaması, Afganistan için bir prova niteliğindeydi; fiyaskoyla sonuçlandı. Yine Afgan stratejisinin iki önemli unsuruna ilişkin; yani Taliban'ın radikal olmayan kesimleriyle dolaylı görüşmelerin yürütülmesi ve Afgan halkının desteğini kazanmak amacıyla yaşam koşullarının iyileştirilmesi konularında da yol alınamadı.

Devasa boyutlara ulaşan yolsuzluklar, uyuşturucu ticareti, NATO askerlerinin sürekli "yanlışlıkla" sivil halkı bombalaması-öldürmesi ve büyük vurgunlar vurulan savaş baronlarının varlığı gibi unsurlar, Afganistan'da işlerin ABD'nin istediği rotaya girmesinin pek mümkün olmadığını gösteriyor. ABD Sayıştay'ının Şubat ayında yayınlanan bir raporu, yolsuzlukların ve savaş vurgunlarının çarpıcı boyutunu göstermektedir. Rapora göre, 2006 yılında Afganistan'a yardım toplamak amacıyla gerçekleşen Paris toplantısında elde edilen 21 milyar doların, 14 milyar doları, daha ülke sınırlarına varmadan buharlaşmıştır. Keza, ABD ve NATO'ya ait 220 bin, Afgan polisine verilen 135 bin, toplam 355 bin silah, kayıtlardan silinmiştir.

Afganistan'a ilişkin olarak Obama'nın önünde tek bir seçenek kalmıştır. NATO üyesi ülkelerden daha fazla askeri ve mali destek almak. Afganistan'da sakin ve olaysız bir seçimin gerçekleşmesi, seçimlere ilişkin şaibelerin oluşmaması, bu desteğin alınması için en önemli koşuldur. Çünkü **diğer ülkeler, Afganistan bir "bataklik" olduğu sürece oradan kaçmayı sürdürecektir.**

Afganistan'da işlerin yoluna koyulması, Obama'nın, kendi ülkesinde giderek azalmakta olan prestijini tamir etmesi açısından da büyük bir zorunluluktur. Obama, ekonomiye ve sosyal yaşama ilişkin olarak Amerikalıların beklentilerine, seçim öncesi vaatlerini yerine getirememekte, bu nedenle kitle desteğini hızlı biçimde kaybetmektedir. Afganistan'daki başarısızlık, bu süreci hızlandıracaktır. ABD bu nedenle seçimleri ve sonrasında ortaya çıkaracağı sonuçları önemsemektedir.

Almanya'da 27 Eylül'de genel seçimler var:

Krizin asıl faturası seçimlerden sonra gelecek!

27 Eylül'de Almanya'da genel seçimler yapılacaktır. Sokaklarda çekişmeli bir seçimden eser yok. 27 Eylül'de seçim olacağına dair basında haberler de çıkmasa, seçim tamamen unutulacak gibi gözüküyor. Yapılan anketlere bakıldığında, CDU, Hristiyan Demokrat Partisi, geçmiş seçimdeki oy oranını korurken, koalisyon ortağı SPD'nin, (Sosyal Demokrat Partisi) oyları yüzde 20 civarında. Yine anketlere bakılırsa, aslında kitlenin çoğunluğunun eğilimi koalisyonun devamından yana. Muhafazakar CDU ne kadar liberal FDP ile ittifakı tercih ettiğini söylese de aslında onun da SPD ile kurduğu dengelerden memnun olduğu gözüküyor. Çünkü SPD koalisyonda kaldıkça, onun hakim olduğu sendikalar da işçileri sokaktan uzak tutmaya devam edecek. Hatta muhafazakarlar, sosyal demokratlardan hayal edemediği paketler için bile onay aldılar.

Seçimlere kadar olağanüstü bir gelişme yaşanmazsa, kısmi süprizler Sol Parti cephesinden yaşanacağı benziyor.

Konjonktür paketleriyle yüzmilyonlar sermayeye aktı!

Almanya krizi, sermayeye yüzmilyonlarca Euro akıtarak hafifletmeye çalışıyor. Bir yandan banka ve tekeller doğrudan kurtarılrken, diğer yandan işyerlerini koruma adı altında, tekellere dolaylı para akıttı. Örneğin, en önemli ihraç dallarından olan otomotiv sektörünü teşvik primleriyle destekledi. Yeni araba alana eski arabası karşılığı iki bin 500 Euro verildi ve böylece stoklar eritmeye çalışıldı. Diğer yandan kısa süreli çalışma primi adı altında, krizden etkilendiğini bildiren işyerlerine, işçilerin işten çıkarılmaması karşılığı, işçilerin kısmen veya tamamen ücretini ödemeyi üstlendi devlet.

1 Şubat'ta başlayan bu uygulamanın 2010 yılının sonuna kadar süreceği açıklandı. Şimdiye kadar bu uygulamadan 110 bin işyeri yararlandı. Ayrıca çocuk parasına zam yapıldı ve piyasaya, okul yapımı vb. için para akıtıldı. Şimdiye kadar ne işsizlik parasında ne de sosyal yardımda kesintiye gitti. Emeklilere, emeklilik parasının kesintiye uğramayacağı garantisini verdi. Hatta işsizlere, daha yoğun olarak yeniden meslek edindirme hakları tanıdı. Bir yandan da üretim araçlarını yenileme, yani "sırtındaki yüklerden" kurtulma yoluna gitti. Böylelikle kar getirmediği düşünülen işyerlerini iflasa sürükledi, kendi sistemindeki "çürükleri" ayıklama yolunu tuttu.

Bu fatura kime ödetilecek!

Kısa süre önce krizle ilgili yapılan bir ankete, Almanların üçte ikisi, krizi yaşamlarında hissetmedikleri cevabını verdi. Yüzde 50'si gelecek korkusu yaşadığını, ancak krizin mutlaka atlatılacağını belirtti.

Krizin patlamasından bu yana, yaprak kımıldama-

mamasının bir ifadesi bu cevaplar. **Herkes gözünü kapatmış, "bu kriz bize değmeden geçecek" diyor.** En iyi ihtimalle, "biraz ke-mer sıkılacak, ancak birkaç yıl sonra düze çıkacağız" diye bakılıyor. Zaten greve çıkan işçilerin oranına baktığımızda da bunu görebiliyoruz. İşten çıkarmalara, kısa süreli çalışmalara, ücretlerin düşürülmesine, TİS'lerin fiilen sıfırla imzalanmasına rağmen, 2009'un ilk altı ayında greve çıkan işçi sayısı 2008'in aynı dönemine göre çok daha düşük. Sendikaların yukarıda bahsedilen ruh halini işçilere yaymaları, eylemliliklerin önünü kesmeleri vb. bu tablonun önemli nedenlerinden, ancak geniş bir kesimin kriz yokmuş gibi kafasını kuma gömmesi, bu tabloyu derinleştiriyor.

Sorunun asıl tıkanma noktası ise, önderlik boşluğu. Radikal sol, 2009'un başında kitlenin hareketlenmesi ve onun içinde gelişme umudu taşıyordu. Diğerleri ise, elinden oyuncağı alınmış çocuk gibi şaşkın. Şimdiye kadar bu kesimlerin kitleyi örgütlediği slogan, neoliberalizmdi. Ancak krizle birlikte en muhafazakar parti bile devletleştirme diye tutturdu ve neoliberalizmi onlardan daha "iyi" eleştirir oldu. Bankayı devletleştiriyor, para verdiği tekellere garantör olarak ortak oluyor, yani bu "sol" kesimlerin ileri sürdüğü hemen tüm talepleri uyguluyor. İşte kendisini küreselleşme karşıtı olarak tanımlayan, "başka bir dünya mümkün" sloganıyla kitleyi sokağa döken bu kesimler, şu an boşlukta.

Diğer yandan Obama'nın seçilmesi ve söylemleri, bunlar için büyük umut ve beklenti yaratmış durumda. Bunu NATO eylemlerinde ve son olarak neredeyse hiçbir şey yapılmadığı İtalya'daki G 8'de gördük.

Sonuç olarak anti-kapitalist mücadele veremeyen, reformlara bel bağlayan örgütlerin düştüğü tablo bu. Ancak işçi hareketinin zayıflığından, anti-kapitalist örgütlerin örgütsüzlüğünden kaynaklı, asıl sosyal hareketler içinde gelişen bu akımlar, sokağa iyi kötü kitle çıkaran akımlardı aynı zamanda. Bu akıma seçimlerde oyunu yükseltmesi beklenen Sol Parti de dahil.

Seçimlerden sonra ne olacak?

Seçimlerden sonra gelecek olan, sosyal hak gasplarıdır. Burjuvazi, seçim öncesi olanca gücüyle, gelecek paketin ucunu gösterenleri susturuyor. Amaç, seçimlerde yerleşik partilerdeki oy oranlarını koruyarak/yükselterek bir düzeyde tutmak. **Sosyal patlamalardan korktuğu kadar, dengelerin değişmesinden, yerleşik partilerin oy kaybından korkuyor.**

Her şeye rağmen basına yansıyan tablodan anlaşıldığı kadarıyla, seçimden sonra Alman Merkez Bankası'nın şefinin talep ettiği gibi, emeklilik yaşının 69'a yükseltilmesi var programda. Yine işsizlik

Almanya'da Hartz IV yasasına karşı güçlü eylemler yapılmıştı.

parasında ve sosyal yardımlarda kesinti, programın bir parçası. Göçmenlere saldırmak için bahane hazır! "Kim buraya uyum sağlamıyorsa, onun parasını keselim" önerileri şimdiden duyulmaya başlandı. İşsizlikten en çok etkilenen göçmenler, aynı zamanda en yoğun saldırıya uğrayacak olanlar da. **Milliyetçiliğin, yabancı düşmanlığının kriz ortamlarında daha da geliştiği, bilinen bir gerçek.** Bu anlamda göçmenleri ciddi ve zor bir süreç bekliyor.

Diğer önemli bir nokta vergi reformu. Bu "reform" yıllardır tartışılan ancak tepkilerden kaynaklı istenildiği gibi yapılamayan bir "reform". Kriz şimdi tam bir fırsat yarattı. **Hedef, çıkarılacak bir yasayla işçi ve emekçiler için hem dolaylı hem dolaysız vergileri artırmak ve işverenler için vergileri düşürmek.** İşten çıkarmaları kolaylaştırmak için yasa paketi, asgari ücret uygulamasının olduğu inşaat gibi sektörlerde asgari ücretin kaldırılması gibi uygulamalar sırada bekliyor. Tüm bunları tamamlayan diğer bir yasa değişikliği ise, **askerin Almanya içinde de görev alabileceğine dair yasa değişikliği.** Kitlelere gözdağı vermeyi amaçlayan bu değişiklik, seçim sonrası gündeme gelecek saldırılar arasında.

Sonuç olarak; işçi ve emekçiler, seslerini duyurmadıkları sürece, seçim sonrası bir dizi saldırı paketi bekliyor. Ancak, Avrupa Birliği çapında sosyal hakların Almanya'da tüm budamalara rağmen hala göreceli yüksek olması, ABD'de sokakta yaşamak zorunda bırakılan onbinlerce evsizle karşılaştırıldığında, evsiz kalanın kirasını devletin karşılaması gözönünde bulundurulduğunda, emperyalist Almanya'daki göreceli refah düzeyi daha anlaşılır hale geliyor.

Ancak böyle olmasaydı da, yani kaybedecek hala çok şeyin olmaması durumunda da, sokağın ısınması sisteme karşı duyulan öfkenin yanında onun alternatifinin olduğuna inanmaktan, kazanma umudundan, bu da sınıfın gücüne güvenmekten, örgütlülüğünü yaratmaktan geçiyor. Almanya'da ise, asıl sorun işçi ve emekçilerin çoğunluğunun hala Alman devletinin bu krizi en az zararla atlatacağına ve sınıfsal uzlaşmaya inancını sürdürüyor olması.

☆ 1 Eylül 1939- II. Paylaşım Savaşı başladı.

Faşist Hitler Almanya'sı, Avusturya ve Çekoslovakya'yı ilhak ettikten sonra Polonya'ya girerek II. paylaşım savaşını başlattı.

☆ 2 Eylül 1969-Vietnam devriminin önderi Ho Chi Minh yaşamını kaybetti

Gençliğinde Fransa'da yaşayan ve Fransız Komünist Partinin kurucuları arasında yer alan Ho Chi Minh'in önderliğinde savaşan Vietnam halkı önce Fransız sonra da Amerikan işgalcileri ülkesinden kovmayı başardı.

☆ 8 Eylül 1943-Çekoslovak yazar Julius Fučík, Nazi kamplarında idam edildi

☆ 11 Eylül 1973- Şili'de askeri faşist darbe

Halk Birliği adlı sol koalisyonun hükümetin başına gelmesine tahammül edemeyen Amerikan emperyalizmi, Şili'de bir darbe tezgahladı. Şili Devlet Başkanı Allende, teslim olmayı reddederek sarayında katledildi. Pinochet liderliğinde gerçekleştirilen darbe döneminde, 36 bin kişiyi işkencelerde ve sokak infazlarında katledildi.

☆ 12 Eylül 1977- Steve Bico katledildi

Güney Afrika Cumhuriyetinin "Apartheid" politikasına karşı silahlı bir direniş çizgisi oluşturan gruplardan SASO'nun kurucusu Steve Bico, kendi ülkesinde egemenler tarafından yapılan işkenceler sonucu yaşamını kaybetti.

☆ 14 Eylül 1973-Victor Jara Katledildi.

Devrimci bir sanatçı olan Jara, emperyalizme ve faşizme karşı müziğini bir silah haline getirmişti. Unidad Popular'ın müzik grubunda 60'lı yıllardan beri yer alıyordu. Şili'deki faşist darbenin ertesi günü on binlerce insanın doldurulduğu ve işkenceden geçirildiği Santiago stadyumunda direniş şarkıları çalmaya başladı.

Bunu engellemeye çalışan faşistler, gitar çalamaması için Jara'nın ellerini kırdı. Ancak Jara şarkılarını söylemeye ve söyletmeye devam etti, bunun üzerine darbeciler tarafından katledildi.

☆ 16 Eylül 1942-Arnautluk Ulusal Kurtuluş Cephesi kuruldu.

İtalyan işgaline karşı başlayan direniş, devrimle sonuçlandı. Sonrasında sosyalizmin inşası sürecine girildi.

☆ 16 Eylül 1976-DGM Direnişi
İşçilerin yoğun direnişiyle karşılaşan DGM'ler, açılmadan kapanmak zorunda kaldı. Yoğun bir direniş, grev ve boykotla karşılanan bu faşist mahkemeler, halk gücünün demokratik hakları kazanmada ne kadar etkili olduğunun iyi bir örneğiydi.

☆ 20 Eylül 1985 Ruhi Su öldü
Halk müziğine özgün yorumlar getiren, usta bir yorumcu ve besteciydi. Halk türkülleri araştırmacıları ve sanatçılarına üretken bir hocaydı. İlerici bir aydın olmanın bedelini ödedi. Beş yıl tutsak kaldı, açlıkla boğuştu ve işsiz yaşadı, hastalandığında tedavi olmak için yurtdışına gitmek istediğinde pasaport alamadı. 73 yaşında hasta yatağında ölüme terk edildi. Mezarına defalarca saldırı düzenlendi.

☆ 20 Eylül 1992-Kürt aydın Musa Anter katledildi.

10 Eylül 1920 Türkiye Komünist Partisi Kuruldu

10 Eylül 1920'de Bakü'de toplanan Türkiyeli komünistler, 5 gün süren kongrenin sonunda Türkiye Komünist Partisi'ni kurdular.

TKP'nin kuruluş kongresi niteliğindeki Bakü Kongresi'ne 15 ayrı örgütten 75 delege katıldı. Delegelerin 51'i İstanbul, Ankara, Zonguldak, İnebolu, Ereğli, Konya, Samsun, Trabzon, Rize, Erzurum, Sivas, Kars ve Eskişehir örgütlerinden, 24'ü ise Avrupa'da ve Rusya'da faaliyet yürüten örgütlerden oluşuyordu. TKP'nin daha kurulduğu aşamada işçi sınıfı ve köylülük içerisinde azımsanmayacak bir güce sahip olduğu görülmektedir.

I. Paylaşım Savaşı sırasında çok sayıda Osmanlı askeri Çarlık Rusya'sına esir düşmüştü. Burada Rus işçi ve köylülüğüyle sıcak dostluklar kurup çok çabuk kaynaşan savaş esirleri, kısa sürede Bolşevizmi benimsedi. Bizzat Stalin'in direktifleriyle Sovyet Rusya'daki Türklerin içinde faaliyet yürütmekle görevlendirilen Mustafa Suphi, yürüttüğü çalışmalar sonucunda 1918'de Moskova'da bir konferans topladı. Türk Sosyalistleri Konferansı'nda, M.Suphi önderliğinde Türk Komünist Teşkilatları adında bir örgüt kuruldu.

Diğer yanda, Avrupa'da yaşayan göçmen işçiler ile öğrenim görmek üzere yurtdışına çıkan aydın kökenli öğrencilerin özellikle Almanya'daki Spartakist hareketten etkilenenler, Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Partisi'ni kurdu.

Belli bir olgunluğa erişen örgütlenme, Mustafa Suphi'nin 1918 Moskova konferansında işaret ettiği "örgütün parti haline dönüştürülmesi" evresine gelmesiyle toplanan Bakü Kongresi, TKP'in kurulduğunu duyurdu.

Partinin kurulmasından sonra, partiyi bizzat ülke topraklarında örgütlemek görevini yürütmek üzere Sovyet Rusya'dan ülkeye giriş yapan Mustafa Suphi ve 15 yoldaşı, Kemalist burjuvazi tarafından Karadeniz'de boğdurularak katledildiler.

Sağlam bir ideolojik ve örgütsel temele sahip olan TKP, M.Suphi'lerin katledilmesinden sonra her düzeyde ihanetin ve revizyonizmin egemen olduğu bir zemine çekilerek Kemalist burjuvazinin bir uzantısı haline getirildi.

☆ 21 Eylül 1995- Buca Cezaevi katliamı

Devletin kolluk güçleri hak gasplarına karşı direnen tutsaklara saldırıp, 4 DHKP savaşçısını katletti.

☆ 23 Eylül 1923-Tarihteki ilk antifaşist ayaklanma, Bulgaristan'da başladı.

☆ 22 Eylül 1976- Profilo direnişi

DGM direnişine katılan fabrikalar, burjuvazi tarafından cezalandırılıyor, azgınca bir işçi kıyımı başlatılıyordu. DGM direnişinde güçlü bir katılım gösteren Profilo fabrikasından da 17 işçi işten atıldı. Şalterler bu sefer işçi kıyımı için durdu. Profilo'da işgal başladı. Polis saldırısı karşısında kapılar kapatılarak kaynaklandı. Bir işçi polis kurşunuyla öldü. İçeride işçiler, dışarıda destekçi güçler büyük bir direniş gerçekleştirdiler.

☆ 24 Eylül 1969-'68 hareketinin önderlerinden Taylan Özgür polisler tarafından katledildi.

☆ 25 Eylül 1996- Diyarbakır Cezaevi katliamı

'96 Ölüm Orucu eyleminin hemen ardından, MGK kararıyla Diyarbakır cezaevine saldıran devlet 9 yurtsever tutsağı katletti.

☆ 26 Eylül 1999-Ulucanlar Cezaevi'nde katliam

Devlet, F tipleri hücrelere geçişin ilk provasını Ulucanlar'da yaptı. Askerler ve polisler, silahları ve gaz bombalarıyla saldırdı. Saldırı sırasında 10 devrimci tutsak, işkence yapılarak katledilirken, birçoğu da ağır yaralandı. Devrimci tutsaklara katliam sonrası yoğun işkenceler uygulandı ve başka cezaevlerine sürgüne gönderildiler.

Eylül Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

8 Eylül 1981- Selma Aybal

"Ölümüm nasıl olsun istiyorum biliyor musun yoldaş? Evimizin dört bir tarafını kuşatmış olacaktılar ve ben de evde olacağım. Saatlerce sürecek bir konçerto çalayım istiyorum. Tıpkı Osman yoldaşın gibi olsun. Böyle bir konçertonun eşliğinde yaşamak ne güzel be yoldaş."... Selma'nın sözleriydi bunlar... Henüz 18'inde ama Osman'ın, Fatih'in iyi bir öğrencisi olduğunu çoktan kanıtlamış... Baskı komitesinde çalışan Selma, darbenin en zor ve karanlık günlerinde dahi, fabrikaları, emekçileri yoksun bırakmadı ihtilalcilerin bildirilerinden....

O gece uykusuz kalarak bir fabrikaya dağıtılacak yüzlerce bildiri hazırladı. Ne var ki bildiriler o gün yerine ulaşamadı. Hiç böyle yapmazdı Selma... Yıllar sonra TİKB kurşunuyla cezalandırılacak hain Adil Özbek sayesinde yoluna pusu kurmuştu polisler... Yaralı halde işkenceye aldılar Selma'yı. Kendisinden bir kuşak sonra Yunus'ların, Eralp'lerin, Nurettin'lerin nasıl yetişmesi gerektiğini biliyor... Susuyor, direnmiyor. Düşündeki konçertoyu işkence tezgahında sessizce besliyor. Selma Aybal, 8 Eylül 1981'de işkence tezgahında bir ihtilalci komünist gibi yaşamını soludu.

9 Eylül 1979- Vedat Çataltepe

Vedat da henüz Selma gibi 18 yaşında, faşistlerin sızma yaptığı bir mahalleyi korurken, faşistler tarafından öldürüldü.

29 Eylül 1980- Osman Yaşar Yoldaşcan

Bir güzel 'ÇİRKİN KRAL'

Yılmaz Güney

"Devrimci sanatçı, devrimci tabiatı gereği militandır, yenileştirici, değiştiricidir. Toplumsal kurtuluş mücadelesinden ayrı düşünülemez. Devrimci mücadeleye organik bir biçimde bağlı olmalıdır. Bu nedenle, devrimci bir sanatçı, o ülkenin devrimci mücadelesinin hedefleri ve görevleri doğrultusunda görevlerle yüklüdür. O, her şeyden önce bir devrimcidir, militandır, sanatı devrimin bir aracıdır, bir silahtır."

Yılmaz Güney

"Devrimci sanat, sosyalist ve ilerici olanı ele alırken, gerici ve olumsuz güçleri gerçeğe ters düşecek biçimde ele alırsa, küçümserse, ya da olduğundan çok önemserse hayalci olur, oportünizme kayar, devrimci görevleri yerine getiremez. Aynı zamanda devrimin zaafalarını vurgularken bu zaafaları da ne abartmalı, ne de küçümsemelidir."

9 Eylül 1984'te özgürlük tutkunu, uslanmaz bir yürek artık atmaz olmuştu. "Bir Güzel Çirkin Kral" yurdundan çok uzakta gözlerini yumdu. Aramızdan ayrılalı 20 yıl oldu. Devrimci sine- ma alanında halen erişilemeyen bir zirve olmayı sürdüren Yılmaz Güney, her şeyden önce bir devrimciydi. Bir devrimci olarak ise silahı sanatıydı. Silahını kullanmada gösterdiği üstün yetenek ve başarı, kısa sürede ezilen emekçi milyonların yüreğini kazanmasını sağladı. Halkın içinden gelmiş biriydi Yılmaz Güney. Halkın yaşadığı yoksulluğun, sömürünün, acının, baskının bağrından geliyordu. O'nu yetiştiren toprağı iyi tanıyordu. Onların acılarını, umutlarını, sevinçlerini, coşkularını, çaresizliklerini onlarla birlikte yaşamış, onlarla birlikte paylaşmıştı. Ne burjuvaziye duyduğu sınıf kini, ne de devrime beslediği ateşli tutku bir an bile sönmedi. Emekçi halka olan umut ve güveni bir an bile sarsılmadı. O'nun devrimci kimliği ve bir silah olan sanatını daima harlayan ateş, bu umut ve güvendi. "Asıl dayanağımız kendi topraklarımızdır. Umudun kendi topraklarımızda ve kendi halkımızdadır." diyerek ifade etmişti bunu.

Filmleri, gerçek yaşamın tüm boyutlarını yansıtan bir aynaydı. Eserlerinin düşündüren, sorgulatan, dönüştüren ve yol gösteren özelliği kaynağını tam da buradan alıyordu. Umudun, Yol, Duvar, Arkadaş, Sürü, Seyit Han vd. Tüm filmlerinin ortak paydası UMUT'tu. Umudun ise devrimde, sosyalizmdeydi.

Sanatın, kitlelerin toplumsal yaşamındaki dönüştürücü gücünün farkındaydı Yılmaz Güney. Burjuvazi de bunun farkındaydı. İşte bu yüzden faşizmin ona yönelen saldırıları bitmedi. Filmleri yasaklandı, yakıldı. Yaşamının 12 yılını cezaevlerinde geçirdi. Faşizm, demir parmaklıkların ardına atmakla O'nun sınırlı tanımaz üretkenliğine zincir vurabileceğini sanıyordu. Fakat tam aksine O, taş duvarların arasında daha da bileniyor, adeta akıp taşan bir yaratıcılıkla senaryo, öykü, roman yazıyor, cezaevinden dışardaki filmlerini yönetiyordu. Ekim 1981'de cezaevinden firar eden Yılmaz Güney, 1984'e kadar sürgünde yaşadı. Kendi ülkesinde yasaklı olan filmleri, uluslararası festival- lerde ödüller kazandı.

Halkına, toprağına duyduğu hasreti kaldıramayan kalbi 9 Eylül 1984'te artık atmaz olmuştu. Öldüğünde henüz 47 yaşındaydı. Yılmaz Güney, emekçilerle kopmazcasına bağlandığı yüreklerde ve kavgamızda yaşamaya devam ediyor.

23 Eylül 1973... Pablo Neruda'nın ölümü "Şiirimle savaşlar verdim"

"Benim hayatım bütün hayatlardan oluşmuş bir hayattır"... Şair hayatını böyle özetler.

Onun şiiri, 20. yüzyılın işçi yüzünü, başkaldıran yüzünü, devrimci yüzünü anlatır. Onun hayatı, tam da bunların toplamı olduğu için ardımızda bıraktığımız yüzyılın sadece büyük bir şairi değil, bir kavga neferidir Neruda.

Her şairin hayatı dizelerinde saklıdır. Neruda, savaşlar görmüş, ölümle kuşatılmış, kaçak yaşamış, egemenlerle savaşmış, "barış" diye haykırmıştır. 1945'te Komünist Partisinden senatör seçilmiş, çeşitli ülkelerde Şili Konsolosu ya da Konsolosluk görevlisi olarak çalışmış, 1969'da Allende'yi desteklemiş, onun seçilmesiyle Paris Büyükelçiliğini üstlenmiştir. Birkaç cümleye 'sığırdığımız' hayatın içi, binbir zorluk, tanıklık ve mücadele ile doludur. Şili'nin üzerine Pinochet'in eylül darbesi düştüğünde Neruda hasta yatağında ölümüne çok yaklaştı. Ve Allende için "onu katlediyorlar" diye sayıklamıştır. 23 Eylül 1973 günü yaşama veda ettiğinde, arkasında binlerce dövüşken dize bırakmıştır. "İnsanlar benim alçakgönüllü şiirimi kendilerine kılıç yapacak, büyük ıstırapları arasında terini silecek mendil diye açacak ya da ekmek savaşında silah olarak kullanacak..."(*)

Pablo Neruda, 1904'te Şili'de doğar. 1920'lere geldiğinde ilk yazı ve şiirlerini yayınlamaya başlar. Santiago kentinde yoksul bir öğrenci pansiyonunda kalır ve Pedagoji Enstitüsü'nde verilen Fransızca derslerini takip eder. Bu yıllarda işçilerin polislerle sert çatışmaları geçen gösterilerine katılır. Bu yıllar aynı zamanda onun toplumsal gerçekçi şiir alanında olgunlaşmaya başladığı yıllardır. "Şiirlerimde kapımı sokağa ve bir genç şair olarak da aşka, yaşama, kıvanca ve hüznem kapamam mümkün değildi" diyerek anlatır o yılları.

Neruda için gerçek olgunlaşmanın adresi ise İspanya iç savaşıdır. O günlerde İspanya'daki gitar tellerinden şarkılar yerine kanlar akardı ve işgal altındaki sokaklarda "bir hayat gibi" Neruda'nın şiirleri dolaşırdı. "Yaralı İspanya'nın elinden tutan cesur dizeler, direnen bir ülkenin oğul ve kızları ile birlikte cep- helerde çoktan savaşa katılmıştı. İspanyol cumhuriyetçilerinden yana olduğu için ülkesinde soruşturmalara uğradığı günlerde Neruda, "İspanya'nın her yarasından çıkıyor bir İspanya daha" diye sesleniyordu işgalcilere...

"Ey acıdan ve ölümden geçmiş analar
Doğan soylu günün yüreğine bakın
Bilin ki ölümlerinizdir
toprakta gülümseyen
Ve buğdayın üzerinde titreyen
Onların kalkmış yumruklarıdır..."

Dünyanın bütün dillerinde okunan "ölen savaşçıların anaları için türkü" şiiri de bu dönemin ürünüdür. Aragon'un sonradan anlatacağı gibi Madrid'e dışarıdan gelmiş bir misafir değildi Neruda. Bir zamanlar ülkesinin konsolosu olarak bulunduğu bu, "zil, şal ve gül" ül-

kesinin direnen yanında ev sahibiydi. Ve bu davetsiz konuklukta yalnızca bir şair olarak değil bir savaşçı olarak yerini almıştı. İspanya'da akan kan, onu şiirinin zirvesine taşımıştı.

Neruda, sonraki yıllarda bu dönemin ona neler kattığını şöyle anlatacaktır: "Toplumların tarihini, hayatlarını ve savaşlarını konu alan büyük bir şiir düşüncesini artık kaçınılmaz bir görev kabul ediyordum." (**)

19. yüzyıla kadar sömürgecilerin diliyle yazmak zorunda kalan Latin Amerika şiiri, 19. yüzyılda ise ulusal bağımsızlık savaşının dili- ne dönüşmüştü. 20. yüzyılda ABD'nin sömürgecilik hareketine karşı etkili ve militan bir kimlik kazanan Latin Amerika şiiri, önemli isimler yaratmıştı. Pablo Neruda, sade yalın bir anlatımla ama etkili ve sarsıcı üslubuyla toplumcu bir şair olmayı seçmiş, Latin Amerika şiirini dünya şiiri ile buluşturmayı başarmış; dizelerine tüm dünyayı konuk etmiştir.

Onun şiirinde kentler insansız, fabrikalar işçisiz, sokaklar cansız değildir; dolayısıyla şiir onun için hece ve sözcük oyunlarından ibaret değildir. Ona göre şair, "yerin yedi kat dibindeki ocaklardan, toprağın içine giren dimdik galerilerden, sanki cehennemden geliyormuş gibi, yaptığı berbat işten suratı bitkin, tozdan gözleri kırmızı bir adamın yeryüzüne çıkıp da, yarıkları ve nasırlarıyla kuru bozkır topraklarını andıran o elini uzatarak, sana; 'seni çoktandır tanıyorum ben kardeş' dediği ve gülümsediği" kişidir. Neruda, on bin madden işçisinin katıldığı bir toplantıda, politikacıların konuşmalarının ardından, onun ve şiirinin adı okunur okunmaz, binlerce madencinin saygılı bir biçimde sapkalarını çıkardığı ve dikkatle dinlediği bir şairdir.

Bugünün "post-modern" etiketli şairlerin literatürlerinde hiç yeri olmayan "halk"la kurduğu ilişki, Neruda'ya göre "kazandığı en büyük armağan"dır. Halkın türküsünü, duygusunu, yaşamını, savaşını şiir dilinde yaşatan ve bunu üstün bir estetikle biçimlendiren bir ozandır Neruda. Onun şiirinde hayat bir bütündür. "Ağlamaktan öpmeye, yalnızlıktan kalabalığa tüm duygular" dizelerinde kanat çırpmış, toplumsal gerçeğin içinde yerini bulmuştur. "Biz şairlerin mutlu olmaya hakkı var. Çünkü halklarımız ve onların mutluluk mücadelesine çok bağlıyız" diye anlatacaktır bu bütünlüğü...

Neruda'nın şiirleri hala, kavgada keskin bir kılıç; büyük ıstıraplar arasında terimizi sileceğimiz bir mendil; ya da ekmek savaşında bir silahtır...

(*) Pablo Neruda, Yaşadığımı İtiraf Ediyorum kitabından... Sf. 154

(**) age-Sf. 154

12 Eylül'e sıkılan "ilk kurşun" OSMAN YAŞAR YOLDAŞCAN

Her sokak başı bir puslu, her yol kavşağı bir tuzak... Bölük bölük kitleler halinde tutuklama günleri... Okullar, sağlık merkezleri, kışlalara çevrilmiş... İşkenceler gün boyu son hızıyla sürüyor... Ortalık ıssız ve sakin... Soğukkanlı ve emin adımlarla yürüyor "soluğu rüzgar bir adam". Günlerden 29 Eylül 1980. Yer, İstanbul, Bağcılar yokuşu. İki sınıf karşı karşıya... Güçler ve silahlar eşit değil ama olsun. Sayı ve silah yönünden bir hayli üstün taraf, eskiyi yani burjuvaziyi temsil ederken; karşısında iki ondoörtü ve bir bombasıyla tek kişilik ordu, yeniyi yani proletaryayı temsil ediyor. Çekildiği inşaatı, bilinç ve çelikten iradesiyle granitten bir kaleye dönüştürüyor. Düşman sayı ve silah üstünlüğüne rağmen bu granitten kaleye yanaşamıyor bile.

Kalede proletarya kahramanının elindeki namlu şimşek gibi patladığında, zulüm ve sömürü düzeninin kolluk güçleri sünepe gibi yere yapıyor. Üç buçuk saat süren çatışmadan sonra ortalık sessiz ve sakin. Birazdan kayıplar belli olacak 'Kahramanlığı' kapma hevesiyle kaleye yaklaşan başkomser, proletarya kahramanının son vuruşundan habersiz. Gök gürültüsüyle patlayan elbombası durduruyor onu. Ardından patlattığı sloganların susması ile başlıyor sessizlik... Bu gösterişsiz kalede ölümsüzleşen Osman Yaşar Yoldaşcan, kale dışında ise ölen bir başkomser ve sayısız yaralı...

Daha 12 Eylül'ün üzerinden 17 gün geçmişti ki, bu çatışma cuntaya sıkılan "ilk kurşun" olmuştu, Osman Yaşar Yoldaşcan. 12 Eylül'ü "gelecekleri varsa görecekları de var" diye karşılayan, "çivi çiviye söker" diyen Osman, 29 Eylül günü çok sevdiği yoldaşı (aynı zamanda teyzesinin oğlu) Fatih'le birlikte, bir eylem hazırlığı için deyen karşılamıştı ölümü.

Osman'ın ölümü bir manifesto oldu, direniş manifestosu... Osman'nın afişleri donatılıyor dört bir yan. Onun hayatını ve mücadelesini anlatan broşürler dolaşıyor elden ele...

"Sıkı durun! Kaçmadık, yenilmedik... Çünkü Spartaküs, ateş ve ruh demektir, yürek ve can demektir. Çünkü Spartaküs, zafer özlemini, sınıf bilinçli proletaryanın mücadele azmini temsil etmektedir... Bunlar elde edildiği zaman biz ister yaşayalım, ister yaşamayalım, programımız yaşayacaktır. Ve kurtulan halkların dünyasına ege-men olacaktır. Her şeye rağmen..."

Spartakist hareketinin önderlerinden Karl Liebknecht'in bu sözleriyle başlıyor broşür. Ve ihtilalci komünistlerde, Yoldaşcan şahsında bir yemine dönüşüyor...

* * *

Osman Yaşar Yoldaşcan, 1967 yılında onbinlerce aday arasında üniversite sınavını birincilikle

kazanarak ODTÜ'ye girdi. Dünyada ve ülkemizde yükselen gençlik hareketi içinde yer almakta gecikmedi. Devrimci ve militan kişiliğiyle kısa sürede devrimci gençlik hareketi içinde öne çıktı. Eylemciliğinden dolayı aranır duruma düşünce derslerine devam edememesine rağmen sınavlardan hep yüksek notlar aldı. Hocaları ondaki engin zekayı keşfetmişlerdi. Katıldığı eylemlerden dolayı cezaevine düştü. Çıktığında hocaları onu girmediği sınavlardan geçirmeyi teklif ettiler, okula devam etmesini istediler. Çünkü Osman'da bir bilim adamı görüyorlardı. Ama O, kararını vermişti

artık. Burjuvazinin sunacağı her türlü yaşamı elinin tersiyle itip, kendinde varolan yeteneklerin bütününe proletarya ve halkın hizmetine sunacaktı.

O tarihten sonra Osman devrim ve sosyalizm yolunda, mücadelenin her cephesinde komünist önder olma basamaklarında dolu dolu ilerledi.

* * *

'68 devrimci gençlik hareketinin yükselmesiyle birlikte ortaya çıkan devrimci bir grup içinde yer aldı. Grubun askeri eylemlerinde faal olarak çalıştı ve üstün zekasıyla eylemler yaptı. 4 milyon TL'lik Denizli Ziraat Bankası'nın kamulaştırılmasından sonra, grup üyeleriyle birlikte yakalanarak cezaevine düştü. Bu ilk yakalanışında hem işkencede, hem cezaevinde direnme sınavından da alnının akıyla çıktı. Cezaevinden çıktıktan sonra fabrikada işçi olarak çalışmaya başladı. Bu kahve kültürü olmayan, sigara içmeyen mütevazı genç, işçilerin dikkatini çekmekte gecikmedi. Onlarla iyi bağlar kurdu, örgütlenmeler yaptı. Bununla da kalmadı, yer altı baskı ve teknik işleri üzerine aldı. Askeri bilgilerini arttırmak için, çıkan bir çok askeri dergiyi ve kitabı bulup

*Aynı yalınlıkla ölmek isterim
kırda bir çiçek gibi sakin, gösterişsiz
Mum yerine yıldızlar parlasın üzerimde
Yeryüzü uzansın altımda sessiz*

*Ben aydınlık ve özgürlük delisiyim
Varsın hainleri saklasınlar soğuk bir taş altında
Dürüstçe yaşadım ben. Karşılığında
Yüzüm doğan güneşe dönük öleceğim*

okurdu. Yoldaşları, "Osman bir şeye karar verdi mi, işin elinden kurtulması mümkün değildir" derlerdi. Bu nedenle bir eylemde Osman varsa, herkes tereddütsüz gönüllü olurdu.

Osman Yaşar Yoldaşcan, aydın bir aileden gelmesine rağmen, seçimini yaptığı sınıfın yaşamıyla bütünleşmeyi esas aldı. Hiçbir küçük-burjuva lüksü olmadığı halde, kendisine sürekli dikkat ederdi. Polisle girdiği çatışmada topuğundan yara almıştı. Sahte kimlikle cezaevinde kaldığı için kimse ilgilenmemiş, topal kalmıştı. Özel ortopedik ayakkabı giymesi gerektiği halde masraftan kaçınmak için en ucuzu nerede yapılyorsa oradan almanın yollarını arardı.

Arandığı yıllarda karşılaştığı bir kaçakçıyı saygıyla anlatırdı. Kaçakçının bölgeyi her şeyiyle tanıyışı, ilkeliliği, tizliği çok derin yer etmişti onda. Mücadele adına dersler çıkarmak, kitlelerin yeteneklerine güvenmek onun doğal özelliği idi çünkü. Komünist yaşamını karakterize eden en önemli özelliklerinden biri de kuşkusuz yoldaşlarına gösterdiği saygıydı. En küçük incitici bir söz, küçük burjuva bir tavır görülemezdi onda. Aksine ne kadar yorgun olursa olsun her

işe el atandı Osman.

* * *

Uluslararası sağ oportünizmin geliştiği yıllarda ciddi biçimde ML klasikleri yeniden incelemeye koyuldu. Üç dünya teorisine karşı bayrak açtı. Muhalefet içinde yer aldı ve Leninist bir örgüt yapısını yakalamak için çok zor ve sıkıntılı günler yaşadı. İhtilalci komünist hareketin yaratılmasında Osman'ın rolü belirleyicidir. MK içinde yer alarak işlere koyuldu ve "hücum ruhu"nun mimarı oldu. Yer altı baskısı ve askeri sorumluluğu onurla yerine getirdi. Onda zor günlerin sızlanmasına, kolay günlerin sarhoşluğuna rastlanmazdı. Aksine zor günlerde soğukkanlı ve cesaret doluydu. Zafer günlerinde ise mütevazılığı ile biliniyordu.

* * *

Onun ölümü de yaşamı gibi tereddütsüz ve kusursuz oldu. İşkencede direnişin, çatışmada vuruşmanın ruhu oldu Osman.

Yediveren Yayınları tarafından 1999 yılında çıkartılan "Köklerimiz Toprakta Tarihten Geliyoruz" adlı şehitler albümünden kısaltılarak alınmıştır.

**İş
ekmek
özgürlük
adalet**

YOKSA

Barış da yok!

